

OUTOKUMMUN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 2020

1 SISÄLLYS

1. Toimintakertomus	5
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	5
1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
1.1.5 Kaupungin henkilöstö	28
1.1.6 Ympäristöasiat	31
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	31
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	32
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	34
1.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	35
1.2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen	35
1.2.2 Riskien hallinnan järjestäminen	38
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	55
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	55
1.3.2 Toiminnan rahoitus	56
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	58
1.5 Kokonaistulot ja -menot	59
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	60
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	60
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	60
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	62
Vuoden 2020 talousarvion painopistealueet	62
Koko konsernin yhteiset tavoitteet	63
Koy Kummun Kodit	64
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	66
Outokummun Seurojentalo Oy	68
Matkakumpu Oy	69
1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	72
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	73
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	76
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	79
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	79
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	79

2.	Talousarvion toteutuminen.....	80
2.1	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	80
2.1.1	Käyttötalouden toteutuminen.....	80
	Palvelualue: Hallintopalvelut.....	80
	Palvelualue: Hyvinvointipalvelut	85
	Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut	88
2.1.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	92
2.1.3	Investointien toteutuminen.....	94
2.1.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	98
2.1.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	99
3	Tilinpäätöslaskelmat	100
3.1	Tuloslaskelma.....	100
3.2	Rahoituslaskelma.....	101
3.3	Tase	102
3.4	Konsernilaskelmat	103
4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	106
4.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	106
4.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	107
4.3	Konsernitalinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	107
4.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	108
4.5	Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot.....	114
4.6	Omistukset muissa yhteisöissä	116
4.7	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	119
4.8	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	124
4.9	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	132
5	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	134
5.1	Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset	134
5.2	Kirjanpidon eriyttäminen 1.1.2020 ja markkinaperusteinen hinnoittelu	150
6	Allekirjoitukset ja merkinnät	153
7	Kirjanpitokirjat ja tositteiden lajit	154
7.1	Käytetyt kirjanpitokirjat v. 2020.....	154
7.2	Käytetyt tosittelajit ja tositteet	154
	Kuva 1. Kaupungin toimielin –organisaatio.....	7
	Kuva 2. Kaupungin toimintaorganisaatio.	8
	Kuva 3. Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)	9
	Kuva 4. Koronatuettuna vuonna 2020 (lähde valtiovarainministeriö, Tilisanomat Sari Korento)	11

Kuva 5. Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2019-2020	12
Kuva 6. Kuntien lainakannan muutos 2000-2020 (lähde; Kuntaliitto)	13
Kuva 7. Outokummun väestön määrä vuosina 2013 – 2020.	15
Kuva 8. Väestönmuutoksen osatekijät vuosina 2017 - 2020. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)	16
Kuva 9. Työttömyysasteen kehitys Outokummussa 2017-2020 ja Pohjois-Karjalan maakunnassa 2020....	17
Kuva 10. Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2020.	18
Kuva 11. Työmarkkinatuen kuntaosuus.	21
Kuva 12. Kaupungin talouden kehitys vv 2012-2020.	24
Kuva 13. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.	33
Taulukko 1: Henkilöstömäärät 31.12.2020 (sulussa 31.12.2019).	28
Taulukko 2: Palkat ja sivukulut vuonna 2020 ja 2019.	28
Taulukko 3: Koko henkilöstön poissaolotyöpäivät 2018-2020 pois lukien koulutuspäivät ja vuosilomat	29
Kaavio 1: Koko henkilöstön poissaolotyöpäivät 2018-2020 pois lukien koulutuspäivät ja vuosilomat.	30

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Viime vuonna tätä katsausta kirjoitettaessa Suomessa oli juuri otettu käyttöön osa valmiuslaeista. Nyt vuotta myöhemmin ei tilanne juuri ole muuttunut vaan elämme yhä mitä suuremmissa määrin poikkeuksellisia aikoja. Korona pandemia kurittaa koko maailmaa ja sitä kautta myös Suomea.

Bruttokanasantuote (BKT) aleni 2,9 %, mikä on suurin alenema 2000-luvulla heti finanssikriisin 2009 jälkeen. On ennakoitu, että BKT saavuttaisi koronaa edeltäneen kahden vuoden kuluttua. Kuntataloutta pelasti ja jopa paransi ns. koronatuotet, joita kunnat saivat viime vuonna osana valtionosuuksia ja korotettuna osuutena yhteisöveron tuotosta.

Outokummussa vuosi 2020 jää historiaan koronaviruksen vuoksi rajoitusten ja suositusten vuotena. Keväällä suurin muutos oli koulujen (5 luokkalaisista ylöspäin) siirtyminen etäopetukseen. Se oli toimenpide, mitä ei ollut koskaan aiemmin koettu ja vaati kouluyhteisöltä vahvaa sopeutumista. Samoin vahva etätyösuositus on ollut kaikille niille, joiden työn luonne mahdollistaa etätönn. Etäkokouksia on opittu pitämään kuten myös maskeja kaikissa sisätiloissa. Myös osa tiloista on ollut suljettuna ja vieläkin on rajoituksia aikuisten harrastustoimissa.

Toinen merkittävä asia oli Outokummun Energia Oy:n osaomistuksen myynti. Näin saatiin irrotettua pääomia, vähennettyä omistukseen liittyvää riskiä ja samalla myös energia-alan osaamista omistajuuteen. Outokummun Energia Oy:n velattomaksi arvoksi muodostui 83,6 milj. €. Taseessa osakkeet olivat 0,9 milj. €:n arvossa. Eli taseessa oli "piilossa" todella merkittävä omaisuususerä.

Myös vuosi 2020 oli väestökehityksen kannalta huolestuttava. Syntyvyys on alentunut valtakunnallisesti ja Outokummussakin syntyi vain 42 lasta. Tämä on kuitenkin enemmän kuin edellisenä vuonna 2019, jolloin syntyi 33 lasta Outokumpuun. Kuntien välisen muuttoliikkeen tappio oli 72 henkilöä (v. 2019 61). Kaikkiaan väestö väheni 134 henkilöllä (-109 vuonna 2019).

Työttömyys kasvoi niin valtakunnassa kuin maakunnassamme ja myös Outokummussa. Keskimääräinen työttömyysprosentti oli Outokummussa vuoden 2020 lopussa 20,3 % (14,2 %). Pienenevät ikäluokat ja eläköityminen aiheuttavat kuitenkin huolta työvoiman saatavuudesta etenkin metalliteollisuudessa. Jo vuosia jatkuneella metallin imagotyöllä kaupungin, Outokummun seudun teollisuuskylän, Business Joensuun, Riverian ja yritysten kesken on vastattu tähän haasteeseen. Tekemällä metalliteollisuutta tunnetuksi tulevaisuuden työpaikkana olemme voineet säilyttää metallin koulutuksen kaupungissamme.

Elinkeinoelämän puolella korona näkyi työpaikkojen vähenemisenä. Tämä näkyi myös kaupungissamme. Teollisten työpaikkojen määrä alitti 900 työpaikan rajan ollen vuoden lopussa 871 (914). Tässä on vähennystä kaikkiaan 43 työpaikkaa. Kuitenkin teollisten työpaikkojen määrä on yhä tasolla, jolloin voimme sanoa strategian mukaisesti, että olemme modernin teollisuuden seutu kaupunki.

Kaupungin taloudellinen asema vahvistui selvästi vuoden 2020 aikana. Tilikauden tulos oli 80,0 milj. €. Tämä selittyy Outokummun Energia Oy:n osaomistuksen myynnillä. Verotulot kasvoivat 5,1 % ja valtionosuudet peräti 11,6 %. Molemmissa ja erityisesti valtionosuuksissa on mukana huomattava osuus koronatukia. Kaupungin kumuloitunut ylijäämä taseessa oli vuoden lopussa 12,8 milj. €. Konsernin ylijäämä oli 24 milj. € ja konsernitaseen kumuloitunut ylijäämä 29,7 milj. €.

Vuoden 2020 aikana soteuudistus eteni ja on nyt eduskunnan käsittelyssä. Outokumpu olisi rahoitusasemaltaan voittamassa uudistuksessa nykyisen mallin mukaan viimeisissä laskelmissa n. 90 €/as, mutta voitto rajataan 60 €:oon asukasta kohden. Koska kyseessä on kuntien kannalta suurin järjestämis- ja rahoitusvastuulla oleva palvelualue, olisi ensiarvoisen tärkeää saada uudistus toteutettua.

Haluan toimintavuoden päätyttyä esittää lämpimät ja parhaat kiitokset kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille sekä kaikille yhteistyötahoille. Työ Outokummun kaupungin ja kaupunkilaisten hyväksi jatkuu myös tulevaisuudessa ja selviämme myös tästä koronakoettelemuksesta, kun vain malttia riittää.

Pekka Hyvönen, kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset
Luottamushenkilöorganisaatio:

Kaupunginvaltuuston paikkajakauma 1.6.2017 alkaneelle valtuustokaudelle oli KESK 9, SDP 7, VAS 4, PS 4 (joka myöhemmin jakautui PS 2, Sin 2,) KOK 2 ja KD 1.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Hanna Huttunen, KESK, kansanedustaja

1. varapuheenjohtaja Merja Nygrén, SDP, työllisyyskoordinaattori
2. varapuheenjohtaja Markku Tanskanen, VAS, nuoriso-ohjaaja

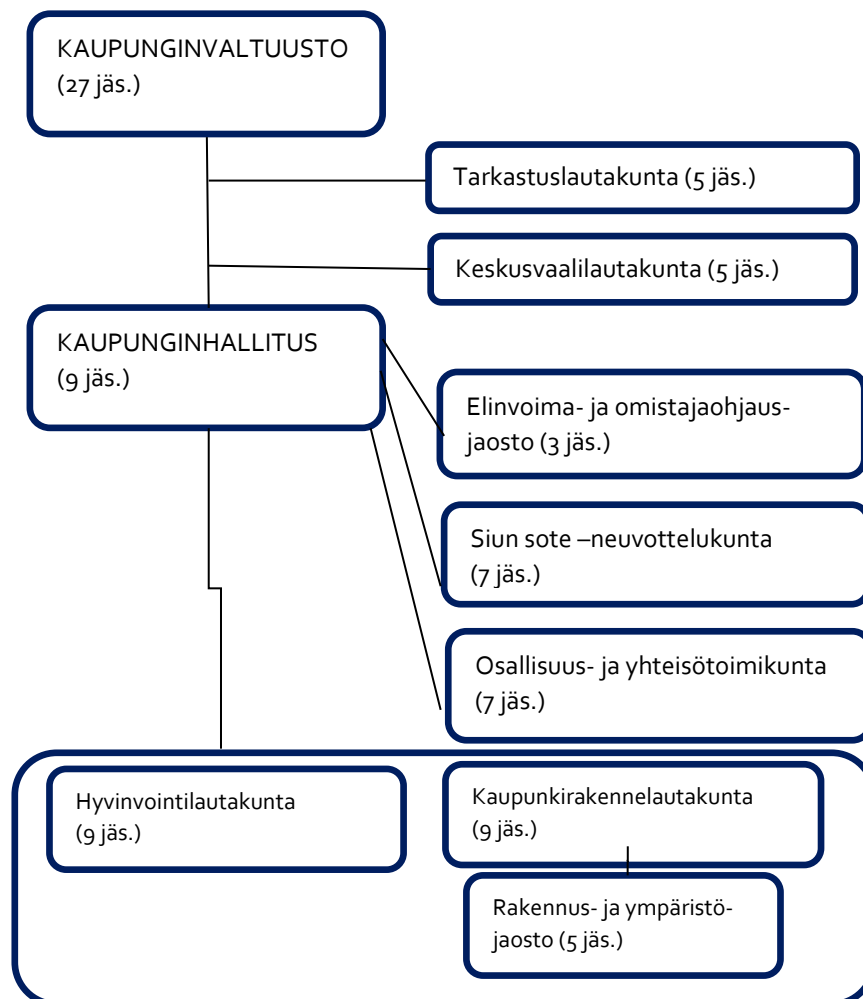
Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja Pentti Jääskeläinen, SDP, maalari, eläkeläinen

1. varapuheenjohtaja Hanne Partanen, KESK, luokanopettaja
2. varapuheenjohtaja Sanna Antikainen, PS, kansanedustaja, sairaanhoitaja

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen.

Alla on kaupungin hallintosäännön mukainen toimielin-organisaatiokaavio:

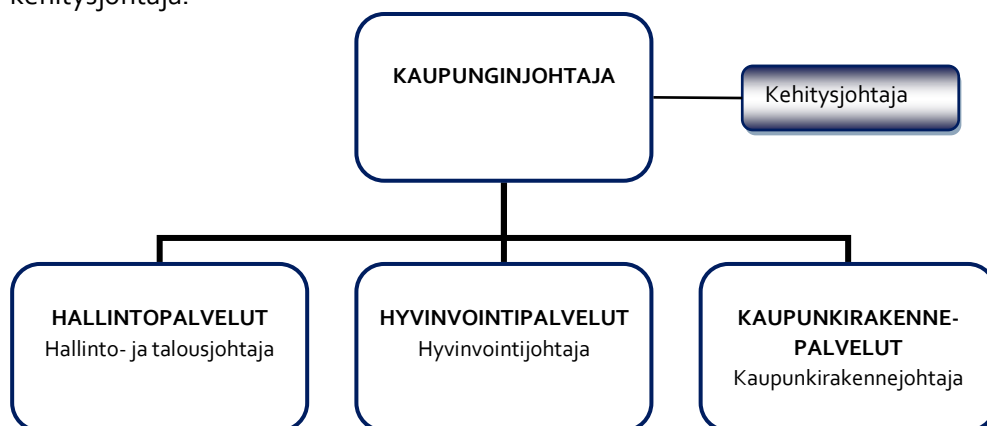

Kuva 1. Kaupungin toimielin –organisaatio.

Kaupunginvaltuustossa on 27 jäsentä. Kaupunginvaltuustoon kuuluivat seuraavat henkilöt 31.12.2020:

Alanen Marja-Liisa, VAS
 Antikainen Sanna, PS
 Hartikainen Petri, SIN
 Hiltunen Ilkka, KESK
 Hiltunen Jari, KESK
 Honkavaara Matti, KOK
 Huttunen Hanna, KESK
 Jääskeläinen Pentti, SDP
 Kanninen Eveliina, KESK
 Kinnunen Jyrki-Pekko, KESK
 Kolehmainen Sirkka-Liisa, SDP
 Mertanen Ilkka, SDP
 Mietala Maija, SDP
 Mononen Erkki, VAS
 Nissinen Jonna, SDP
 Nygrén Merja, SDP
 Palander Pirkko, KOK
 Partanen Anna, KD
 Partanen Hanne, KESK
 Pekkanen Niina, KESK
 Surakka Lilja, KESK
 Tanskanen Markku, VAS
 Tuononen Paula, KESK
 Turpeinen Jari, SIN
 Vartiainen Marja-Terttu, SDP
 Voutilainen Sari, PS
 Voutilainen Timo, VAS

Kaupungin viranhaltijajohdossa toimivat kaupunginjohtaja, palvelujen johtajat sekä kehitysjohtaja:

Kuva 2. Kaupungin toimintaorganisaatio.

Kuntalain (125 §) mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset Outokummun kaupungissa v. 2020:
Luottamushenkilöt:

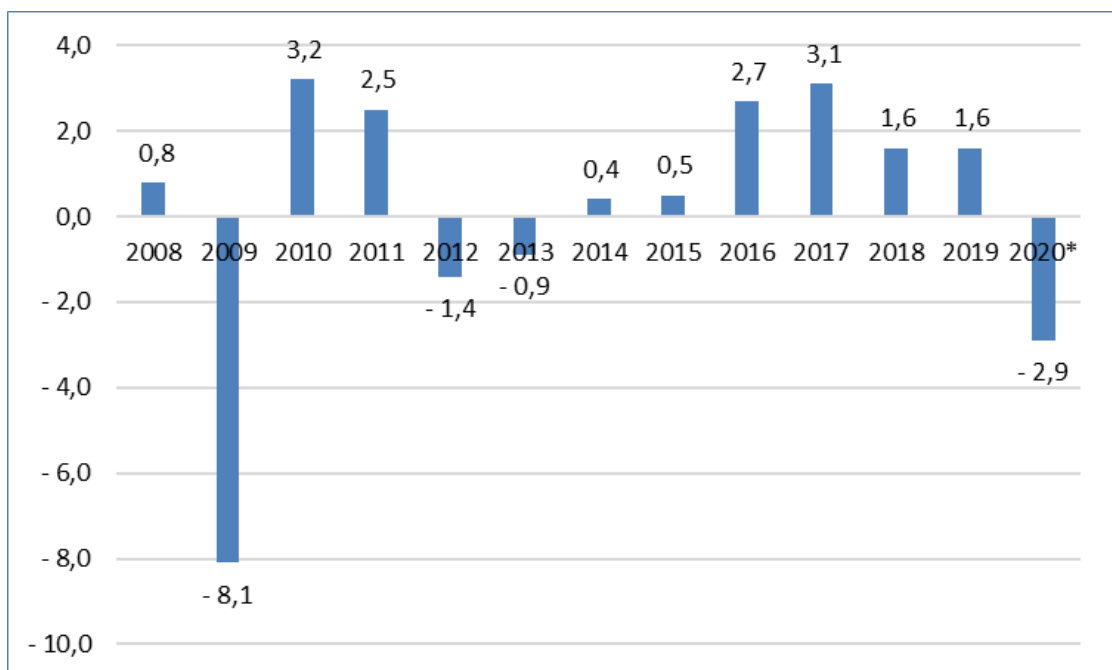
Kaupunginhallituksen jäsenet
 Hyvinvointilautakunnan jäsenet
 Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet
 Rakennus- ja ympäristöjaoston jäsenet

Viranhaltijat:

Kaupunginjohtaja Pekka Hyvönen
 Hallinto- ja talousjohtaja Päivi Lintumäki
 Hyvinvointijohtaja Jukka Orenius
 Kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen
 Vesihuoltopäällikkö Teemu Laitinen

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys
1.1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys
Kansantalouden kehitys

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuotteen volyymi laski 2,9 prosenttia vuonna 2020. Vuoden 2019 kasvu on tarkentunut 1,6 prosenttiin. Vuosi 2019 oli neljäs peräkkäinen vuosi, kun bruttokansantuote kasvoi selvästi, mutta vuonna 2020 bruttokansantuotteen volyymin muutos kääntyi koronapandemian johdosta laskuun. Kansantalouden tuotantoa kuvaava bruttokansantuote vuonna 2019 oli 240 mrd. euroa, ja vuoden 2020 arvio on noin 234 mrd. euroa.

*) ennuste

Kuva 3. Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia (lähde: tilastokeskus)

Talouden selvä toipuminen covid 19 -epidemiasta on siirtynyt vuoden 2021 puolelle, sillä epidemian jo kolmas aalto hidastaa talouskasvua. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy

edelleen heikkona. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vuoden 2021 puolella. Bruttokansantuotteen odotetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2021. Ennuste perustuu oletukselle, että covid 19 -epidemiaan liittyvien tautitapausten ilmaantuvuus painetaan voimakkailla rajoituksilla matalalle tasolle vuoden 2021 alkupuolella. Kuten tiedetään, ilmaantuvuus on kääntynyt uudelleen nousuun vuoden 2021 edetessä, ja rajoituksia on jouduttu kiristämään. Tämä on luonut taloudenpitäjille epävarmuutta, mikä heikentää talouden palautumista vuoden 2021 aikana. Rokotteiden käyttöönotto kevään aikana parantaa taloudenpitäjien uskoa tulevaisuuteen ja vähitellen kääntää yhteiskunnan kohti normaaleja aikoja.

Mikäli pandemiaan liittyvä epävarmuus hävenee vuoden 2021 kuluessa, talous alkaa toipua. Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 2 % vuonna 2022 ja 1,4 % vuonna 2023. Keskipitkällä aikavälillä kasvu hidastuu, kun työpanoksen kasvu hidastuu.

Julkinen talous sukeltaa edelleen syvällä vuonna 2021

Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvoi jyrkästi vuonna 2020. Alijäämän arvioidaan kuitenkin kasvavan aiemmin ennakoitua vähemmän, vaikka covid 19-epidemia syksyn mittaan kiihtyi uudelleen. Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Vuoden mittaan lisäbudjeteissa on päätetty monista tukitoimista, mutta kaikkia varoja ei käytetä vuoden 2020 aikana, vaan niiden käyttö ajoittuu osittain vuoden 2021 puolelle. Lisäksi epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua vuonna 2020.

Vuoden 2021 puolelle jatkuva covid 19-epidemia sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden elpymistä tukevat toimet pitävät julkisen talouden alijäämän hyvin suurena myös vuonna 2021. Ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua. Julkinen velka kasvoi vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevana vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % vuonna 2025.

Talouden näkymät koronakriisin jälkeen

Covid 19 -epidemia on supistanut Suomen taloutta vähemmän kuin isoa osaa Euroopan maista, mutta kyseessä on kuitenkin suuri sekä terveydenhuoltoon liittyvä että kansantalouteen kohdistuva häiriö, jolla on merkittäviä sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyviä vaikutuksia sekä myös työllisyys- ja tulovaikutuksia. Talous alkoi hitaasti toipua vuoden 2020 loppupuolelta alkaen, mutta toipuminen on hidasta taloudenpitäjien luottamuksen laskun sekä epävarmuuden kasvun seurauksena. Vuoden 2021 puolella tullut koronan kolmas aalto hidastaa talouden elpymistä.

Koronapandemiasta seurannut talouden taantuma ja epidemian haittojen vähentämiseksi tehdyt toimet kasvattavat julkisen talouden alijäämää merkittävästi. Alijäämän arvioidaan nousevan lähes 18 miljardiin euroon ja julkisyhteisöjen velan noin 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Valtionhallinto heikkenee eniten taantumasta ja päätettyjen tukitoimien vuoksi. Työeläkelaitosten ylijäämästä sulaa huomattava osuus työelämäksujen tilapäisen alentamisen vuoksi ja työllisyystilanteen heikkeneminen supistaa maksutuoja.

Julkinen talous jää taantumasta jälkeensä heikompaan tilaan, kuin mitä se oli ennen koronakriisiä. Lähivuosina näkyvässä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen

talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Valtion ja paikallishallinnon mittavat alijäämät kasvattavat velkasuhdetta myös tulevina vuosina.

Kuntatalouteen hetkellinen helpotus

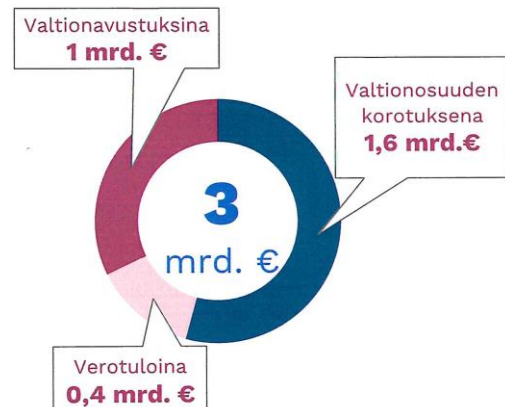
Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui heikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Lähes kaikki Manner-Suomen kunnat tekivät positiivisen tuloksen. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Kuntatalouden vahvistumista selittää valtion myöntämät koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Kuntatalouden vahvistumiseen vaikuttaa myös menojen maltillinen kasvu, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuna kevään ja syksyn aikana. Vuoden 2020 tilinpäätösten tulos tuo vain hetkellisen helpotuksen kuntien talousvaikeuksiin, koska lähivuosien tulokehitys ei tuo enää vastaavaa kasvua ja menopaineet sosiaali- että terveydenhuollon palveluissa eivät suinkaan ole vähenemässä koronan aiheuttaman lisääntyneen palvelutarpeen myötä.

Kuntien menot kasvoivat vuonna 2020 Tilastokeskuksen tilinpäätösarvotietojen mukaan noin 1,7 prosenttia. Menojen kasvu oli voimakkaimpaa aineiden ja tarvikkeiden ostoissa, 8,3 %. Palkkojen 1 % ja henkilösivukulujen 1,6 % kasvu peilaa hyvin sopimusten mukaisia korotuksia. Palvelujen ostot säilyivät vuoden 2019 tasolla. Toimintatuotot laskivat 1,7 %, noin 150 milj. euroa johtuen koronapandemian vaikutuksesta myyntituottoihin ja palvelujen maksutuottoihin.

Kuntien verotulojen kasvu ylsi noin 4 prosenttiin eli noin 900 milj. euroa. Kunnallisverot kasvoivat 5,1 % (985 milj. euroa). Tuloveroprosenttia korotti 53 kuntaa ja laski 7 kuntaa. Korotukset toivat kunnille noin 100 milj. euroa lisää verotuloja. Vuositulorajaan perustuva verokortti uudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle. Yritysten verojen maksujärjestelyhelpotukset vähensivät vuoden 2020 verotuloja noin 100 milj. euroa. Kyseinen erä siirtyi maksettavaksi seuraavalle vuodelle. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 3 % eli noin 60 milj. euroa. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin 10 prosenttiyksiköllä, jonka johdosta yhteisöveroja kertyi 400 milj. euroa. Ilman tukea kuntien yhteisöverotulot olisivat laskeneet 18 %. Kiinteistöverotulot laskivat 6,6 % eli noin 120 milj. euroa. Kiinteistöverotuksen joustava verovelvolliskohtainen valmistuminen lykkäsi noin 200 milj. euroa kiinteistöveroa vuoden 2021 puolelle.

Valtionosuudet nousivat edellisestä vuodesta 27,2 % eli noin 2,350 miljardia euroa. Kunnat ja kuntayhtymät saivat lakisääteiseen palvelutoimintaan ja koronan vastaiseen taisteluun yhteensä noin 3 mrd. euroa koronatukea.

Koronatuot	2020
Valtionosuutena	1636
Valtionosuuden lisäys mm. kunnallisverotulojen menetysten, maskihankintojen ja muiden	722
koronavaikutusten (€/asukas) kompensointiin	400
Testaus-, jäljitys- ym. koronakustannusten korvaus	350
Lisäys harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen	50
Veronmaksulykkäyksen kompensatio (erittely)	114
Verotuloina	410
Yhteisöveron jako-osuuden +10 %-yksikön korotus	410
Valtionavustuksina	959
Joukkoliikenteen tuot	200
OKM:n korona-avustukset	159
Sairaanhoidopiirien suora tuki valtiolta	600
YHTEENSÄ	3 005

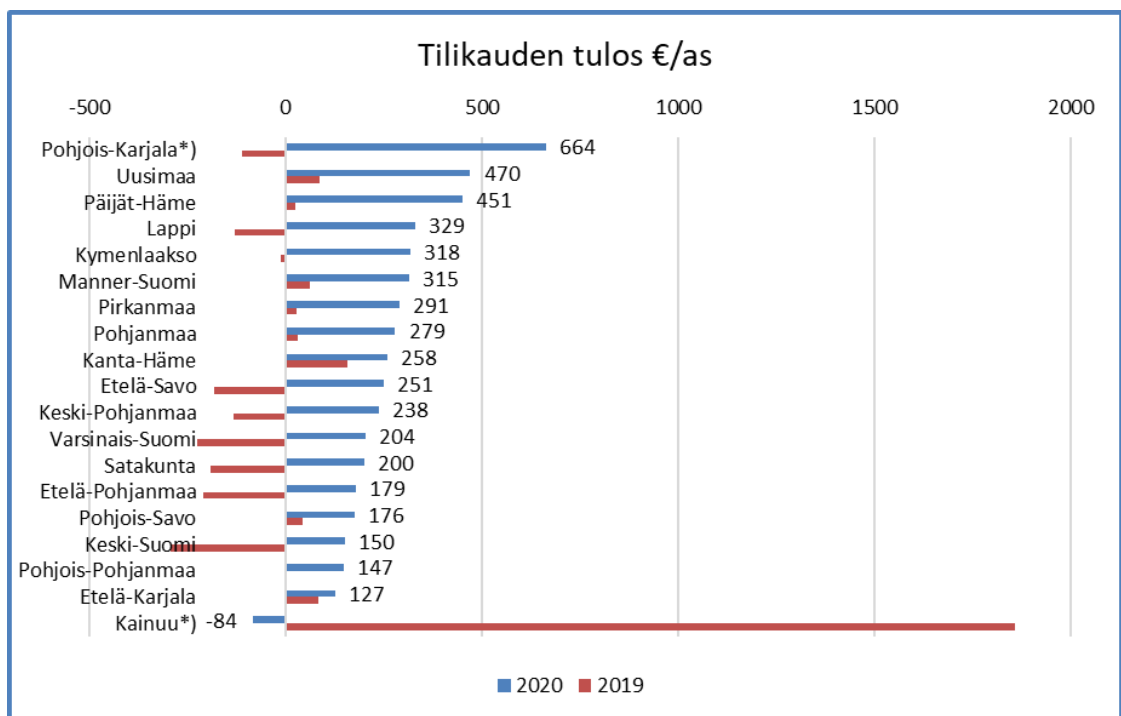

Kuva 4. Koronatuot vuonna 2020 (lähde valtiovarainministeriö, Tilisanomat Sari Korento)

Kuntien koronatuot koostuivat eri tukimuodoista ja näkyvät kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösluvuissa eri tavalla riippuen tuen luonteesta. Osa tuista näkyy valtionosuuksissa, osa toimintatuloissa, osa verotuloissa ja osa taseessa. Myös koronamenetykset näkyvät tuloslaskelman eri erissä ja lainanoton kasvussa. Osa koronatukimuodoista on kuntatalouden kannalta neutraali, kuten verotuksen maksujärjestelyjen kompensatio. Osa on yleistä tukea, jolla kompensoidaan pienentyneitä tuloeria ja kasvaneita menoja sekä varaudutaan tulevaan.

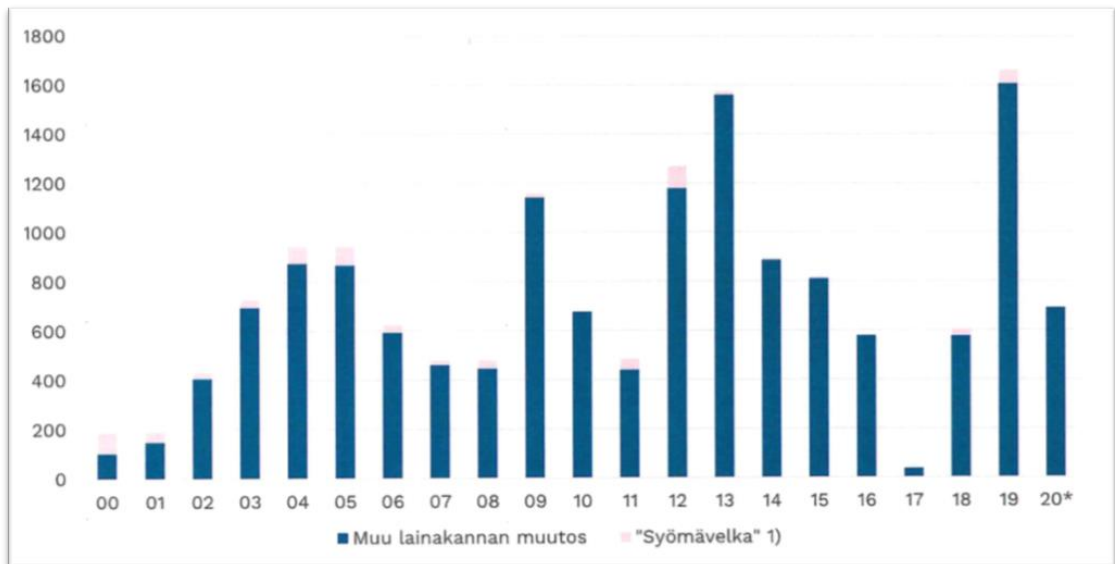
Kuntien vuoden 2020 tilinpäätösten tulokset ylittivät reilusti syksyn 2020 ennusteen. Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Tulosta paransivat koko maan osalta muutamat huomattavat kertaluonteiset myyntivoitot eräissä kaupungeissa.

Pitkällä aikavälillä koronan aiheuttamat kuntien lisäkustannukset ja tulojen menetykset ylittänevät valtion myöntämän tuen. Nyt syntynyt ylijäämä puskuroi näitä vaikutuksia.

Kuva 5. Manner-Suomen kuntien talous maakunnittain 2019-2020 (Kertaluonteiset myyntivoitot paransivat Kainuun tulosta merkittävästi vuonna 2019. Outokummun myyntivoitot vuonna 2020 paransivat vastaavasti Pohjois-Karjalan tulosta merkittävästi.)

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja enemmän, investointien ja talustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

Kuva 6. Kuntien lainakannan muutos 2000-2020 (lähde; Kuntaliitto)

1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2020 syömävelkaa on otettu noin 712 milj. euroa, mikä on noin 5 % vuosien 2000-2020 lainakannan muutoksesta. Vuonna 2020 syömävelkaa otettiin noin 2 milj. euroa (vuonna 2019 syömävelan lisäys 54 milj. euroa).

Syksyllä 2020 julkaistun kuntatalousohjelman mukaan "kuntatalous vahvistuu selvästi vuonna 2020 edellisvuodesta, mutta toiminnan ja investointien rahavirta pysyy silti negatiivisena. Kuntataloutta vahvistavat valtion mittavat tukitoimet peruspalvelujen järjestämisen turvaamiseksi ja kuntatalouden aktiviteetin ylläpitämiseksi."

Valtio turvaa peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 milj. euron lisäys, josta osa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen. Yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Kuntatalousohjelman mukaan valtio osoittaa kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin ja velvoitteisiin täysimääräinen rahoitus, jolloin uudistusten toteuttaminen ei vaikuta kuntataloutta heikentävästi.

Kuntatalouden menojen kasvun arvioidaan tasaantuvan vuonna 2021. Samalla kuntatalouden tulojen kasvu jää vaatimattomaksi valtionosuuksien laskiessa noin 0,7 miljardilla eurolla, kun kuntatalouden koronaan liittyvät tukitoimet pienentyvät.

Koronakriisin jälkeen tarve kuntasektorin kestävyttä parantaviin rakenteellisiin uudistuksiin korostuu entisestään. Rakenteellisten uudistusten lisäksi kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös kuntien omia tuottavuus- ja sopeutustoimia.

Työttömien työnhakijoiden määrä kääntyi kasvuun

Heikosta ja epävarmasta taloustilanteesta johtuen työmarkkinat eivät vetäneet työvoimaa, sillä työvoiman ulkopuolella olevien määrä on vuonna 2020 lisääntynyt. Etenkin piilotyöttömiä on ollut vuotta 2019 enemmän. Työvoiman kysyntä laski alkuvuonna 2020 ja käänne parempaan on ollut hidasta sekä epävarmaa. Yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisten lisäksi lomautuksilla. Lomautettujen määrä väheni ennätystasolta kesällä 2020 nopeasti, mutta syksyllä lomautettujen määrä kääntyi uudestaan nousuun. Osa noususta selittyy kausivaihtelulla, mutta myös yritysten yhteistoimintaneuvottelut ovat syksyn kuluessa yleistyneet.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli vuoden 2020 aikana 1 064 500 työnhakijaa, mikä oli 295 200 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vuoden 2020 aikana työnhakijoista oli ollut työttömänä lyhyemmän tai pidemmän aikaa 836 700 henkilöä. Määrä on 273 600 (49 %) suurempi kuin edellisenä vuonna. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi. Vuonna 2020 alle 25-vuotiaita oli työttömänä lyhyemmän tai pidemmän aikaa 131 037 henkilöä.

Työ ja elinkeinotoimistoissa oli tammikuun 2021 lopussa 332 800 työtöntä työnhakijaa, mikä on 81 200 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuuhun verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä väheni 24 500:lla.

Epidemian hiipussa talouden rajoitustoimia päästään purkamaan. Tämä vie kuitenkin aikaa, joten talouskasvu elpyy selvemmin vasta vuoden 2021 loppupuoliskolla, joten myös työvoiman kysyntä elpyy hitaasti. Elpyminen voimistuu vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisten määrän ennustetaan supistuvan vuonna 2021 vielä hieman ja kääntyvän kasvuun vuonna 2022. Työllisten määrä saavuttaa vuoden 2019 tason vasta vuoden 2023 aikana ja työllisyysaste nousee noin 73 prosenttiin vuonna 2023.

1.1.3.2 Oman talousalueen kehitys

Korona vaikutti myös aluetalouden kehitykseen

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2020 alussa seitsemän kuntaa; Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat.

Pohjois-Karjalan yrityssektorin liikevaihto pienentyi vuoden 2020 alkupuoliskolla 5,8 %. Koko maan vastaava luku oli -4,7 %. Vaikka liikevaihdon tiedettiin koronan takia supistuvan, pudotus ei ollut niin suuri kuin etukäteen pelättiin.

Joensuun seudun kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2,1 % ja toisella 8,2 %. Vuosipuolikkaalla vienti väheni 15,7 % ja työvoima 4,5 %.

Toimialakohtaiset erot ovat suuria. Rakennusala ei ole juurikaan koronakriisiin reagoanut ja ala kasvoi 1. vuosineljänneksellä 13,7 % ja toisella 8,8 %. Rakennusyrietykset ovat saaneet projekteja ympäri maata ja näkymät ovat hyvät.

Kuljetuksen ja varastoinnin kasvu oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla 5,9 prosenttia. Ensimmäisellä neljänneksellä positiivisesti kasvussa olivat palvelualat (2,1 %) ja kauppa (1,8 %), mutta ne kääntyivät laskuun. Myös elintarvikeala päätyi ensimmäisen neljänneksen 3,6 prosentin kasvun jälkeen 8 prosentin laskuun. Majoitus- ja ravitsemusala on kärsinyt liikkumisrajoituksista ja ala päätyi 16,8 prosentin laskuun. Metsätalous ja puunkorjuu hidastui päätyen 12,1 prosentin laskuun. Samoin puun sahaus ja käsittely väheni 9,7 prosentilla, vaikka kyllästetyn puun kysyntä oli kovaa vapaa-ajan rakentamisen lisääntyessä.

Teollisuudella oli hyvät tilauskannat kriisin iskiessä, mutta uutta myyntiä on ollut vaikea saada. Koko teollisuuden liikevaihto supistui ensimmäisellä neljänneksellä 8,2 prosenttia ja toisella 13,9. Metalliteollisuus sukelsi toisella neljänneksellä (-22,2 %). Vaikka useissa metalliyrietyksissä on lomautettu, niin osa on saanut myös uusia asiakkaita.

Muoviteollisuus on ollut vahvassa kasvussa ja edellivuoden kasvu jatkui myös ensimmäisellä vuosipuoliskolla ollen lähes 10 prosenttia. Erityisesti terveystuotteet käyvät kaupaksi. Myös ICT-ala oli edelleen hyvässä vauhdissa saavuttaen toisella neljänneksellä 7,7 prosentin kasvun. Kriisi on lisännyt verkkopalveluiden kysyntää.

Lentoyhteyksien puuttuminen on haitannut myyntiä kaikilla aloilla.

Lomautusuhkan alla olevien lukumäärä lähti Joensuun seudulla kriisin alkaessa maaliskuussa nopeaan kasvuun nousten viikossa 2 519 henkilöön, seuraavalla viikolla 3 899 henkilöön ja sen jälkeen lähelle 10 000 henkilöä, jossa on pysytty. Irtisanomisia on alle 200 henkilöä. Talouden kehitys heijastelee koronatilannetta. Hetkellisen positiivisen näkymän jälkeen lähitulevaisuuden kuva on taas epäselvempi. On muistettava, että talous oli laskussa jo ennen koronaa.

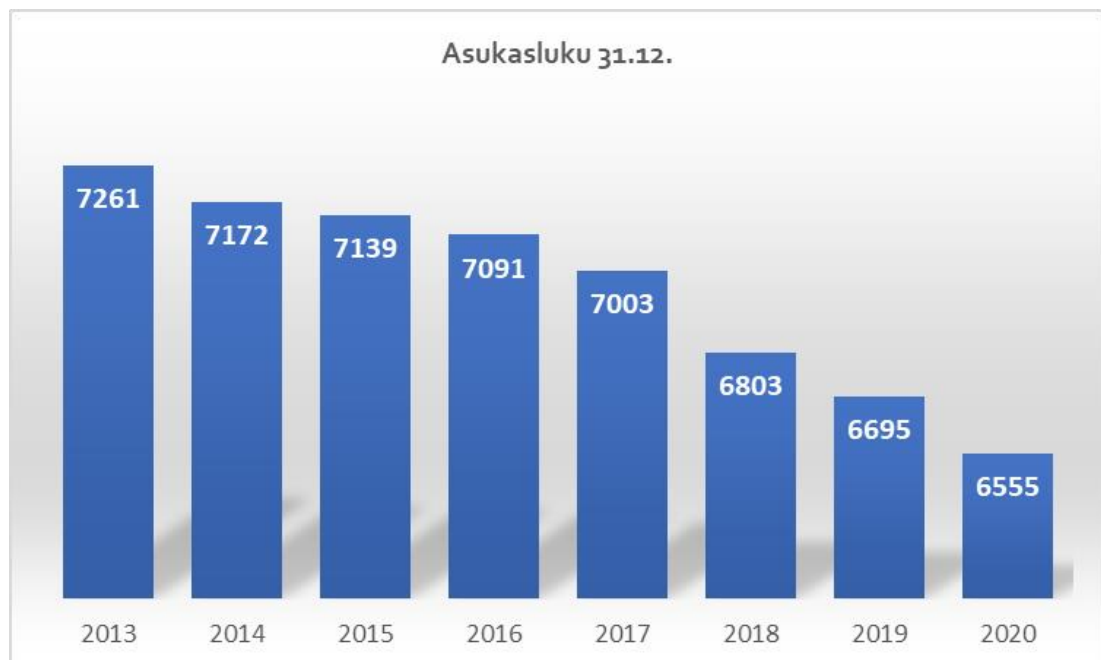
Suomi reagoi koronakriisiin varaamalla yritysten tukemiseen merkittävästi euroja, joita on myös hyödynnetty Joensuun seudulla. Erilaisin tukitoimin minimoitiin koronakriisin sokkivaiheen vaikutuksia ja tuettiin yritysten kasvupolulle palaamista.

Väki vähenee

Pohjois-Karjalan väestö vähentyi väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuonna 2020 kaikkiaan 807 henkilöllä (-0,5 %) ollen vuoden lopussa (31.12.2020) 160 412 henkilöä. Vuonna 2019 Pohjois-Karjalan väkiluku laski 1 048 hengellä eli lasku oli jyrkempää vuonna 2019.

Joensuun seudun väestö väheni -288 henkilöllä (-0,2 %) ollen 123 874. Joensuun seudun kunnista väkiluku nousi Joensuussa (122) ja Kontiolahdella (37). Seudun kunnista suurin muutos prosentuaalisesti tapahtui Iloantsissa, -2,2 %. Outokummun väestö väheni -134 henkilöä (-2,0 %) ollen vuoden 2020 lopussa 6 555 henkilöä (ennakkotietoja).

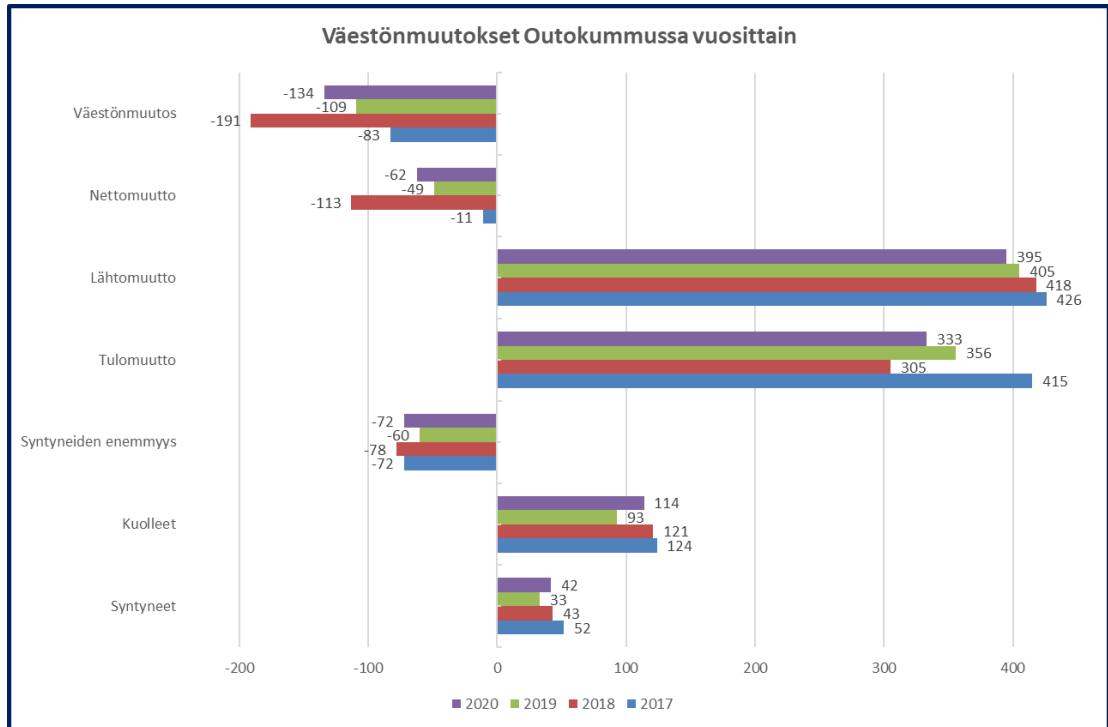
Seuraavasta taulukosta näkyy Outokummun väestön määrän kehitys vuosina 2013 - 2020.

Kuva 7. Outokummun väestön määrä vuosina 2013 – 2020.

Seuraavassa kuvassa on vertailtu Outokummun väestönmuutoksen osatekijöitä vuosina 2017 - 2020. Väestön määrän kehitykseen vaikuttavat syntyvyys, kuolleisuus sekä muuttoliike. Vuoden 2020 muuttoliikkeen aiheuttama väestötappio oli 62 henkilöä, joka oli hiukan vuoden 2019 muuttotappiota (-49 henkilöä) suurempi. Muuttoliikkeessä merkittävä tekijä on ollut kuntien välinen nettomuutto, joka on miinuksella -72 henkilöä. Maahanmuutto ei ollut vuonna 2019 eikä juurikaan vuonna 2020 merkitsevä tekijä. Väestön

väheneeseen vaikuttaa myös luonnollinen väestömuutos eli kuolleisuus on ollut suurempaa kuin syntyvyys. Syntyvyys on alentunut kaiken aikaa ja vuonna 2020 syntyvyys oli viime vuosien keskiarvon tasolla. Vuonna 2020 syntyi 42 uutta outokumpulaista.

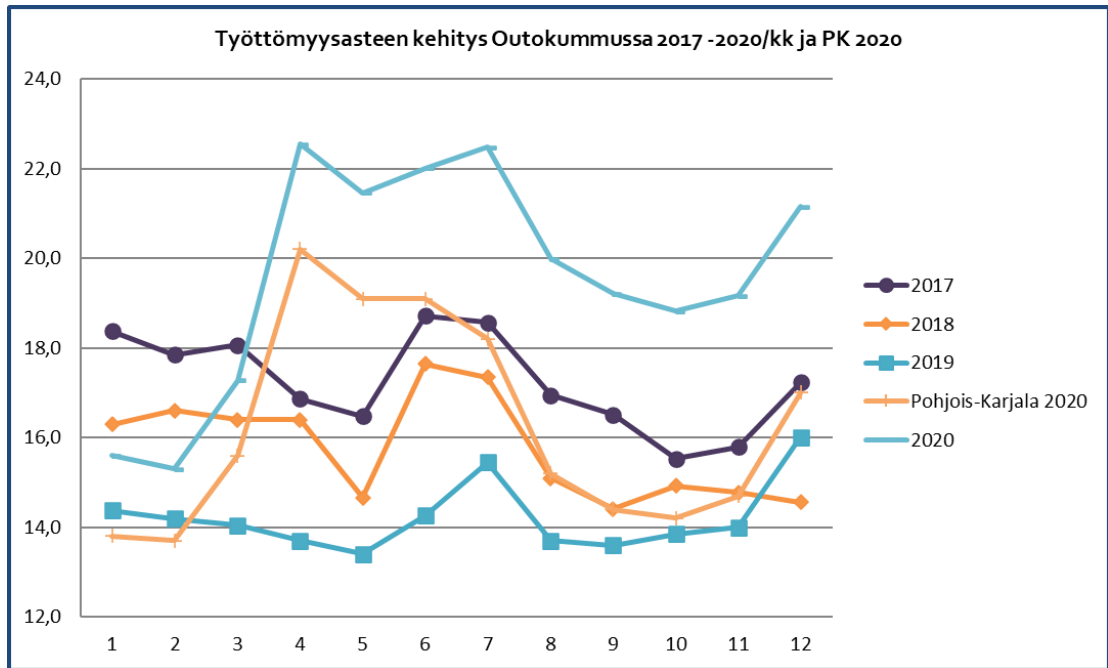

Kuva 8. Väestönmuutoksen osatekijät vuosina 2017 - 2020. (Lähde Pohjois-Karjalan maakuntaliitto)

Työttömyystilanne – työttömien määrä kasvoi koko maakunnassa

Työ- ja elinkeinoministeriön ”Työttömät työnhakijat ja osuus työvoimasta kunnittain vuonna 2020” -julkaisun tiivistelmässä todetaan, että ”korkein työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuonna 2020 keskimäärin Outokummun (19,8 %), Savukosken (19,8 %), Pelkosenniemen (19,7 %) ja Enontekiön (19,1 %) kunnan alueella”. Vuonna 2019 kärkiviisikkoon kuului neljä Pohjois-Karjalan kuntaa (Ilomantsi, Juuka, Tohmajärvi ja Lieksa).

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna jokaisessa Pohjois-Karjalan kunnassa. Työttömyys vuonna 2020 oli maakunnassa keskimäärin 16,3 % (vuonna 2019 12,9 %). Maakunnassa oli joulukuun lopussa 11 942 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaiseen tilanteeseen nähden työttömien määrä oli 1 882 henkilöä (19 %) suurempi. Työttömyyden kasvusta 57 % aiheutui lomautettujen määrän lisäyksestä. Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 3 543, 1 101 henkilöä (45 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nuoria, alle 25-vuotiaita oli työttömänä 1 465, mikä on 84 henkilöä (6 %) enemmän kuin vuosi sitten. Yli 50-vuotiaita oli työttömänä työnhakijana 4 955, mikä on 755 henkilöä (18 %) enemmän kuin viime vuoden joulukuussa.

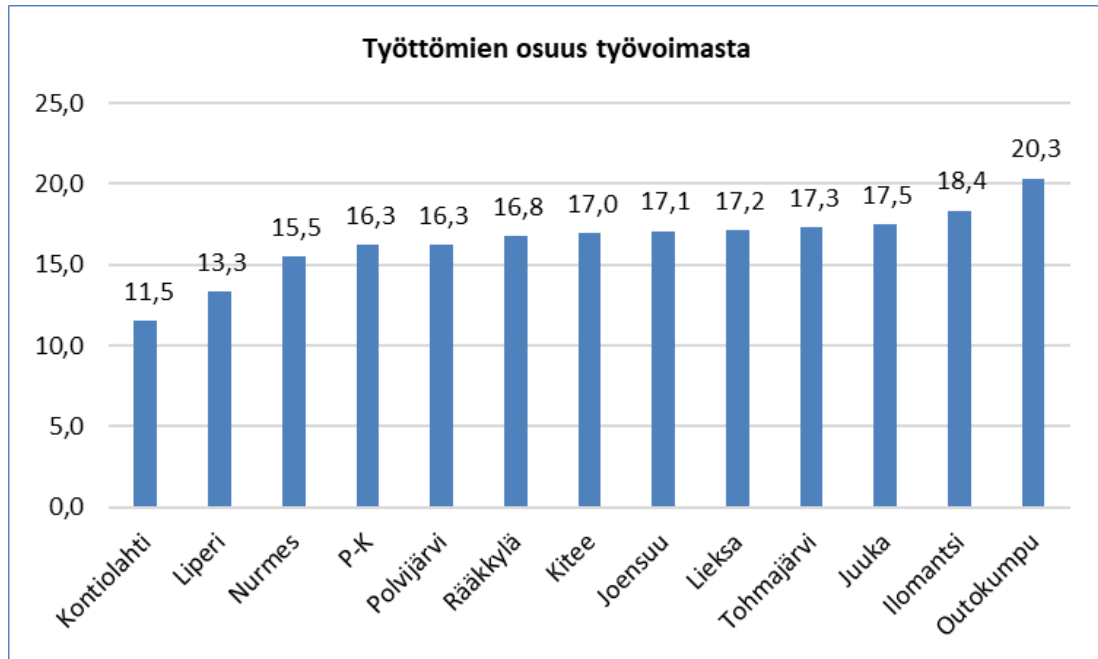
Kuva 9. Työttömyysasteen kehitys Outokummussa 2017-2020 ja Pohjois-Karjalan maakunnassa 2020.

Yllä olevasta kuvasta näkyy selkeästi, miten covid -19 -epidemia vaikutti työllisyystilanteeseen heti maaliskuussa, jolloin epidemia alkoi näkyä sekä Suomessa että maailmalla.

Aktivointiaste kuvaa työvoimapaalveissa olevien (4 252) osuutta työttömien ja palveluissa olevien yhteismäärästä (16 194). Joulukuun lopussa aktivointiasteeseen laskettavissa työvoimapaalveissa oli yhteensä 4 252 henkilöä, mikä on 396 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaikkiaan palveluissa oli 6 % työvoimasta. Aktivointiaste oli Pohjois-Karjalassa joulukuun lopussa 26,3 %, joka oli valtakunnan keskitason (23,2 %) paremmalla puolella. Laajan työttömyyden eli työttömien työnhakijoiden ja työvoimapaalveissa olleiden yhteismäärä oli joulukuun lopussa 16 194 mikä on 1 486 henkilöä (10 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Joulukuun lopussa työvoimapaalvelujen piirissä oli 4 252 henkilöä. Heistä 47 % (1 986 henkilöä) oli opiskelemassa. Työvoimakoulutuksen opiskelijoita oli 570 henkilöä ja tuetussa omaehtoisessa opiskelussa opiskeli 1 416 henkilöä. Koulutuksessa olevien määrä oli 5 % pienempi kuin vuosi sitten. Palveluissa olevista oli palkkatuella työllistettynä 1 072 henkilöä, 83 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yksityiselle sektorille työllistettynä tai starttirahan saajana oli yhteensä 847 henkilöä, mikä on 55 henkilöä (6,9 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Julkishallintoon, kunnan tai valtion palvelukseen työllistettynä oli 225 henkilöä, mikä on 138 henkilöä (38 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Valmennuksessa tai työ- tai koulutuskokeilussa oli yhteensä 384 (460) henkilöä, kuntouttavassa työtoiminnassa 724 (849) henkilöä sekä vuorotteluvapaasijaisena 86 (102) henkilöä.

Outokummussa keskimääräinen työttömyysprosentti oli 20,3 % (vuonna 2019 14,2 %). Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 113 enemmän kuin vuotta aiemmin (544/431). Työttömistä työnhakijoista lomautettuja oli 87 enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 60 henkilöllä (150/90).

Kuva 10. Työttömien osuus työvoimasta keskimäärin vuonna 2020.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1.4.1 Toiminta

Kuntien tärkeimmät tehtävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirryttyä Siun sote – kuntayhtymän hoidettavaksi ovat paikallisen elinvoiman sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Tammikuussa kaupunginhallitus päätti vastavakuuksien toimittamisesta kaupungille konsernitilin luottolimiitin käyttämisestä.

Helmikuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Outokummun kaupungin kotouttamisohjelman.

Maaliskuussa kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen valvonnan toimintaohjeen sekä menettelytavat sisäisen valvonnan järjestämisessä.

Maaliskuussa koronaviruspandemia ja valmiuslain käyttöönottoasetusten toimeenpano aiheuttivat merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintoihin ja kaupunginhallitus päätti käynnistää yhteistoimintaneuvottelut ja huhtikuussa maaliskuussa tehtyä päätöstä täydennettiin.

Huhtikuussa kaupunginhallitus hyväksyi Outokummun kaupungin ja Business Joensuu Oy:n välisen sopimuksen yksinyrittäjätuen haku- ja päätöksentekoprosessin organisoinnista.

Toukokuussa kaupunginhallitus päätti, että Outokummun kaupunki osallistuu Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n Tarmo -hankkeeseen vuonna 2021.

Kesäkuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Outokummun keskusta-alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen II-vaiheen. Kesäkuussa kaupunginvaltuusto teki päätöksen liittyä Sakupe Oy:n osakkaaksi merkitsemällä yhden Sakupe Oy:n osakkeen. Kesäkuussa kaupunginvaltuusto vahvisti Munaniemen ja Nälköniemen tonttien myyntiehdot ja Hiekkapalstan alueen uusien vuokrasopimusten myyntihinnan.

Kesäkuussa kaupunginhallitus päätti, että Outokummun kaupunki kuuluu Joensuun seudun Leader -yhdistyksen toimialueeseen ohjelmakaudella 2021-2027. Kesäkuussa kaupunginhallitus hyväksyi Outokummun kaupungin ja Meidän IT ja talous Oy:n välisen puitesopimuksen liitteineen. Kesäkuussa kaupunginhallitus teki päätöksen osallistua ARMI – Arjen yhteisöllisyys mielen hyvinvoinnin tukena -hankkeeseen. Kesäkuussa kaupunginhallitus teki päätöksen asiantuntijapalveluiden hankinnasta Outokummun Energia Oy:n arvon määrittämisessä ja mahdollisessa osuuden myynnissä.

Syyskuussa kaupunginvaltuusto teki päätöksen olla perimättä Kiinteistö Oy Kummun Kodeille myönnettyjen tertiääri- ja pääomalinainojen korkoja ajalla 1.7.2020-31.12.2031.

Lokakuussa kaupunginvaltuusto vastasi tammikuussa jätettyyn valtuustoaloitteeseen, jossa esitettiin toimenpiteiden aloittamista Outokummun Energia Oy:n arvonmäärittämiseksi vähemmistöosakkuuden myymistä varten ja päätti yritysjärjestelystä, jolla 66 % Outokummun Energia Oy:n osakekannasta myytiin Aberdeen Standard Investmentsille. Hinta muodostui kohteen velattomasta arvosta vähennettynä/lisättyä nettovelalla ja korotettuna/vähennettynä nettokäyttöpääomalla. Kauppa toteutettiin niin, että uusi perustettava yhtiö osti Outokummun Energia Oy:n koko osakekannan ja Outokummun kaupunki sai kauppahinnan käteisenä ja uuden yhtiön osakkeista 34 %. Kirjanpidossa kaupungille tuloutui koko osakekannan arvo ja rahatilille tuli käteishinta sekä taseen osakkeisiin ja osuuksiin 34 %:n osuus yhtiöstä.

Lokakuussa kaupunginhallitus teki päätöksen Outokummun kaupungin sitoutumisesta Joensuun seudun Leader -yhdistyksen rahoitukseen siirtymäkaudella 2021 ja 2022 vuosittain 23 350 euron suuruisella summalla.

Marraskuussa kaupunginhallitus hyväksyi Sakupe Oy:n kanssa puitesopimuksen Outokummun kaupungin tekstiilihuollon palveluista. Marraskuussa kaupunginhallitus hyväksyi Outokummun kaupungin toiminnan kannalta keskeisimmät hankkeet esitettäväksi Pohjois-Karjalan maakuntaliiton valmistelemaan Pohjois-Karjalan vaikuttamisen kärjet 2020 -asiakirjaan.

Joulukuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi Joensuun seudun kansalaisopiston muutetun sopimuksen.

Helmikuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi varhaiskasvatussuunnitelman päivityksen. Huhtikuussa hyvinvointilautakunta teki päätöksen ruokailun järjestämisestä varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa koronapandemian aikana. Toukokuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi ohjeet koronapandemian rajoitustoimien purkamisesta 14.5.2020 alkaen. Kesäkuussa ja lokakuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi perusopetuksen opetussuunnitelman päivityksen. Joulukuussa hyvinvointilautakunta hyväksyi hyvinvointipalveluiden strategian 2020-luvulle.

Maaliskuussa kaupunkirakennelautakunta hyväksyi sitovan tonttijaon muuttamisen Turulan kaupunginosan korttelissa 1112. Syyskuussa kaupunkirakennelautakunta hyväksyi Outotec Turula Oy:n teollisuusjätevesisopimuksen päivityksen.

Kaupungin taloutta eri asiayhteyksissä käsiteltiin vuoden aikana useaan otteeseen, valtuusto hyväksyi mm. talousarvioon muutoksia. Kesäkuussa valtuusto hyväksyi vuoden 2019 tilinpäätöksen sekä merkitsi tietoonsa tarkastuslautakunnan jättämän arviointikertomuksen. Vuoden 2021 veroprosentit hyväksyttiin marraskuussa. Talousarvion vuodelle 2021 sekä vuosien 2022-2023 taloussuunnitelman valtuusto hyväksyi joulukuussa. Osavuositarkastukset saatettiin tiedoksi kesäkuun ja syyskuun valtuustoissa.

1.1.4.2 Talous

Tilikausi 2020 toteutui kautta aikain ennätyskellisenä. Peruskaupungin vuoden 2020 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 80,8 milj. euroa ylijäämäinen. Tulos vuoden 2020 tilinpäätöksessä on 80,0 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos on 81,6 milj. euroa parempi edelliseen vuoteen nähden. Tilikauden tulokset eivät ole keskenään vertailukelpoisia johtuen covid 19 -pandemian vaikutuksista ja Outokummun Energia Oy:n osuuden myynnin vaikutuksista kaupungin tulokseen.

Toimintatuotot ja -kulut

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Myyntituotot	7 116 045,68	6 152 839,00	5 963 147,43	-3,1 %	-189 691,57	-16,2 %
Maksutuotot	298 024,14	331 650,00	374 235,56	12,8 %	42 585,56	25,6 %
Tuet ja avustukset	600 634,26	586 550,00	589 913,83	0,6 %	3 363,83	-1,8 %
Muut toimintatuotot	5 053 863,55	5 145 582,00	5 256 541,73	2,2 %	110 959,73	4,0 %
Yhteensä	13 068 567,63	12 216 621,00	12 183 838,55	-0,3 %	-32 782,45	-6,8 %
Henkilöstökulut	-12 388 454,63	-12 331 614,17	-11 933 444,58	-3,2 %	398 169,59	-3,7 %
Palvelujen ostot	-35 416 852,69	-36 153 067,00	-36 785 932,10	1,8 %	-632 865,10	3,9 %
Aineet, tarvikkeet ja ta	-2 603 281,95	-2 557 578,00	-2 408 864,01	-5,8 %	148 713,99	-7,5 %
Avustukset	-846 881,53	-799 500,00	-1 020 976,48	27,7 %	-221 476,48	20,6 %
Muut toimintakulut	-3 306 582,71	-3 598 897,00	-3 521 003,71	-2,2 %	77 893,29	6,5 %
Yhteensä	-54 562 053,51	-55 440 656,17	-55 670 220,88	0,4 %	-229 564,71	2,0 %
Toimintakate	-41 493 485,88	-43 224 035,17	-43 486 382,33	0,6 %	-262 347,16	4,8 %

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja ja avustuksia tarkastellaan tarkemmin.

Henkilöstökulut

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Palkat ja palkkiot	-9 712 832,46	-9 572 182,00	-9 349 803,47	-2,3 %	222 378,53	-3,7 %
Eläkekulut	-2 346 264,85	-2 304 357,17	-2 238 265,19	-2,9 %	66 091,98	-4,6 %
Muut henkilösivukulut	-329 357,32	-455 075,00	-345 375,92	-24,1 %	109 699,08	4,9 %
Yhteensä	-12 388 454,63	-12 331 614,17	-11 933 444,58	-3,2 %	398 169,59	-3,7 %

Henkilöstökulut alittuivat 0,4 milj. euroa arvioidusta. Myös vuoteen 2019 verraten henkilöstökulut ovat 3,7 % pienemmät. Viime vuosina tehdyt yt-menettelyn mukaiset toimenpiteet sekä kaupungin talouden tasapainottamisohjelma ovat tuottaneet tulosta.

Palvelujen ostot

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Asiakaspalv.ostot kunnilta	-271 869,10	-185 600,00	-274 122,08	47,7 %	-88 522,08	0,8 %
Asiakaspalv.ostot ky:ltä	-27 908 477,80	-28 532 392,00	-29 128 363,84	2,1 %	-595 971,84	4,4 %
Asiakaspalv.ostot muilta	-55 701,52	-56 500,00	-61 791,28	9,4 %	-5 291,28	10,9 %
Muut yhteistoimintaosuudet	-1 492 909,29	-1 598 067,00	-1 618 445,97	1,3 %	-20 378,97	8,4 %
Muut palvelujen ostot	-5 687 894,98	-5 780 508,00	-5 703 208,93	-1,3 %	77 299,07	0,3 %
josta						
* Ict-palvelut	-606 191,66	-566 850,00	-611 617,67	7,9 %	-44 767,67	0,9 %
* Rakentamis- ja kunnossapito	-336 948,41	-183 850,00	-1 037 267,05	464,2 %	-853 417,05	207,8 %
* Alueiden rak. ja kunnossapito	-720 057,09	-254 900,00	-338 344,69	32,7 %	-83 444,69	-53,0 %
* Kuljetuspalvelut	-461 741,67	-431 500,00	-424 936,07	-1,5 %	6 563,93	-8,0 %
* Osuus verotuskustannuksiin	-144 764,05	-165 000,00	-149 034,48	-9,7 %	15 965,52	2,9 %
* Muut palvelujen ostot	-3 418 192,10	-4 178 408,00	-3 142 008,97	-24,8 %	1 036 399,03	-8,1 %
Yhteensä	-41 104 747,67	-36 153 067,00	-36 785 932,10	1,8 %	-632 865,10	-10,5 %

Palvelujen ostot olivat yhteensä 36,8 milj. euroa, mikä on 0,6 milj. euroa arvioitua enemmän. Valtuusto teki syksyllä 2020 palvelujen ostoihin talousarviomuutoksen 350 000 euroa, jolla varauduttiin pakollisen varauksen tekemiseen Siun soten alijäämän kattamista varten. Siun soten alijäämän kattamista varten kirjattiin 0,6 milj. euron pakollinen varaus ostoihin kuntayhtymältä. Entisen Kummun koulun purkamista varten tehtiin 0,73 milj. euron pakollinen varaus rakentamis- ja kunnossapitopalveluihin. P-K:n pelastuslaitoksen varallaoloa koskevien korvausten mahdollista kattamista varten tehtiin 0,2 milj. euron pakollinen varaus kohtaan muut yhteistoimintaosuudet.

Avustukset

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Lasten kotihoidontuki	-234 984,92	-250 000,00	-212 877,96	-14,8 %	37 122,04	-9,4 %
Muut avustukset kotitalouksille	-5 600,00	-7 000,00	-6 200,00	-11,4 %	800,00	10,7 %
Avustukset kotitalouksille	-240 584,92	-257 000,00	-219 077,96	-14,8 %	37 922,04	-8,9 %
Avustukset yhteisöille	-101 155,85	-92 500,00	-91 742,00	-0,8 %	758,00	-9,3 %
siitä						
*Työllistämisen kuntalisä	-23 599,34	-15 000,00	-20 194,28	34,6 %	-5 194,28	-14,4 %
*Liikuntatoimen avustukset	-23 600,01	-24 300,00	-23 500,00	-3,3 %	800,00	-0,4 %
*Kulttuuritoimen avustukset	-9 888,86	-13 000,00	-7 537,58	-42,0 %	5 462,42	-23,8 %
*Yksityistieavustukset	-40 067,64	-40 100,00	-37 960,14	-5,3 %	2 139,86	-5,3 %
*Muut avustukset	-4 000,00	-100,00	-2 550,00	2450,0 %	-2 450,00	-36,3 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-505 140,76	-450 000,00	-710 156,52	57,8 %	-260 156,52	40,6 %
Yhteensä	-846 881,53	-799 500,00	-1 020 976,48	27,7 %	-221 476,48	20,6 %

Avustuksia maksettiin 1 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa arvioitua enemmän. Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi vajaa 0,3 milj. euroa.

Kuva 11. Työmarkkinatuen kuntaosuus.

Verotulot

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Kunnan tulovero	18 126 694,79	18 953 000,00	19 233 881,90	1,5 %	280 881,90	6,1 %
Kiinteistövero	1 659 798,96	1 560 000,00	1 543 573,63	-1,1 %	-16 426,37	-7,0 %
Yhteisövero	1 342 359,88	1 427 000,00	1 432 868,25	0,4 %	5 868,25	6,7 %
Yhteensä	21 128 853,63	21 940 000,00	22 210 323,78	1,2 %	270 323,78	5,1 %
Asukasluku	6 695	6 600	6 555			-2,1 %
Verotulo, €/asukas	3 156	3 324	3 388			7,4 %
Kunnallisvero-%	21,75	21,75	21,75			
€/kunnallisvero-%	833 411,25	871 402,30	884 316,41			6,1 %

Verotuloja kertyi 22,2 milj. euroa, mikä oli 0,1 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa arvioitiin. Verotuloarviota pienennettiin kiinteistöveron osalta 0,2 milj. euroa, joten muutettuun talousarvioon nähden verotuloja kertyi 0,3 milj. euroa enemmän. Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentti olivat vuoden 2019 tasolla. Tuloveroprosentti oli 21,75 %. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 %, vakituisen asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 0,65 % ja muuhun asumiseen käytetyn rakennuksen veroprosentti 1,25 %.

Kunnallisverotuloja kertyi 19,2 milj. euroa, 6,1 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Hyvää kunnallisverokertymää selittää mm. se, että vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 0,3 milj. euroa kunnallisveroa vuodelle 2020.

Yhteisöveroja kertyi 1,4 milj. euroa, joka on lähes talousarvion mukainen. Yhteisöveron tuotossa on huomioitava kuntajako-osuuden 10-%yksikön korotus, joka oli yksi valtion myöntämistä koronatuista kunnille. Tämän vaikutus kaupungin yhteisöveroihin oli vajaa 0,3 milj. euroa.

Kiinteistöveroa kertyi 1,5 milj. euroa, -7 % edellisvuotta vähemmän.

Valtionsuudet

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus*)	15 158 528,00	13 557 482,00	13 557 630,00	0,0 %	148,00	-10,6 %
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 236 459,00	6 604 848,00	6 605 047,00	0,0 %	199,00	5,9 %
Opetus- ja kulttuuri-toimen muu valtionosuus	-677 603,00	-609 976,00	-654 886,00	7,4 %	-44 910,00	-3,4 %
Verotulomenetysten kompensatio*)	0,00	3 601 862,00	3 601 797,00	0,0 %	-65,00	
Yhteensä	20 717 384,00	23 154 216,00	23 109 588,00	-0,2 %	-44 628,00	11,5 %
Asukasluku	6 695	6 600	6 555			-2,1 %
Valtionosuus, €/asukas	3 094	3 508	3 525			13,9 %

*) Vuoden 2019 tilinpäätöksessä verotulomenetysten kompensatio sisältyi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen.

Valtionsuusia kertyi 23,1 milj. euroa, eli hiukan vähemmän kuin oli budjetoitu. Talousarvioon tehtiin koronatuista johtuen 1,8 milj. euron lisäys valtionsuuksiin. Ilman koronatuista valtionsuudet olisivat toteutuneet alkuperäisen talousarvion mukaisena.

Rahoitustuotot ja kulut

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Korkotuotot	87 635,02	72 328,00	72 881,82	0,8 %	553,82	-16,8 %
Muut rahoitustuotot	863 123,95	1 206 078,00	30 417 293,91	2422,0 %	29 211 215,91	3424,1 %
* Siitä erikseen osinkotuotot	754 883,11	1 100 000,00	30 307 659,68	2655,2 %	29 207 659,68	3914,9 %
Korkokulut	-142 531,59	-118 928,00	-129 751,65	9,1 %	-10 823,65	-9,0 %
Muut rahoituskulut	-107 069,72	-105 834,00	-107 669,17	1,7 %	-1 835,17	0,6 %
Yhteensä	701 157,66	1 053 644,00	30 252 754,91	2771,3 %	29 199 110,91	4214,7 %

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä nettomääräisesti poikkeukselliset 30, milj. euroa, mikä on 29,2 milj. euroa arvioitua paremmin. Syynä tähän on kaupungin myymä osuus omistamastaan Outokummun Energia Oy:stä. Kaupunki teki syksyllä 2020 mm. kaupan johdosta talousarviomuutoksia, jolloin ei kuitenkaan ollut vielä mahdollista ennakoita kaikkia Energian osakekaupan vaikutuksia, koska viimeiset rahoitusjärjestelyt tehtiin joulukuun lopussa 31.12. Outokummun Energian Oy:n kaupan kauppahinnasta osan ostaja maksoi osinkotuottoina, 29,2 milj. euroa. Kaupan johdosta saatu myyntivoitto on budjetoitu kokonaisuudessaan satunnaisiin tuottoihin. Ilman kauppaa osinkotuotot yhtiöltä olisivat olleet 1,1 milj. euroa.

Yleinen korkotaso jatkui edelleen matalana ja vieraan pääomankorkokulut pysyivät maltillisina. Kaupungilla oli maksuvalmiuden turvaamiseksi kaiken aikaa käytössään kuntatodistuksia, joista ei kertynyt korokuluja, koska korko-% oli koko vuoden miinusmerkkinen.

Vuosikate

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Vuosikate	1 053 909,41	2 923 824,83	32 086 284,36	997,4 %	29 162 459,53	2944,5 %
Yhteensä	1 053 909,41	2 923 824,83	32 086 284,36	997,4 %	29 162 459,53	2944,5 %

Vuosikate 32,1 milj. euroa positiivinen. Talousarviossa vuosikate arvioitiin olevan 2,9 milj. euroa. Outokummun Energia Oy:n enemmistöosuuden myynnistä osinkotuottoina saatu osa kauppahinnasta on kirjattu rahoitustuottoihin.

Poistot

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Poistot muista pitkävaik. meno	-27 553,45	-34 314,00	-26 463,10	-22,9 %	7 850,90	-4,0 %
Poistot rakennuksista	-742 602,60	-755 077,00	-753 021,13	-0,3 %	2 055,87	1,4 %
Poistot kiinteistä rakenteista ja	-1 113 383,57	-930 704,00	-867 310,69	-6,8 %	63 393,31	-22,1 %
Poistot koneista ja kalustosta	-339 350,60	-144 730,00	-148 416,93	2,5 %	-3 686,93	-56,3 %
Muut lisäpoistot	0,00	0,00	-75 557,97		-75 557,97	
Yhteensä	-2 222 890,22	-1 864 825,00	-1 870 769,82	0,3 %	-5 944,82	-15,8 %

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 1,9 milj. euroa eli talousarvion mukaisesti. Pohjoisahon koulun jäännöstasearvo kirjattiin kokonaan kuluksi vuodelle 2020.

Satunnaiset tuotot ja -kulut

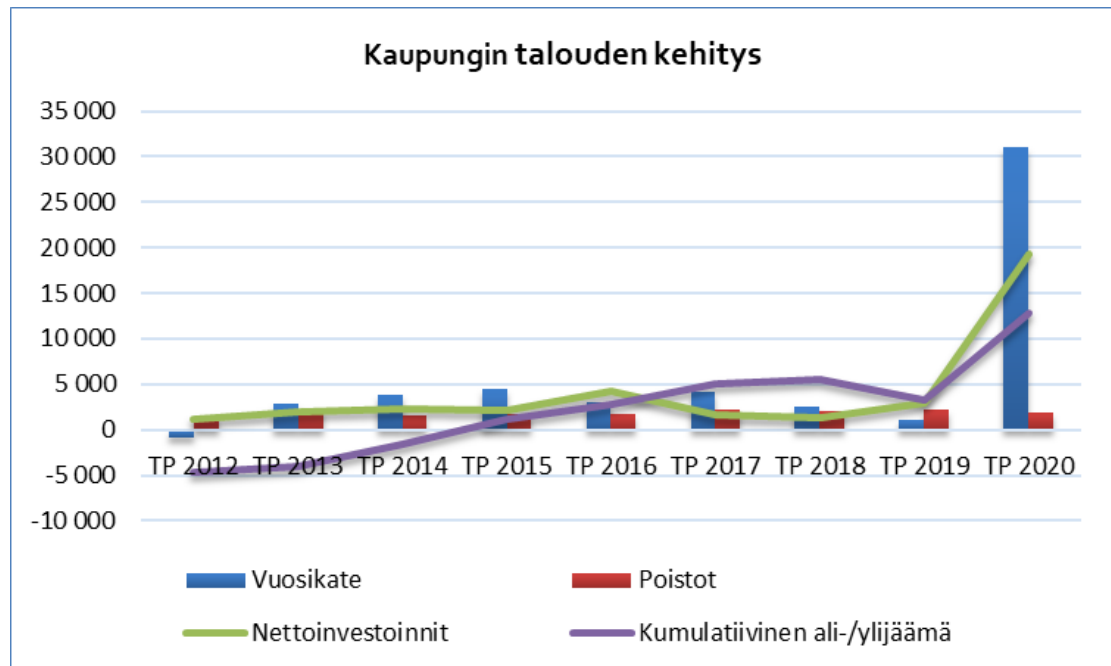
	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Satunnaiset tuotot	0,00	80 678 000,00	50 699 005,58	-37,2 %	-29 978 994,42	
Satunnaiset kulut	-431 071,96	-970 000,00	-907 594,67	-6,4 %	62 405,33	110,5 %
Yhteensä	-431 071,96	79 708 000,00	49 791 410,91	-37,5 %	-29 916 589,09	11650,6 %

Outokummun Energia Oy:n osakekaupan myyntivoitosta on kirjattu satunnaisia tuottoja yhteensä 50,7 milj. euroa. Tilikauden satunnaiset kulut olivat yhteensä 0,9 milj. euroa, jotka koostuivat kauppajärjestelyihin liittyvistä asiantuntijapalveluista. Kaupunki teki syksyllä 2020 talousarviomuutoksen satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin, joka oli sen hetkinen arvio tuotoista ja kuluista. Arvioitu koko kaupan myyntivoitto budjetoitiin satunnaisiin tuottoihin. Kuitenkin osa kauppahinnasta maksettiin osinkotuottoina, joten se kirjattiin rahoitustuottoihin. Kauppajärjestelyistä aiheutuneet asiantuntijapalvelut jäivät hieman alle arvioidusta.

Tilikauden tulos

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TP 2020/ TA 2020, %	TP 2020 - TA 2020, €	TP 2020/ TP 2019, %
Tilikauden tulos	-1 600 052,77	80 766 999,83	80 006 925,45	-0,9 %	-760 074,38	-5100,3 %
Yhteensä	-1 600 052,77	80 766 999,83	80 006 925,45	-0,9 %	-760 074,38	-5100,3 %

Tilikauden tulos on 80 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämän suuruus on poikkeuksellinen ja kertaluonteinen. Tilikauden tulos arvioitiin syksyllä 2020 tehtyjen talousarviomuutosten jälkeen 80,8 milj. euroa ylijäämäiseksi, joten lopullinen tulos on 0,8 milj. euroa heikompi. Tilikauden tuloksen ero talousarvioon johtuu pakollisten varausten kirjaamisesta; Siun soten alijäämän kattaminen 600 000 euroa, P-K:n pelastuslaitoksen varallaoloa koskevat korvaukset 200 000 euroa sekä entisen Kummun koulun purkaminen 730 000 euroa.

Kuva 12. Kaupungin talouden kehitys vv 2012-2020.

Vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen määrän, joka juoksevien käyttötalousmenojen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin.

Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot, kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöomaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palvelut toimintakunnossa.

Investoinnit

Kohde	euroa	%
Muut pitkävaikutteiset menot	232 296	1,1 %
Hallinto- ja laitosrakennukset	2 625 898	12,4 %
Maa- ja vesirakenteet	674 729	3,2 %
Johtoverkostot ja laitteet	71 684	0,3 %
Kuljetusvälineet	17 654	0,1 %
Muut koneet ja kalusto	24 563	0,1 %
Keskeneräiset hankinnat	160 822	0,8 %
Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet	143	0,0 %
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17 441 383	82,1 %
Muut osakkeet ja osuudet	3 276	0,0 %
Yhteensä	21 252 448	100,0 %

Kaupungin investointimenot (brutto) olivat tilikaudella yhteensä 21,3 milj. euroa. Kun investointimenoista vähennetään investointeihin saadut rahoitusosuudet 1 milj. euroa sekä Energian osakekaupasta saadut myyntivoitot ja muut pienemmät myyntivoitot yhteensä 51,7 milj. euroa, investointien rahavirta on yhteensä 31,5 milj. euroa. Merkittävin investointeihin kirjattu menoerä on Energian kaupan rakenteesta johtuvat osakeannin myötä Soapstone Bidco Oy:n osakkeet.

Lainat

	TP 2019	Lyhennykset	Lisäykset	TP 2020
Pitkäaikainen	10 192 712,00	-1 603 142,00	0,00	8 589 570,00
*Lainat rahoituslaitoksilta	10 192 712,00	-1 603 142,00		8 589 570,00
Lyhytaikainen	4 963 132,00	-4 963 132,00	3 603 142,00	3 603 142,00
*Joukkovelkakirjalainat	3 000 000,00	-3 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
*Lainat rahoituslaitoksilta	1 963 132,00	-1 963 132,00	1 603 142,00	1 603 142,00
Lainat muilta luotonantajajilta (konsernitili)	718 492,21		441 379,42	1 159 871,63
Yhteensä	15 874 336,21	-6 566 274,00	4 044 521,42	13 352 583,63
Lainat €/asukas	2 371,07			2 037,01
Asukasluku 31.12.	6 695			6 555

Kaupungin lainasalkku kokonaisuudessaan on tilinpäätöksessä 13,4 milj. euroa. Kokonaislainamäärä väheni 2,5 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa kuntatodistuksilla oli tilikauden alkaessa 3 milj. euroa ja tilinpäätöksessä 2 milj. euroa. Vuoden vaihteessa tytäryhteisöjen rahavaroja konsernitilillä oli 1,2 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan keskikorko oli 0,61 %. Kuntatodistuksista ei kertynyt tilikaudella 2020 lainkaan korkokuluja.

Asukaskohtainen lainamäärä väheni 334 euroa asukasta kohden. Suomen kuntien keskimääräinen asukaskohtainen lainamäärä oli tilikaudella 3 360 €/asukas, joten Outokummun kaupungin asukaskohtainen lainamäärä on alle valtakunnan keskiarvon.

Tilikausien 2019 ja 2020 vertailu

Vuoden 2020 tilinpäätös ei ole kaikilta osin vertailukelpoinen vuoden 2019 tilinpäätökseen, joten alla on vertailu covid 19 -pandemian ja Outokummun Energia Oy:n enemmistöosuuden myynnin vaikutusta toteutuneeseen tilinpäätökseen (tuloslaskelma).

Tilikauden tulos (ulkoiset)

	TP 2019	Alku- peräinen TA 2020	Muutettu TA 2020	TP 2020	Ei korona- tukia, ei Energian kauppaa	Selite
Toimintatuotot	7 016	6 948	6 948	7 016		
Toimintakulut	-48 509	-49 822	-50 172	-50 503		säästöt ruokapalveluissa, lisäkulut koulun ateriapalveluissa, +/-o
TOIMINTAKATE	-41 493	-42 874	-43 224	-43 486	-43 486	
Verotulot	21 129	22 140	21 940	22 210	21 940	yhteisövero -0,270 m€
Valtionosuudet	20 717	21 349	23 154	23 110	21 349	vo -1,8 m€
Rahoitustuotot ja -kulut	701	989	1 054	30 253	1 041	Energian kauppahintaa
VUOSIKATE	1 054	1 604	2 924	32 086	844	
Poistot	-2 223	-1 865	-1 865	-1 871	-1 871	
Satunnaiset erät	-431		79 708	49 791	0	
Satunnaiset tuotot			80 678	50 699	0	Energian kauppahintaa
Satunnaiset kulut	-431		-970	-908	0	Energian kaupan kuluja
TILIKAUDEN TULOS	-1 600	-261	80 767	80 007	-1 027	
Investointivaraukset				-20 400		
Rahastosiirrot				-50 048	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 600	-261	80 767	9 559	-1 027	

Mikäli koronatuksia ei olisi tullut ja mikäli Outokummun Energia Oy:stä ei olisi myyty enemmistöosuutta, tilikauden tulos olisi ollut alijäämäinen noin 1 milj. euroa. Toimintakatetta rasittaa pakollisten varausten kirjaaminen, yhteensä 1,5 milj. euroa.

Talousarviomuutoksia kaupunginvaltuusto käsitteli 3 kertaa. Muutokset olivat:

Kvalt 15.6.2020 § 22 Investointiosan muutos; hallintopalvelut: lisämääräraha 500 euroa kohtaan osakkeet ja osuudet, Sakupe Oy:n yhden osakkeen merkitsemiseen.

Kvalt 26.10.2020 § 37 Investointiosan muutos; hallintopalvelut: lisämääräraha 20,5 milj. euroa kohtaan osakkeet ja osuudet, Outokummun Energia Oy:n yritysjärjestelyn uuden yhtiön osakkeiden hankintaan

Kvalt 14.12.2020 § 50 Käyttötalouden muutos; hallintopalvelut: sosiaali- ja terveyspalvelujen tulosalueelle palvelujen ostoon 350 000 euroa, Siun soten ennustetusta vuoden 2020 alijäämästä Outokummun kaupungin osuus.

Investointiosan muutos; kaupunkirakennepalvelut: Aarrekaupunki/ Digiväylä ja Kummunkadun infra projektien vuoden 2020 talousarvioon määriteltyjen eurojen päivittäminen todellista tilannetta vastaavaksi, lisämäärärahan nettomuutos yhteensä 110 000 euroa.

Satunnaisten erien muutos: Outokummun Energia Oy:n yritysjärjestelyn kauppahinnan tuloutuksesta aiheutuvat määrärahamuutokset: Satunnaiset tuotot 80,7 milj. euroa

(vähennetty taseessa olevan Energian osakkeiden arvo 921 668,84 euroa), Satunnaiset kulut 0,97 milj. euroa.

Rahoitusosan muutokset; kiinteistöverotulojen tuloarvioita alennettiin 0,2 milj. euroa, valtionosuuksia lisättiin 1,8 milj. euroa ja korkokulujen vähennys 65 000 euroa.

Rahoituslaskelman muutos; Talousarvioon varattua pitkäaikaisen lainan lisäystä 4 milj. euroa ei ollut tarpeen nostaa.

1.1.5 Kaupungin henkilöstö
Tietoja henkilöstöstä

Outokummun kaupungilla on 3 tulosaluetta, joissa henkilöstöä oli 31.12.2020 yhteensä 259 henkilöä jakautuen työsuhteen luonteen perusteella seuraavasti hr-ohjelmiston tietojen perusteella (suluissa tilanne 31.12.2019):

Palvelut	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Palkka- tuetut	Opso	Yht.	joista naiset	joista miehet
Hallinto	32 (36)	5 (3)	7 (17)	1 (3)	45 (59)	36	9
Hyvinvointi	129 (140)	31 (35)	1 (2)	1 (0)	162 (177)	135	27
Kaupunki- rakenne	44 (51)	6 (6)	1 (1)	1 (1)	52 (59)	23	29
Kaupunki yhteensä	205 (227)	42 (44)	9 (20)	3 (4)	259 (295)	194	65

Taulukko 1: Henkilöstömäärät 31.12.2020 (suluissa 31.12.2019).

Kaupungin taloustilanteen vuoksi vuonna 2019 käytyjen yhteistoimintaneuvotteluiden seurauksen henkilöstön määrä väheni. Samoin joistain palveluista henkilöstö väheni luonnollisen poistuman kautta siten, ettei tehtävää enää täytetty. Samoin vakinaisia työntekijöitä siirtyi muihin tehtäviin kaupungin sisällä määräaikaisen henkilöstön tilalle. Lisäksi palkkatuettuja oli vuosi sitten vielä kaksinkertainen määrä. Taulukkoon ei ole otettu sijaisia koska vakinaiset ovat mukana taulukossa, vaikka he olisivat työ- tai virkavapaalla.

Henkilöstöstä 202 (222) työskenteli kokoaikaisena ja 57 (71) osa-aikaisena, joista 6 (6) oli osa-aikaisena eläkejärjestelyiden, työkyvyttömyyden tai osittaisen hoitovapaan vuoksi.

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 50,3 vuotta.

Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömenot ovat laskeneet 4%.

vuosi	Hallinto- palvelut		Kaupunkirakenne- palvelut		Hyvinvointi- palvelut		Kaupunki yht.	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
palkat	1 829	1 720	1 970	1 908	5 914	5 722	9 713	9 350
eläkekulut	417	404	653	622	1 276	1 212	2 346	2 238
muut sivukulut	60	67	73	66	196	212	329	345
Henkilöstö- kulut yhteensä	2 306	2 191	2 696	2 596	7 386	7 146	12 388	11 933

Taulukko 2: Palkat ja sivukulut vuonna 2020 ja 2019.

Taulukon eläkekulut sisältävät palkkaperusteisten eläkemaksujen lisäksi myös eläkemenoperusteiset sekä varhaiseläkemenoperusteiset maksut.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstökoulutuksen suunnittelu tapahtuu pääosin jokaisen palvelussuhteessa olevan ja hänen esihenkilönsä kanssa sekä tulosyksiköittäin. Koulutustarve voi perustua työntekijän / viranhaltijan tai esihenkilön näkemykseen koulutustarpeesta.

Opintovapaisiin on työntekijöillä subjektiivinen oikeus opintovapaalain määrittelemien ehtojen ja rajoitusten mukaisesti.

Käytännössä kaikissa kaupungin työyksiköissä pidettiin työpaikkakokouksia (nimitys ja toteutustapa vaihtelee). Samoin esihenkilön ja alaisen väliset kehityskeskustelut käydään lähes kaikkien kaupungin vakinaisten työntekijöiden kanssa vähintään kahden vuoden välein. Osa kehityskeskusteluista on ryhmämuotoisia.

Vuonna 2014 kuntien yhteistoimintalakiin tuli velvoite koulutussuunnitelman laatimisesta henkilöstön ammatillisen osaamisen ennakoinniseksi ja kehittämiseksi. Outokummussa henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on yhdistetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan (HEKOTA –suunnitelma). Suunnitelma päivitetään vuosittain.

Henkilöstön hyvinvointi

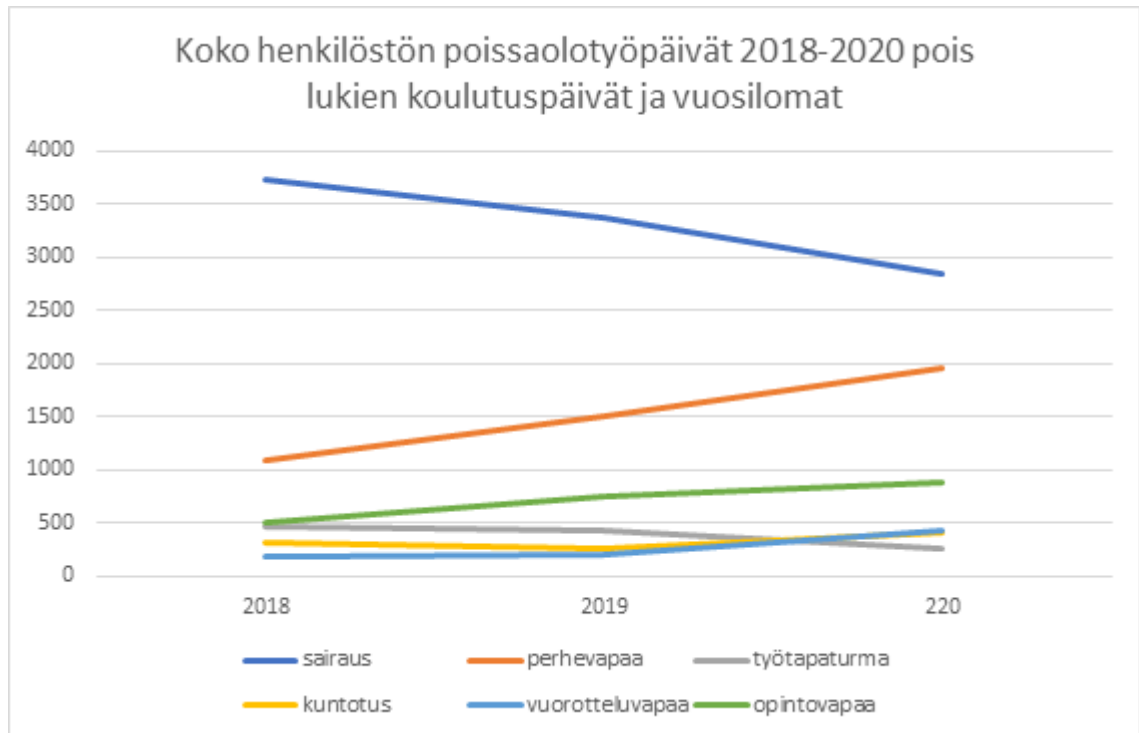
Kaupungin vakinainen henkilöstö oli vuonna 2020 sairauslomalla yhteensä 2 151 (vuonna 2019 yhteensä 2 487) työpäivää eli vakinainen työntekijä oli sairauslomalla keskimäärin 10,5 (10,9) työpäivää. Hallintopalveluissa 51 % (39 %), hyvinvointipalveluissa 41 % (35 %) ja kaupunkirakennepalveluissa 48 % (35 %) vakituisesta henkilöstöstä ei ollut yhtään päivää sairauslomalla vuonna 2020.

Alle 10 työpäivän poissaoloja kertyi koko henkilöstölle 1 468 (1 016) työpäivää ja 11-60 työpäivän poissaoloista 531 (972) työpäivää. Tätä pidemmissä poissaoloissa työntekijä ei sopimusten mukaan saa enää täyttä palkkaa sairausloma-ajaltaan. Näitä työpäiviä oli vuonna 2020 yhteensä 844 (893) päivää.

Vuonna 2020 vuorotteluvapaalla oli 4 henkilöä.

vuosi	Hallintopalvelut			Kaupunkirakennepalvelut			Hyvinvointipalvelut			Kaupunki yht.		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
sairaus	547	559	335	952	789	391	2 225	2 031	2117	3 724	3 379	2 843
perhevapaa	171	31	36	30	41	25	892	1430	1895	1 093	1 502	1 956
työtapaturma	35	88	107	333	239	73	92	103	68	460	430	248
kuntoutus	62	0	3	35	9	0	222	256	401	319	265	404
vuorotteluvapaa	0	88	0	0	0	0	173	105	426	173	193	426
opintovapaa	0	0	0	0	53	73	505	701	803	505	754	876

Taulukko 3: Koko henkilöstön poissaolotyöpäivät 2018-2020 pois lukien koulutuspäivät ja vuosilomat

Kaavio 1: Koko henkilöstön poissaolotyöpäivät 2018-2020 pois lukien koulutuspäivät ja vuosilomat.

Työhyvinvoinnin osalta ovat keskiössä esihenkilötyö, työsuojelu kokonaisuutena, avoin ilmapiiri ja vuorovaikutus sekä mahdollisuuksien mukaan joustavuus työajoissa, työtehtävissä sekä muissa työssä jaksamiseen ja viihtymiseen olennaisesti vaikuttavissa tekijöissä. Myös henkilöstöedut vaikuttavat työhyvinvointiin. Yksittäisten henkilöiden kohdalla mietitään tapauskohtaisesti räätälöityjä uudelleenkorutuksia ja -sijoittumisia kolmikantaneuvotteluissa (työntekijä, työnantaja, työterveyshuolto).

Vuonna 2020 tehdyssä henkilöstökyselyssä yleisen työtyytyväisyyden keskiarvo oli 3,89 asteikolla 1-5 jossa 5 on paras (3,74 vuonna 2018). Henkilöstökyselyssä esiin nousseita kehittämiskohteita on lähdetty aktiivisesti työstämään. Seuraava henkilöstökysely tehdään vuonna 2022.

Kesäkuussa 2017 käyttöönotetun liikunta- ja kulttuuripassin saa jokainen vähintään 6 kk palvelussuhteessa kaupungilla tai tytäryhtiöissä oleva työntekijä. Passia käytti koronavuoden 2020 aikana koko konsernissa 153 henkilöä (203 vuonna 2019) eli 42,7 % henkilöstöstä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista käytännössä seurataan henkilöstö-, koulutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kerrotuilla mittareilla.

Rekrytointien työpaikkailmoituksissa vuonna 2020 ei ole mainittu sukupuolta missään ilmoituksessa. Yhdenvertaisuuslain sallimaa erilaista kohtelua rekrytoinneissa (valitaan tehtävään aliedustettuna olevan sukupuolen edustaja) ei sovellettu vuoden aikana.

Kaupungin henkilöstön palkkausjärjestelmässä on käytössä 47 kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaista hinnoittelutunnusta. Näistä 27 on sellaisia, joissa on edustettuna sekä miehiä että naisia. Näistä viidessätoista tehtäväkohtaisten palkkojen keskiarvo oli suurempi miehillä ja kymmenessä naisilla. Eroavissa tehtäväkohtaisissa palkoissa syyt löytyvät tehtävien vaativuudesta. Kokonaisansioissa palkkojen keskiarvo oli suurempi naisilla viidessätoista ja miehillä yhdessätoista hinnoittelutunnuksessa. Kokonaisansioissa eroihin vaikuttavat työkokemuslisät ja henkilökohtaiset lisät sekä mahdolliset ylitunnit.

Naiset olivat perhevapailla vuonna 2020 yhteensä 1 279 (1 427 vuonna 2019) työpäivää ja miehet 127 (75) työpäivää.

Työterveyshuollon palveluiden käyttö ja kustannukset

Outokummun kaupungin henkilöstön työterveyshuollon järjestäjänä on toiminut Siun Työterveys Oy. Työterveyshuollon kustannukset olivat 69 716 € vuonna 2020 (90 102 € vuonna 2019), josta lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus 40 233 € (47 429 €) ja työnantajalle vapaaehtoisen sairaanhoidon osuus 29 483 € (42 673 €). Viiden prosentin laskennallisen alv-vähennyksen jälkeen kustannuksiin saatiin Kelan korvaus 36 948 €.

1.1.6 Ympäristöasiat

Merkittävimmät ympäristöriskit ovat jätevesihuolto, yhdyskuntajätteen kaatopaikka ja erityismaiden käsittelyalue. Jyrin käsittelyaseman alueelta tulevat vedet on johdettu viemäriverkoston avulla Jokipohjan jätevedenpuhdistamolle.

Erytymämaiden käsittelyalueen toimintaa seurataan niin, että se on lupaehtojen mukaista. Kasvukerrokseen sijoitetaan jatkossa kompostoimalla puhdistettuja öljyisiä maita sekä kompostoituja biojätteitä.

Toimintaan liittyvä olennainen riski on talousveden laatu ja riittävyys. Veden laatu on ollut hyvä, koska Outokummussa käytetään ainoastaan pohjavettä. Vesihuollon suurimpana riskinä on pitkäkestoinen sähkökatkos, jolloin vettä ei pystytä pumppaamaan ylävesisäiliöön. Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitokselle sekä kaivolle K3 on rakennettu liittymä varavoimakonetta varten. Kahden varavoimakoneen avulla saadaan turvattua juomaveden saanti poikkeustapauksissa kolmelta siiviläputkikaivolta. Vesihuoltopalveluilla on käytössään 3 varavoimakonetta.

Katualueiden liikenneturvallisuuksi parannettiin uusimalla vanhoja katuvalaisimia liikenneturvallisuuksien kannalta tärkeimmissä kohteissa. Kaupungin katualueilla on noin 1 400 katuvalaisinta, joista on uusittu noin 81%.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista.

Julkiset hankinnat

Outokummun kaupunki suorittaa tavara- ja palveluhankinnat (pois lukien kaupunkirakennepalvelujen urakkahankinnat) pääsääntöisesti Pohjois-Karjalan

hankintatoimen kautta ja jos tavara/palvelu on kilpailutettu hankintatoimessa, hankinta suoritetaan näiltä kilpailun voittaneilta toimittajilta. Hankintatoimi yleensä ehdottaa maakunnallisiin puitesopimuksiin sosiaalisten kriteerien mukaan ottamista, esim. työllistämisehdon käyttöä kunnan hankinnassa, mikäli se vain soveltuu ko. hankintaan. Sosiaaliin kriteereihin hankinnoissa liittyvät myös tasa-arvoiset ja turvalliset työolot sekä oikeudenmukainen palkkaus. Hankinnoissa ja toiminnassa ei ole havaittu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Maankäyttö ja rakentaminen

Konsernin strategian mukaan taajama-alue kaavoitetaan neljässä osassa. Kaavoituksella on yhdistetty useita eriaikoina laadittuja asemakaavoja, ja tämä on osaltaan taannut maanomistajille tasa-arvoisen kohtelun.

Urakkakilpailutukset on kilpailutettu hankintalain mukaisesti ja tilaajavastuulain mukaiset työnantajan lakisääteiset velvoitteet on tarkastettu. Tällä pyritään harmaantalouden torjuntaan ja tarkoituksena on edistää tasavertaista kilpailua. Urakat ovat edenneet suunnitelmien mukaan eikä niissä ole havaittu mitään normaalista poikkeavaa. Lisätyöt ovat olleet maltillisella tasolla. Toiminnassa ei ole havaittu korruptiota eikä lahjontaan viittaavia tekijöitä.

Päätöksenteossa on huomioitu esteellisyys ja päätöksenteon puolueettomuus. Henkilö, joka on kokenut tai ilmoittanut olevansa jäävi ei ole osallistunut päätöksentekoon ja näin tehden päätöksenteon puolueettomuus on varmistettu.

Poliittinen toimintaympäristö

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Päätäjille on annettu koulutusta esteellisyyteen ja jääviyteen liittyvissä asioissa.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Merkittävin uhka kuntataloudelle on tällä hetkellä maailman laajuinen covid 19 -epidemia sekä sen muuntovirukset. Koronaviruksen taloudelliset vaikutukset voidaan arvioida sen perusteella, kuinka pitkään epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat kuluttajien luottamukseen ja kysyntäkäyttämiseen.

Nyt keväällä 2021 on menossa epidemian kolmas aalto. On mahdollista, että koronakriisi laukaisee uuden konkurssiaallon ja rahoitusmarkkinakriisin, sillä yritysten kannattavuus erityisesti heikosti kasvaneissa ja velkaantuneissa Euroopan maissa on heikko.

Outokummun kaupungin talouden yleiskuva on melko positiivinen. Kaupungilla on taseessa kumulatiivista ylijäämää 12,8 milj. euroa, ja tarvittaviin tuleviin investointeihin pystyttiin tekemään investointivarauksia 20, 4 milj. euroa. Kaupungilla on näin hyvät resurssit ja mahdollisuudet edetä nyt jo loppusuoralla olevan konsernistrategian linjausten mukaisesti. Erityisesti nyt on poikkeuksellisen hyvät mahdollisuudet panostaa kaupungin elinvoimaan ja vetovoimaan.

Syntyneestä ylijäämästä huolimatta Outokummun peruskaupungin taloussuunnitelma on todellisuudessa alijäämäinen. Vuosi 2020 oli talouden ja toiminnan suhteen poikkeuksellinen. Kaupunki tekee edelleen talouden tasapainottamisohjelmaa yhdessä konsulttina toimivan

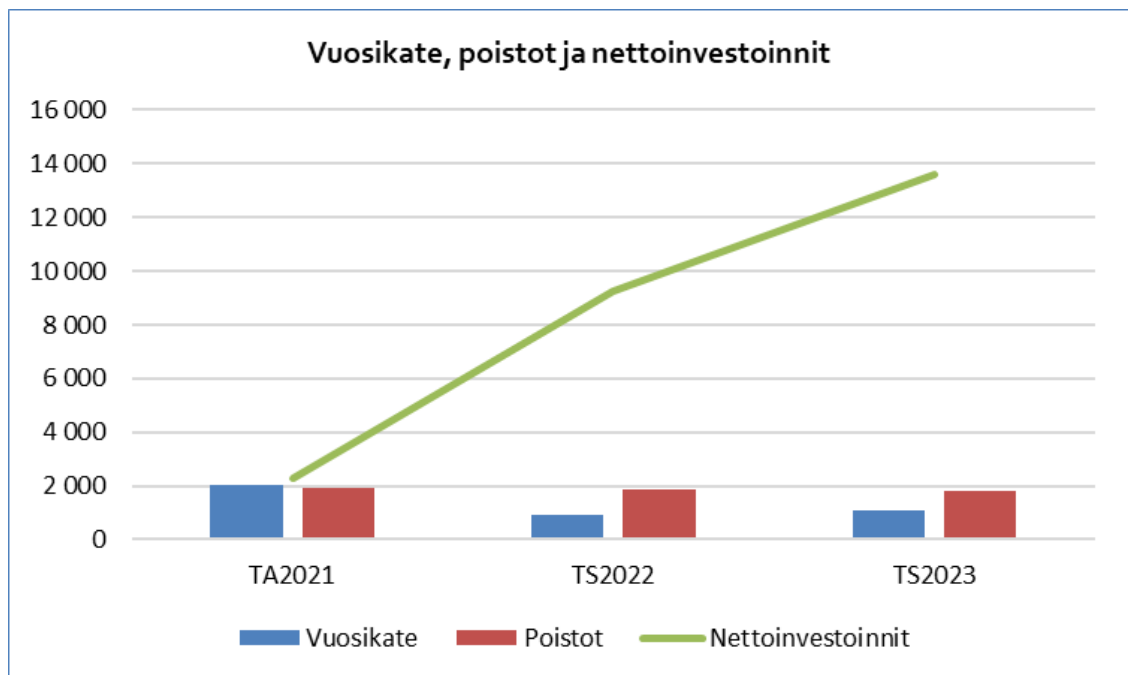
Kuntamaiseman kanssa. Talouden tasapainottamisessa vaikeusastekerrointa lisää kuitenkin covid 19 -epidemian tuoma epävarmuus kuntatalouteen.

Kaupungin edun mukaista ei ole ylläpitää ylijäämävaroilla tehotonta ja epätaloudellista toimintaa. Tulevaisuudessa kaupungin tulokseen vaikuttaa entistä enemmän sijoitusomaisuuden kehitys ja siinä tapahtuvat vaihtelut.

Epävarmuustekijöihin liittyy myös sosiaali- ja terveyspalvelujen tuleva kehitys ja sote-uudistus. Tätä nykyä kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä. Kuntayhtymän, Siun soten onnistuminen kustannusten hallinnassa vaikuttaa merkittävästi kaupungin talouden hallintaan. Siun sote on vuokrannut kaupungilta toimitiloja sote-palvelujen tuottamista varten. Palvelujen tuottaminen kaupungin kiinteistöissä on taloudellisessa mielessä merkittävä. Kaupunki on varautunut investointiohjelmassaan sote-kiinteistöjen peruskorjaukseen ja/tai uudisrakentamiseen.

Työllisyyspalveluihin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä on kasvanut usean vuoden ajan ja kasvoi edelleen vuonna 2020. Tavoitteena on hillitä kyseisen kuluerän kasvua, joka tarkoittaa lisää työllistämistoimia, joilla edistetään työttömien henkilöiden joko työllistymistä tai poluttamista erilaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin. Kaupunki on varautunut vuoden 2021 talousarviossa mm. työllisyyden kuntakokeiluun sekä neljän kunnan (Outokumpu, Polvijärvi, Kontiolahti ja Liperi) yhteiseen työllisyyttä edistävään Yhteistyöllä tulokseen (Ytyä) -hankkeeseen. Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksun suuruus on 0,85 %:a yhden vero-%-yksikön tuotosta.

Taloussuunnitelman 2021-2023 mukaan kaupungin tulorahoitus ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, ja tilikauden tulokset lukuun ottamatta vuotta 2021 ovat alijäämisiä.

Kuva 13. Vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien kehitys suunnittelukaudella.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupungin sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäminen siirtyi vuoden 2017 alusta Joensuun, Kontiolahden ja Outokummun sote-palvelujen yhteistoiminta-alueelta Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän, Siun soten järjestämäksi. Siun soten osalta vuoden 2017 kuntien käytön mukaiset kustannukset oli tiedossa vasta loppuvuodesta 2018. Siun sote –kuntayhtymän kuntien tuli tehdä valtuustoissa päätös perussopimuksesta poikkeamisesta vuoden 2018 maksuosuuksien osalta. Enemmistön kunnista teki päätöksen, joka tarkoittaa Outokummulle 0,6 milj. euron lisämaksua vuoden 2018 osalta. Päätökset eivät vielä ole lainvoimaisia. Outokummun kaupunki valitti päätöksistä tuomioistuimeen. Päätöstä ei ole vielä saatu.

Valtion suunnittelema sosiaali- ja terveystalvelujen uudistus on vuonna 2021 eduskunnan käsittelyssä. Yhtenä isona riskinä nähdään mm. sote-palvelujen kiinteistöjen kohtalo nykyisessäkin kuntayhtymämallissa. Kiinteistöjen kohtalon lisäksi huolenaiheena on myös lähipalvelujen säilyminen paikkakunnalla.

Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen lisäävät tarvetta rekrytoida uutta henkilöstöä. Eläköitymisen tai muun syyn takia avainhenkilön menettäminen on erityinen riski siellä, missä osaaminen on yhden henkilön varassa. Riski on myös uuden henkilöstön rekrytointiprosessin onnistuminen.

Pelastustoimen työsopimuksen tulkintariidan takia kaupunkirakennepalveluihin jouduttiin kirjaamaan 0,2 milj. euron suuruinen pakollinen varaus mahdollisen korvauksen maksamisen takia. Asia on tuomioistuimen käsittelyssä.

Vuoden 2019 alkupuolella kaupunginvaltuusto teki määräraharavaruksen Outokummun Monitoimihalli Oy:n osakkeiden ostamiseksi kaupungille. Tavoitteena on erilaisin järjestelyin yhtiön taloudellisen tilanteen vahvistaminen ja sitä kautta monitoimihallin palveluiden jatkuvuuden turvaaminen. Yhtiö on tuottanut tappiota useana vuonna peräkkäin eikä kykene suoriutumaan vastuistaan ilman tehtyjä järjestelyjä. Toiminnan järjestely ja taloudellisen tilanteen vahvistamisessa onnistuminen tulee olemaan riski kaupungille. Talousarvon toiminnallisissa tavoitteissa vuodelle 2021 on tehdä selvitys liikuntatoimen kokonaisuuden yhtiöittämisestä tai halliyhtiön alasajo.

Outokummun kaupungin korjausvelka on kaupunkirakennepalvelujen tekemän selvityksen mukaan (kh 22.10.2018 § 164) kunnallisteknisen infran osalta seuraavan 15 vuoden aikana noin 16,4 milj. euroa (1,1 milj. euroa/vuosi). Tämän lisäksi rakennuksien kunnostukseen tulisi rahaa olla käytettävissä noin 0,7 milj. euroa/vuosi. Vuonna 2020 kiinteistöjen korjausvelan hallintaan käytettiin noin 3,0 milj. euroa, josta yksittäinen suurin remontti oli urheilutalon peruskorjaus n. 2,60 milj. euroa. Kunnallisteknisen infran kunnostukseen käytettiin yhteensä noin 0,62 milj. euroa, josta Kummunkadun kunnostukseen noin 0,19 milj. euroa.

Merkittävin riski tulee tällä hetkellä toimintaympäristöstä, eli covid 19 -epidemian vaikutus kuntatalouteen ja ylipäänsä toimintaan ja elinkeinoelämään. Suomi on selvinnyt suhteellisen hyvin epidemian ensimmäisestä ja toisesta aallosta, mutta nyt on epävarmuus tulevaisuudesta covid -19 -epidemian kolmannesta aallosta. Epidemia vaikutti talouteen merkittävästi kuluneena vuotena ja näkymä oli, että käänne parempaan tapahtuu vuoden 2021 aikana. Virusta vastaan rokotukset ovat käynnissä ja se luo myös uskoa tulevaisuuteen sekä yrityksissä että yleensä ihmisten toimeliaisuudessa. Valtio tuki mittavassa määrin kuntia menneen vuoden talouden haasteissa, mutta tiedossa on, että epidemian hoitoon

jatkossa tuleva tuki on vähenemässä ja tulevaisuuden suunnittelussa on otettava huomioon myös valtionosuuksien todennäköinen leikkaus nyt myönnettyjen tukien johdosta.

Rahoituksen saatavuudessa ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamisessa ei ole ollut ongelmia. Korkoriskiä on pyritty pienentämään siten, että lainasalkusta kiinteäkorkoisten ja vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on n. 50 / 50.

Vuoden 2020 lopulla kaupunki myi enemmistöosuuden omistamastaan Outokummun Energia Oy:stä. Parhaillaan on menossa varainhoidon kilpailuttaminen Hilmassa. Kilpailuttamisen valmistelussa on pyritty eliminoimaan kaikki mahdolliset riskit.

Vuoden 2020 tilinpäätöksen hyvän tuloksen johdosta kaupungilla on mahdollisuus tehdä investointivaroja tulevia, lähes pakollisia investointihankkeita varten.

Vahinkoriskeihin on varauduttu vakuuttamalla kiinteistöt, rakennukset ja niissä harjoitettu toiminta. Vakuutusten kilpailuttaminen tehtiin vuonna 2011.

1.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata sisäisestä valvonnasta. Lautakuntien tehtävänä on vastata vastuualueellaan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä sekä edistetään organisaation tehokasta johtamista.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esihenkilöt pyrkivät varmistamaan, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan

1.2.1 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungin toiminnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

TALOUSARVION TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TALOUSRAPORTOINTI

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Toimielimet jakavat määrärahat osamäärärahoiksi ja tavoitteiksi käyttösunnitelmissa, jotka toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa on määrätty, että toimielimien on järjestettävä omien tulosityksiköittensä raportointi niin, että toimielin saa kerran kuukaudessa tiedon toteutumisesta ja samalla esityksen korjaavista toimenpiteistä, mikäli toteutuminen poikkeaa käyttösunnitelmasta. Kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle on annettava raportit kolmannesvuosittain.

Toimielimet ovat saaneet kerran kuukaudessa tiedon seurannasta ja myös korjaavista toimenpiteistä, mikäli se on ollut tarpeellista. Toimielimet ovat raportoineet vuosikolmanneksittain kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta palvelualueittain.

OMAISUUDEN HALLINNOINNIN SISÄINEN VALVONTA

Hankintavaltuudet on 1.6.2017 voimaan tullessa hallintosäännössä määritelty niin, että kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasingsopimukset niiltä osin kuin ne eivät hallintosäännön perusteella kuulu lautakuntien päätettäväksi. Lautakunnat päättävät toimialansa hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasingsopimuksista niiltä osin kuin niiden euromäärä ylittää hankintalain kansallisen kynnyksarvon lukuun ottamatta kaupunkirakennejohtajalle hallintosäännön perusteella annettua valtuutta päättää urakkapalvelujen hankinnoista.

Palvelujen ja tulosalueen päälliköiden ratkaisovaltaan kuuluu toimialaansa koskevat hankinta-, suunnittelu-, urakka- ja leasing-sopimuksia koskevat päätökset niiltä osin kuin niiden euromäärä ei ylitä hankintalain kansallista kynnyksarvoa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa on säännökset hankintoihin liittyvistä päätösten tekemisestä sekä kilpailuttamisen tarpeesta.

Hankintavaltuuskäytäntö on havaittu toimivaksi. Omaisuusmassa on arvotettu varovaisuuden periaatteita noudattaen. Kaikki kaupungin omaisuus on vakuutettu ja vuosittain tarkastettu vakuutusten kattavuus.

AVUSTUSTUKSET, TAKAUKSET JA VAKUUKSET

Kaupunki on antanut valtuuston päätösten mukaisesti ns. kolmannelle sektorille hankelainoja maksimissaan 10 000 €. Lainoille ei ole vaadittu erillistä vakuutta.

Välitetyille valtion asuntolainoille (jäljellä yksi kappale) on haettu panttikirjakiinnitys.

Maa-ainesluville on vaadittu jälkitoimenpiteitä varten vakuus. Samoin urakoissa on vaadittu rakennus- ja takuuaikainen vakuus.

Kaupunki on taannut tytäryhteisöjen lainoja. Näille takauksille on vaadittu kuntalain 129 §:n mukaisesti vastavakuus. Kaupunki on korottanut joidenkin tytäryhteisöjen konsernitilimiittä, joihin kaikkiin korotuksiin on tytäryhteisöt toimittaneet vastavakuudet.

Aluehallintovirasto on antanut 20.12.2018 päätöksen Jyrin käsittelyaseman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta ja toiminnan olennaisesta muuttamisesta sekä Jätekuukko Oy:n siirtokuormaus- ja lajitteluasemasta Outokummussa. Kaupungin luvanhaltijana tuli asettaa 623 000 euron vakuus alueella vastuullaan olevien Jyrin käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus asetettiin ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi.

KIRJANPIDON JA MAKSULIIKENTEN VALVONTA

Laskujen hyväksyminen ja tilien käyttö

Toimielimet hyväksyvät alaisten viranhaltijoiden laskujen hyväksymis- ja tilinkäyttövaltuudet. Omia kululaskujaan ei saa hyväksyä ja laskun asiatarkastajana tulee olla eri henkilö kuin hyväksyjä. Toiminta on ollut sujuvaa, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu.

Ostolaskujen käsittelyssä erityinen riski ja vaarallinen työyhdistelmä on toimittajarekisterin ylläpitäminen ja maksatuksen hoitaminen, joka on korjattu rajoittamalla ko. tehtäviä hoitavien henkilöiden kaikkien toimintojen käyttöoikeuksia maksatus- ja kirjanpito-ohjelmissa.

Rahaliikenne ja kassatoiminnot

Rahaliikennettä on mahdollista hoitaa manuaalisesti pankkisiirrolla. Väärinkäytösten estämiseksi pankkisiirroissa tulee olla kaksi nimenkirjoittajaa.

Rahaliikenne hoidetaan Basware-pankkiyhteysohjelmalla. Ohjelman siirtopäiväkirjasta näkyy, kuka henkilö on tehnyt maksatuksen. Ohi-reskontran maksuja tulee tehtäväksi esim. rahasiirrot eri pankeista, kiireellinen maksu, yksittäinen palkka jne. Maksatuksen tekevä henkilö voi tehdä maksun ilman, että maksua on hyväksytty. Kontrollitoimenpiteenä otetaan listaukset ohi-reskontran maksuista sekä maksuliikenteen siirtopäiväkirja. Hallinto- ja talousjohtaja tekee tarkistustoimenpiteet. Hallinto- ja talousjohtaja tarkistaa pistokokeen luontoisesti, että toimittajarekisterissä oleva pankkitili ja maksuluettelossa olevan maksun saajan pankkitili on sama.

Urheilutalolla on käteiskassa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan käteiskassat on tarkistettava ennakkoon ilmoittamatta vuosittain. Tarkastuksen suorittaa pääkirjanpitäjä tai muu tehtävään osoitettu henkilö.

Laskutus-myyntireskontra

Kaupungin myyntilaskutus hoidetaan eri palvelukohtaisilla laskutusohjelmilla. Maksunsaajan tiedot laskuihin tulee R8-laskutusohjelmasta, johon operatiivisista järjestelmistä tulevat laskutustiedot "uivat". Maksun saajan eli kaupungin pankkitilitiedon oikeellisuuteen tulee kontrolli myyntireskontran täsmäytyksessä sekä maksumuistutusten kautta.

TIETOHALLINNON JA TIETOTURVAN SISÄINEN VALVONTA

Kaikista tietojärjestelmistä on laadittu henkilörekisterilain mukaiset henkilörekisteriselosteet. Jokaiselle tietojärjestelmälle on määritelty pääkäyttäjä ja lähes kaikille varahenkilö. Kukin palvelun päällikkö pyytää järjestelmien pääkäyttäjältä oikeuksia henkilöille, jotka niitä tarvitsevat. Tietojärjestelmien varmistukset hoitaa Meita Oy. Tietoturva ja siihen liittyvät asiakirjat ja ohjeistukset on laadittu yhdessä Meita Oy:n kanssa.

EU:n tietosuojasetus (GDPR) tuli voimaan 25.5.2018. Monet periaatteet säilyivät ennallaan, mutta tietosuojasetus toi myös uusia tietosuoja- ja henkilötietojen käsittelyä koskevia velvoitteita, joihin rekisterinpitäjät ja henkilötietojen käsittelijät valmistautuivat. Henkilörekisteriselosteita vastaavat tietosuoja-asetukset päivitettiin ja olivat valmiina tietosuojasetuksen voimaan tullessa.

HENKILÖSTÖASIOIDEN SISÄINEN VALVONTA*Henkilöstö ja palkanlaskenta*

Palkkojen ja matkalaskujen oikeellisuuden sekä matkapuhelinten käytön valvonta on kunkin esihenkilön vastuulla.

Sopimusten noudattamista ja henkilöstöohjeiden noudattamista seuraa henkilöstöhallinto ja kukin esihenkilö. Käytäntöjä käsitellään esihenkilöiden palaverissa.

Vaaralliset työyhdistelmät katkaistaan tehtävänkuvilla. Palkkasihteerit eivät laske omia palkkojaan, vaan sen tekee toinen palkkasihteeri. Palkkaluettelon hyväksyy henkilöstöpäällikkö ja pistokokein tarkistaa palkkaluettelosta palkansaajan ja palkanmäärän oikeellisuuden Populukseen. Palkkojen maksatuksen tekee Basware-ohjelman käyttäjä (kirjanpitäjä). Palkkasihteereillä ei ole käyttöoikeutta Basware-ohjelmaan.

Esihenkilöllä on velvollisuus yhdessä työterveyshuollon kanssa selvittää pitkien ja toistuvien sairauspoissaolojen syyt ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin. Henkilöstöhallinto seuraa myös poissaoloja ja on tarvittaessa yhteydessä esihenkilöön.

Viranhaltijapäätökset

Viranhaltijapäätökset laaditaan Dynasty-asianhallintajärjestelmässä ja henkilöstöä koskevat päätökset Populuksessa. Dynastian viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi toimielimille kokousten yhteydessä ja esihenkilöiden on tullut tarkistaa alustensa viranhaltijapäätökset. Populuksessa tehtävät päätökset koskevat henkilöstön joko lakisääteisiä ja sopimukseen perustuvia oikeuksia tai hallintosäännön 44 §:n mukaisia esihenkilön yleiseen ratkaisuvaltaan kuuluvia asioita, joista kaupunginhallitus on tehnyt osaltaan päätöksen, ettei se käytä niissä päätöksissä otto-oikeutta.

ARVIO SISÄISEN TARKASTUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ JA KEHITTÄMISESTÄ

Olemassa olevilla henkilöresursseilla sisäinen tarkastus ja valvonta on pyritty järjestämään riittävän tehokkaasti.

Pienessä organisaatiossa on suurempi riski vaarallisten työyhdistelmien muodostumiselle työntekijöiden vähyyden vuoksi. Silloin on tiedostettava tilanne ja luotava siihen sopivat varmistuskeinot eli kontrollit. Aina tarvitaan asianmukaiset hyväksynät, säännölliset täsmäykset ja raportoinnit (poikkeamat). On myös varmistettava käyttöoikeuksien rajaaminen työtehtävien tai henkilöiden vaihtuessa.

Kaupungin talous- ja henkilöstöhallintoon on suunniteltu ja osin dokumentoitu varmistuskeinoja eli kontrolleja eri toimintoihin. Tapahtumien käsittelyt suunnitellaan niin, että toinen henkilö varmistaa edeltävän työn tai työvaiheet ovat riippuvaisia eri henkilöistä. Jos vaarallisia työyhdistelmiä edelleen jää, sisäistä valvontaa suoritetaan riittävillä kontrolleilla.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen järjestämistä on kehitetty edelleen vuonna 2020. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.3.2020 hyväksynyt sisäisen valvonnan toimintaohjeen sekä siihen liittyvän dokumentaatio-lomakkeen. Toimielimet, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta ja kaupunkirakennelautakunta hyväksyivät ohjeen mukaisesti vuodelle 2020 sisäisen tarkastuksen suunnitelman toimialueellaan, jonka mukaisesti sisäinen tarkastus on suoritettu. Kukin toimielin laati suorittamastaan tarkastuksesta raportin, joka on käsitelty ao. lautakunnassa sekä toimitettu tiedoksi kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus on käsitellyt raportin kokouksessaan 15.2.2021.

Palvelualueiden vuoden 2021 sisäisen tarkastuksen suunnitelmat on hyväksytty ao. toimielimissä.

1.2.2 RISKIEN HALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömydestä. Riskien hallinnassa riskit on tunnistettava eli mikä on se tapahtuma, mikä vaarantaa toiminnan tavoitteen saavuttamisen. Kaupunginhallituksen 28.12.2015 hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa on luetteloitu toiminnan kannalta merkittävät riskit. Riskit jaetaan seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Toimintaympäristö (sisäinen ja ulkoinen) ja toiminnan organisointi
2. Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä
3. Päätöksenteko
4. Henkilöstö
5. Tietojärjestelmät
6. Talous
7. Hankinnat
8. Sopimukset ja projektit

9. Omaisuus
10. Energia
11. Vedenhankinta
12. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit
13. Tiedonkulku

Riskit on analysoitu, selvitetty toimintojen riskitekijät ja kuvattu, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty estääkseen/pienentääkseen riskin toteutumisen todennäköisyyttä. Tehtyjen toimenpiteiden pohjalta voidaan jatkossa arvioida riskin nykytilaa sekä jäännösriskin tasoa.

Riskin merkittävyys on laskettu riskin vaikutuksen ja todennäköisyyden perusteella.

Riskin vaikutus on luokiteltu seuraavasti: (4) Kriittinen, (3) Merkittävä, (2) Kohtalainen, (1) Vähäinen

Riskin todennäköisyys on luokiteltu seuraavasti: (4) Erittäin todennäköinen, (3) Todennäköinen, (2) Epätodennäköinen, (1) Erittäin epätodennäköinen.

Seuraavassa on Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukainen riskiluettelo, ja toimenpiteet, mihin on tähän mennessä ryhdytty riskien minimoimiseksi.

OUTOKUMMUN KAUPUNKI **RISKIEN ARVIOINTI JA HALLINTA, TILINPÄÄTÖS 2020**

Kaikki palvelualueet	Perustelut - riskin kuvaus (tunnistaminen) - mikä voi aiheuttaa/mahdollistaa - seurauksen laadullinen kuvaus - seurauksen vaikuttavuus - toteutumisen todennäköisyys	Vaikutus 1 - 4	Todennäköisyys 1 - 4	Yhteensä V x T	Toimenpiteet/kehittämisehdotukset riskin ennakoimiseksi ja hallitsemiseksi	Vastuuhenkilö / toimiala	Riskien hallinnan toimenpiteiden seuranta ja raportointi
----------------------	---	-------------------	-------------------------	-------------------	--	--------------------------	--

TOIMINTAYMPÄRISTÖ (sisäinen ja ulkoinen) JA TOIMINNAN ORGANISOINTI		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Ulkopuoliset vaikutukset (ympäristö, elinkeinoelämä, rakenteelliset muutokset)	Talouden romahtaminen	4	2	8			
Kaupunki päivittää säännöllisin väliajoin poikkeusolojen suunnitelman. Elinkeinopalveluiden osalta kaupunki ostaa palvelut Business Joensuulta. Kaupungin sijoitusomaisuutta ollaan kilpailuttamassa ja varainhoito annetaan kolmelle salkunhoitajalle.							
Kuntien velvoitteiden lisääminen	Valtion lisätessä kuntien velvoitteita kunnan menot kasvavat kunnasta riippumattomista syistä. Tehtävien lisääntyminen edellyttää lisää resursointia.	3	1	3			
Edunvalvonta päättäjiin päin maakunnan kansanedustajien sekä maakuntaliiton kautta, jottei kuntien velvoitteet kasva hallitsemattomasti. Ajantasaisessa konsernistrategiassa on priorisoitu kaupungin kehittämisen ja toimien painopistealueet.							
Lainsäädännön muutokset (uudistusten seuranta ja huomiointi toiminnassa)	Henkilöstöressurssien riittävyys. Onko aikaa seurata toimialueensa lainsäädäntöä, oikeudelliset vaikutukset.	3	1	3		Tulosalueen vastuuhenkilö	
Tulosalueen vastuuhenkilön ns. hallinnollisiin tehtäviin kuuluu seurata myös toimialueensa lainsäädäntöä. Muuttuneen lainsäädännön edellyttämät mahdolliset toimenpiteet on viestittävä palvelun päällikölle.							

Hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden sekä tehtäväkuvien ajantasaisuus, kattavuus ja niiden tunteminen Organisaatorakenteen selkeys ja tarkoituksenmukaisuus	Tehtävien, vastuiden ja toimivaltuuksien epäselvyys Sählyys toiminnassa. Toimivallan ylitys johtaa oikeudellisiin toimiin.	3	3	9	Tutustutaan huolella ohjeistuksiin. Ohjeiden jalkauttaminen: esimiehet käyvät henkilöstöpalavereissa säännöllisesti läpi muuttuneet säännöt ja ohjeet.	Palvelujen päälliköt	
Hallintosäännön ja tarvittavalta osin muiden sääntöjen päivitys hoidetaan vuoden 2021 aikana. Hallintosäännön muuttuneet kohdat käydään läpi esihenkilöpalavereissa ja myös johtoryhmässä käydään läpi epäselviä tilanteita.							
Toimielintyöskentelyn ”pelisääntöjen” määrittely	Päätöksentekokyky heikkenee Keskinäinen luottamus heikkenee Luottamushenkilöiden tekemien hallintovalitusten määrä kasvaa.	4	2	8	Päätöksentekijöiden keskinäinen vuoropuhelu	Toimielinten pj:t	
Kaupungin eri luottamushenkilötoimielimet käyvät kokousten jälkeen yleistä keskustelua, missä tuodaan esille eri asioita, jotka joko ovat tai ovat tulossa valmisteluun. Vuoden 2020 aikana valtuustoryhmien puheenjohtajat kokoontuivat useamman kerran yhteiseen palaveriin.							
Valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet	Hallitus ei tiedosta rooliaan ja vastuutaan	2	3	6	Hallitus käy keskuudessaan periaatteet läpi	Kaupunginjohtaja	
Kaupunginhallitus on kokouksessaan 30.3.2020 § hyväksynyt Sisäisen valvonnan toimintaohjeen. Toimintaohjeen mukaan palvelualueet hyväksyvät alueensa sisäisen valvonnan suunnitelman vuosittain. Sisäisen valvonnan raportti palvelualueittain tuodaan kaupunginhallituksen tietoon seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksessä.							
Erilliset toimenpideohjelmat (toimialoitain), esim. elinkeinopolitiikka, maapolitiikka, henkilöstöpolitiikka	Toimenpideohjelmien päällekkäisyys Eri ohjelmien tavoitteiden ristiriitaisuus Toimenpideohjelmien lukumäärä ja laajuus	2	3	6	Koordinointi, lukumäärän järjeistäminen, sisällöllinen tiivistäminen	Kehitysjohtaja	
Toimenpideohjelmien yhdenmukaisuus varmistetaan valmisteluvaiheessa. Käytössä on yksi konsernistrategia, johon mahdolliset toimenpideohjelmat perustuvat. Tällä hetkellä käytössä ei ole esim. erillistä elinkeino-ohjelmaa.							

Palvelujen järjestäminen (itse tuotettu, ostopalvelu, yhteistoiminta tms.)	Kunnan taloudellinen tilanne. Henkilöstön saatavuus Henkilöstön osaaminen Riittävä kilpailutilanne	3	2	6	Laskelmat ja vaikutuskuvaukset tapauskohtaisesti	Sote-tilaajaohjaja, kehitysjohtaja	
Talouden seurannassa on sekä kuukausiraportointi että valtuustolle vuoden 2020 loppuun kolmannesvuosittain, vuoden 2021 alusta neljännesvuosittain osavuosi- katsaukset. Henkilöiden rekrytoinnissa ennakoitaan rekrytointitarve ja palkataan uusi henkilö oppimaan poislähtevän rinnalle.							
Konserniohjeistus (ml. riskienhallinta)	Konserniohjeistuksen ajantasaisuus, tiedonkulun vastavuoroisuus	3	2	6	Konserniohjeen ajantasaisuus, konserniohjeistuksen säännölliset kokoukset ja koulutukset	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttärien tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 §27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konserniohjeistuksen kokoukset ja tyttärien toimintatavat toiminnan ja talouden seurannan elinvoima- ja omistajaohjausjaoston käsittelyn kautta kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle kolmannesvuosittain ja vuoden 2021 alusta neljännesvuosittain.							
Konsernivalvonnan järjestäminen ja seuranta	Konserniyhtiöiden toiminta vastoin koko konsernin etua.	3	2	6	Konserniohjeistuksen kokoukset ja koulutukset	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttärien tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 § 27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konserniohjeistuksen kokoukset ja tyttärien toimintatavat toiminnan ja talouden seurannan elinvoima- ja omistajaohjausjaoston käsittelyn kautta kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle neljännesvuosittain.							
Omistajaohjaus	Tytäryhteisöt elävät ”omaa elämäänsä”	3	2	6	Samojen pelisääntöjen laadinta koko konsernille, konserniohje	Kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja, tyttärien tj:t	
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 24.4.2017 § 27. Tytäryhteisöjen hallitusten on pitänyt hyväksyä myös osaltaan konserniohje noudatettavaksi. Konserniohjeistuksen kokoukset ja tyttärien toimintatavat toiminnan ja talouden seurannan elinvoima- ja omistajaohjausjaoston käsittelyn kautta kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle neljännesvuosittain.							
Sote-uudistus	Taloudellinen riski kunnan maksuosuuden kasvamisesta. Siun sote –hankkeen operatiivinen epäonnistuminen	4	2	8	Kunnan edustus ja edunvalvonta Siun sote -hankkeessa	Kaupunginjohtaja, sote-tilaajaohjaja, työryhmien jäsenet	

Siun sote on toiminut vuodesta 2017 lukien. Alkuhankaluuksien jälkeen Siun soten toiminta kuntiin päin mm. tiedottamisessa on parantunut. Siun soten hallituksessa on kuntapaikalla Outokummusta luottamushenkilö ja valtuustossa kaksi valtuutettua Outokummusta.

SUUNNITTELU- JA SEURANTAJÄRJESTELMÄ		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Kuntastrategian laatiminen ja seuranta (toimintaympäristön analyysi, kokonaisnäkemys kunnan ja kuntakonsernin toiminnasta, henkilöstön ja johtamisen, palvelurakenteiden ja -prosessien sekä taloudenpidon ja tuottavuuden kehittämisen linjaukset)	Toiminnan päämäärän puuttuminen: päätösten ristiriitaisuus	3	3	9	Strategia laaditaan valtuustokausittain ja päivitetään tarvittaessa, talousarviotavoitteet tukevat kuntastrategiaa	KH, kaupunginjohtaja, palvelujen päälliköt	
Valtuusto on hyväksynyt koko kaupunkikonsernia koskeva strategian 27.11.2017 § 94. Strategiapäivitys tehtiin 16.11.2019 § 64. Kuluvana keväänä 2021 käynnistettiin uuden valtuustokauden 2021-2025 strategian valmistelu.							
Talousarvion täydellisyys (kaikki tiedossa olevat menot ja tulot on budjetoitu)	Jos täydellisyysperiaate ei toteudu, toimintaa on sopeutettava (sopeuttamistarve) normaalin taloussuunnittelusyklin ulkopuolella	3	1	3	Normaali talousarvion laadintatyöskentely aikataulutuksineen	Kaupunginjohtaja, johtoryhmä	
Talousarvion laadintaohje ja aikataulus hyväksytään vuosittain kaupunginhallituksessa. Talousarvion laadinnasta vastaavat palvelujen päälliköt toimialallaan esihenkilöiden avustamana. Näin talousarvion laatimisessa on mukana kunkin toiminnan paras asiantuntemus, jolloin talousarvioesitykseen tulee mukaan kaikki määrärahat ja tuloarviot, jotka kyseinen toiminta vaatii. Rahoitusosan tulojen osalta seurataan VM:n, verottajan, Kuntaliiton ohjeita, jolloin verot ja valtionosuudet lasketaan parhaimpaan ja viimeisimpään tietoon perustuen.							
Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset	Määrärahaylitykset, reagointikyvyn heikkeneminen, valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumattomuus.	3	2	6	Säännöllinen ja aktiivinen seuranta sekä ohjeistus	Kaupunginjohtaja, johtoryhmä	
Palvelualueet tuovat lautakunnan käsittelyyn talousarvioseurannan kuukausittain. Kaupunginhallitukselle annetaan raportti koko kaupungin tilanteesta myös kuukausittain ja valtuustolle saatetaan osavuosikatsaus tiedoksi kolmannesvuosittain ja vuoden 2021 alusta neljännesvuosittain.							

PÄÄTÖKSENTEKO		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Päätöksenteossa noudatetaan säädöksiä ja määräyksiä	Oikeudelliset toimet ja vahingonkorvausvastuu	3	1	3	Viranhaltijat ovat ajan tasalla, luottamushenkilöiden koulutus vähintään valtuustokauden alussa.	Kj:n jory, kehitysjohtaja (koulutusasiat)	
Luottamushenkilöt koulutettiin valtuustokauden alussa 2017. Suunnitelma on, että myös uusien valtuutettujen toimikauden alkaessa vuonna 2021 järjestetään kattava luottamushenkilökoulutus kaupungin toiminnasta, taloudesta, kuntalaista, hallinnosta. Esihenkilöt huolehtivat henkilöstön tarpeellisesta koulutuksesta, myös koko henkilöstön on huolehdittava osaltaan, niin että viimeisimmät tiedot on käytettävissä.							
Päätösten valmistelu, ennakoarviointi, tiedoksianto ja täytäntöönpano seurantoineen	Päätösten kumoaminen ja uudelleenvalmistelu, taloudelliset vaikutukset, oikeudelliset vastuut, päätösten toteutumattomuus	3	2	6	Viranhaltijat ovat ajan tasalla, riittävien resurssien turvaaminen valmistelussa ja täytäntöönpanossa	Kj:n jory, luottamustoi mielimet	
Henkilöstömitoitus riittävä niin, että viranhaltijat ehtivät valmistella huolellisesti asiat päätöksentekoon. Päätöksiä ei ole kuluneena vuotena kumottu.							
Päätöksenteon delegointi ja otto-oikeus	Päätöksenteko väärällä tasolla, oikeudelliset vastuut	2	2	4	Hallintosäännön selkeys ja johdonmukaisuus	Esittelijät, päätöksentekijät	
Nykyinen hallintosääntö on hyväksytty 27.2.2017 § 14. Hallintosäännön päivitys on valmisteilla ja tulee valtuuston käsittelyyn vuoden 2021 aikana.							
HENKILÖSTÖ		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Henkilöstön riittävyys / saatavuus	Palvelutuotannon toteuttamisongelmat (esim. laatu, vaikuttavuus)	3	1	3	Hyvä työnantajamaine	Esimiehet	

Jokainen kaupungin palveluksessa oleva henkilö ja luottamushenkilö vastaavat osaltaan Outokummun kaupungin hyvästä työnantajamaineesta, mm. viestimällä hyvistä asioista Outokummun kaupungissa. Tehtäväkohtaiset palkat ja henkilöstöedut pidetään kilpailukykyisinä. Rekrytointilisää käytetään tarvittaessa. Koulutus- ja oppisopimusta käytetään aktiivisesti henkilöstön rekrytoinnissa.							
Henkilöstön perehdyttäminen tehtäviinsä ja ammattitaidon ylläpitäminen (kehittämisen- ja koulutus suunnitelma)	Henkilöstön osaamisen ja ammattitaidon puutteet	2	2	4	Riittävä perehdytys ja ammattitaidon ylläpidon mahdollistaminen	Esimiehet ja koko henkilöstö	
Henkilöstön uusi yleisperehdytysopas toteutetaan intraan kevään 2021 aikana ja muokataan yhdessä esihenkilöiden kanssa.							
Avainhenkilöriskit Varahenkilöjärjestelmä	Palvelutuotannon akuutit häiriöt	3	3	9	Varahenkilöjärjestelyjen ajantasaisuus, tehtäväkuvien selkeys ja eläköitymisiin varautuminen	Kj:n jory, palvelualueiden joryt	
Avainhenkilöille on määritelty sijaiset. Tehtävä- ja toimenkuvaukset tarkistetaan vuosittain. Eläköitymisiin varaudutaan palkkaamalla henkilö oppimaan rinnalle.							
Vaaralliset työyhdistelmät	Taloudelliset menetykset	3	1	3	Vaarallisten työyhdistelmien tunnistaminen ja katkominen, laskujen hyväksymisjärjestelyn asianmukaisuus	Kj:n jory, palvelujen päälliköt, esimiehet	
Taloushallinnon palveluissa on laadittu dokumentaatio vaarallisista työyhdistelmistä ja tarvittavista kontroleista. Laskujen hyväksymisoikeudet käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa vuosittain. Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa on muita määräyksiä laskujen käsittelystä.							
Esimiestyö, työhyvinvointi, työturvallisuus, työterveyshuolto	Sairauspoissaolot, onnettomuudet, työtaturmat, työstä aiheutuva työtehon heikkeneminen	3	2	6	Hyvä esimiestyö, yhteiset pelisäännöt (henkilöstöopas), työturvallisuusohjeet	Esimiehet, työsuojeluhuoneisto, työterveyshuolto, koko henkilöstö	

Joka toinen vuosi toteutettavan henkilöstökyselyn korjausta vaativiin kohtiin puututaan aktiivisesti ja etsitään korjaavia toimia. Henkilöstön työhyvinvointia pyritään parantamaan koko ajan erilaisilla henkilöstöä huomioivilla toimilla. Siun työterveyden kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä yksittäisten työntekijöiden ja työyksiköiden ongelmien ratkaisemiseksi. Työturvallisuudesta huolehditaan ja työtapaturmien sekä läheltä piti –tilanteiden seuranta on jatkuva.

TIETOJÄRJESTELMÄT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Tietojärjestelmien toimivuus, ajantasaisuus ja turvallisuus	Häiriöt ATK-järjestelmien toiminnassa	4	2	8	Aktiivinen yhteistyö PTTK:n kanssa	Sivistysjohtaja, jory, esimiehet	
Meita Oy ja järjestelmätoimittajat vastaavat sopimusten perusteella järjestelmien toimivuudesta. Käytettävyys on ollut pääsääntöisesti hyvä ja käyttökatkot vähäisiä.							
Käyttöoikeudet ja salassapito	Tietojenkäsittelyvaltuuksien ylitykset tai väärinkäyttö	4	2	8	Valtuudet ajan tasalla, henkilön palvelussuhteen päättyessä oikeuksien poistaminen	Esimiehet	
Käyttöoikeuksien tunnukset lakkaavat silloin, kun henkilön työsuhte päättyy. Yhteistyö Meita Oy:n kanssa.							

TALOUS		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Talouden tasapaino	Yleinen taloustilanne => talouden romahtaminen, vaikutus verotuloihin ja toimintatuottoihin Talouden raportoinnin ajantasaisuus Virheet raportoinnissa	3	1	3	Kuukausiraportointi Riittävä resursointi ja osaaminen raportointiin	Palvelualueen päälliköt, sote-tilaajaohjaja	
Kuukausiraportointi lautakunnille ja kaupunginhallitukselle toimii, osavuositarkastus jatkossa valtuustolle neljännesvuosittain.							
Rahoitus (oma rahoitus, lainarahoitus ehtoineen, elinkaarimalli tms.)	Korkotason nouseminen => korkokulujen kasvu Leasing-/elinkaarimalli; sitoudutaan pitkäaikaisesti ko. rahoitusmalliin	3	2	6	Suojautuminen korkojen nousun varalta -> korkosidonnaisuus (lyhyet/pitkät korot)	Kaupunginjohtaja, sote-tilaajaohjaja	

Lainojen korkotason heilahtelua vastaan on suojauduttu niin, että keskimäärin puolet lainasalkusta on sidottu kiinteään korkoon ja puolet vaihtuvaan korkoon. Lainatarjousten vertailussa ennakoidaan myös tulevat heilahtelut rahoitusmarkkinoilla. Leasing-rahoitusmallia käytettiin uuden Kummun koulun rahoittamisessa.							
Valtionavustusten yms. hakeminen	Ei olla tietoisia mahdollisista kohteeseen myönnettävistä avustuksista	3	2	6	Huolellinen valmistelu	Palvelualueen päälliköt	
Seurataan eri ministeriöiden ja Kuntaliiton sivuilta mahdollisia valtionavustusten hakuja. Tarkistetaan valtionosuuspäätökset.							
Maksuvalmiusennusteet	Konsernitili-järjestelmässä tieto koko konsernin maksujen erääntymisestä	2	1	2	Laskujen käsittely Rondossa heti laskun saavuttua Tiedon toimittaminen suuremmista maksuista etukäteen (rakennushankkeet)	Sote-tilaajaohjtaja Laskujen käsittelijät	
Maksuvalmiuden ennakointiin on excel-taulukko koko konsernin maksuliikenteen osalta. Laskujen käsittely on ohjeistettu. Tiedot suuremmista maksuista tulee myös tytäryhteisöjen ilmoittaa kirjanpitoon etukäteen. Ohjeistettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.							
Sijoitustoiminta ja varainhoito (hyväksytyt periaatteet)	Markkinariskit eli markkina-arvojen vaihtelu korkojen ja osakekurssien vaihdellussa Luotto- ja vastapuoliriskit eli sijoituskohteen maksukyvyttömyys	2	2	4	Sijoitustoiminnan määrittely kaupunginhallituksessa , reunaehdot	Kj, sote-tilaajaohjtaja	
Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 26.2.2021 § 4 hyväksynyt kaupungin sijoitusstrategian. Kaupungin sijoitusomaisuuden sijoittaminen on kilpailutuksessa ja varainhoitajat on valittu viimeistään toukokuussa 2021.							
Lainanotto (hyväksytyt periaatteet)	Käyttötalouden rahoittaminen lainarahalla Huolimaton lainatarjousten vertailu Ylivelkaantuminen	2	1	2		Sote-tilaajaohjtaja	
Tarjousten vertailua helpottaa hyvin laadittu tarjouspyyntö. Lainatarjouspyynnössä käytetään rahalaitosten laatimaa mallia, jolloin tarjouspyynnössä tulee huomioida kaikki tarvittavat osa-alueet. Luoton korkosidonnaisuutta määriteltäessä otetaan huomioon lainasalkun painoarvot kiinteissä ja vaihtuvissa koroissa sekä huomioidaan rahamarkkinatilanne.							

Valtionosuuksien leikkaus	Tulorahoituksen riittämättömyys Ennakoimattomuus talouden suunnittelussa	2	2	4	Toiminta sopeutettava tuloihin	KH, kj:n jory	
Taloussuunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi eteenpäin, jolloin myös valtionosuudet arvioidaan etukäteen suunnitteluvuosille. Huomioidaan sekä valtiovarainministeriön että Kuntaliiton viimeisimmät tiedot valtionosuuksien kehityksessä.							
HANKINNAT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Julkiset hankinnat (kilpailutus)	Hankintalainsäädännön puutteellinen tuntemus. Euromääräisten hankintarajojen tietämättömyys. Kilpailutuksen huolimaton valmistelu voi aiheuttaa valitusprosessin sekä kilpailutuksen keskeytyksen, joka hidastaa projektia.	3	2	6	Kilpailutuksen keskittäminen julkisista hankinnoista vastaavalle yksikölle; esim. Joensuun seudun hankintatoimelle.	Palvelualueen päälliköt	
Hankinnat ja niiden kilpailuttaminen on yksi painopistealue, johon kaupungin hallinnossa kiinnitetään erityistä huomiota. Hankintoja joko suoritetaan Joensuun seudun hankintatoimen kautta tai sitä konsultoidaan.							
Pienhankinnat (omat hankintaohjeet)	Pienhankintarajojen puutteellinen tuntemus. Euromääräisten hankintarajojen tietämättömyys.	2	2	4	Pienhankintaohjeista tiedottaminen henkilöstölle.	Palvelualueen päälliköt	
Hankinnoista on tehty henkilöstölle ohje. Intrassa olevassa ohjeessa on kerrottu hankintarajat ja lain mukaiset menetelmät kilpailutuksen järjestämiseen.							
Hankintavaltuudet	Hankintavaltuuksien ylittäminen. Hankintoja tekevät henkilöt eivät tiedä hankintavaltuuksiaan.	2	1	2	Hankintavaltuuksien kertaaminen hankintoja tekevän henkilöstön kanssa.	Palvelualueen päälliköt	
Hankintavaltuudet ja /-rajat on määritelty hallintosäännössä. Hallintosäännösten noudattaminen on yksi sisäisen tarkastuksen kohteista.							
Hankintojen toteutumisen seuranta ja raportointi (ml. määrärahat)	Hankinnan suorittanut henkilö ei tiedä hankitaan varattua määrärahaa eikä seuraa hankinnanaikaisia kustannuksia.	3	2	6	Ennen hankinnan alkamista hankkeelle nimetään hankkeesta vastaava henkilö, joka raportoiti hankkeen toteumasta esimiehelle.	Palvelualueen päälliköt	

Hankkeille on nimetty vastuuhenkilöt ja talouden toteumaa seurataan kuukausittain.							
SOPIMUKSET JA PROJEKTIT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Sopimusten hallinta (sopimuksen noudattaminen, voimassaolo, irtisanominen, optiovuodet)	Sopimusten sisällöllinen ajantasaisuus varmistettava Mikäli sopimus ei ole ajan tasalla / voimassa, aiheutuu riski toiminnalle ja/tai taloudelle (kahdenvälisen toiminnan riski)	3	2	6	Sopimustenhallinta toimialoitain, selvitetään sähköistä sopimustenhallintaa	Palvelujen päälliköt, kehitysjohtaja	
Sopimukset on pääsääntöisesti lähes kaikki skannattu sähköiseen asianhallintajärjestelmään, Dynastyyn. Järjestelmä antaa viestin, kun sopimuksen mahdollinen irtisanomisaika lähestyy.							
Projektit (käynnissä olevat ja suunnitellut): asettaminen, ohjeistus, talousarvio, toteutuminen, seuranta ja rahoituksen hakeminen	Projektien valmistelun, hallinnan ja seurannan ajantasaisuus, täsmällisyys Tilannetietoisuus	2	3	6	Projektinhallinta, dokumentointi, tarkoituksenmukaiset vastuutahot, yhteydenpito, selvitetään sähköisen projektinhallintajärjestelmän käyttöönottoa	Palvelujen päälliköt, projektien vastuuhenkilöt, kehitysjohtaja	
Osassa projekteissa on ollut käytössä sähköinen projektinhallinta palvelu. Palveluun on ollut pääsy kaikilla projektiin kuuluvilla henkilöillä.							

OMAIUUUS		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Kiinteistöjen kunnossapito, kuntoarviot, toimitilat, kulunvalvonta, vakuutukset, arvostus	Resurssit eivät riitä kiinteistöjen kunnossapitoon. Ajantasainen tieto kuvatuista riskeistä puuttuu. Tyhjenevät toimitilat. Vakuutusturva puutteellinen / väärin arvioitu.	4	2	8	Kiinteistöjenkunnan ylläpidon toimintojen tehostaminen sekä kiinteistöhuollon tehtäväluetteloiden	Tekninen johtaja	

					päivittäminen. Tyhjen vuokratilojen markkinointi. Säännölliset palaverit vakuutusyhtiön kanssa.		
Kiinteistöhuollon vastuualueita ja tehtäviä on uudelleen järjestelty. Vakuutusyhtiön kanssa pidetään vuosittain palaverit, jossa asiat tarkastellaan myös vakuutuksen näkökulmasta.							
Koneet ja laitteet	Ikääntyvän laitekannan rikkoutuminen.	2	2	4	Listaus kriittisten koneiden ja laitteiden kunnosta/uusimistarpeesta	Tekninen johtaja	
Ikääntynyttä laitekantaa on pyritty uusimaan ennakoivasti esim. veden ottamoilla ja jätevedenpuhdistamolla.							
Investointisuunnitelma; tarvekartoitukset, kustannusarviot, tulo- ja kuluosuuden riittävyys, poistotaso	Nykytilanteen tiedostamattomuus/ tarvekartoitukset/PTS puuttuu. Pienet resurssit ko. tehtävän ajantasaistamiseen. Asiantuntijoiden huolimattomasti laatimat kustannusarviot.	3	2	6	Suunnitelma tarvekartoituksesta. Rakennuttamistehtävien keskittäminen ko. tehtävistä vastaavalle henkilölle, rahoitussuunnitelmien pitävyys	Palvelujen päälliköt, sote-tilaaja johtaja	
PTS-suunnitelmia on tehty. Jokainen suurempi projekti on ennalta suunniteltu ja budjetit ei pääsääntöisesti ole ylitty.							
Omaisuuksien valvonta / inventoinnit	Kaupungin omaisuuden väärinkäytökset/ materiaalihävikki.	2	2	4	Kalustoluettelo pidetään ajan tasalla. Rikkoutuneet välineet tulee palauttaa esimiehelle.	Esimiehet	
Kirjanpidossa on kaupungin omistamien laitteiden, kalusteiden yms. kalustoluettelo, ict-laitteista Meita oy:llä. Kaupungin omissa tavaroissa on jokaisen tavaran sijoituspaikan tieto tai poiston päivittyminen kalustoluetteloon.							

Korjausvelka	Pienuhkököt resurssit suurehkon korjausvelan hallitsemiseksi.	4	2	8	PTS korjausvelan hallitsemiseksi.	Tekninen johtaja	
Korjausvelan taso on määritetty ja PTS-suunnitelmia on tehty.							

ENERGIA		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Energiahuolto	Kaupungin kohteiden energiahuollon pitkäkestoiset/laaja-alaiset häiriöt.	4	1	4	Kriittisten kohteiden varajärjestelmien toimivuuden turvaaminen	Tekninen johtaja, vesihuoltopäällikkö	
Varavoimallaitteita on hankittu vesihuoltolaitokselle ja kaupunkirakennepalveluille. Terveyskeskuksen toimivuus varavoimalla on koekäytössä todettu toimivaksi.							
Hintariskit	Energian hinta nousee merkittävästi	3	1	3	Energiatohkkaiden laitteiden hankkiminen	Tekninen johtaja	
Energia tehokkuutta on parannettu mm. muuttamalla valaistusta led-valoiksi niin ulko- kuin sisätiloissakin.							

VEDENHANKINTA		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Vesihuoltoverkoston riskit	Suurehko korjausvelka. Veden saastuminen. Henkilökunnan riittämättömyys häiriötekijöiden aikaan (sairauslomat, runkojohtovuodot).	4	2	8	PTS korjausvelan hallitsemiseksi. Henkilöstön laaja-alaisen osaamisen kouluttaminen	Vesihuoltopäällikkö	
Korjausvelka on määritetty ja korjauksia tehdään kiireellisyyssasteen mukaan. Henkilöstöä on tarpeen mukaan koulutettu.							
Vedenhuollon järjestäminen	Pohjavesivarantojen ehtyminen/saastuminen.	4	1	4	Vedenottopisteet ovat sijoitettu hajautetusti. Uusien vedenottoaikkujen kartoitus.	Vesihuoltopäällikkö	

Uusia pohjavesikaivojen paikkoja on kartoitettu. Tällä hetkellä lisäkaivojen rakentaminen ei ole ajankohtaista, sillä vedentuottoreserviä on noin 35 %.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON PROSESSIT		V	T	Y			Vuosittain, tilinpäätöksen yhteydessä
Ostot	Ostaja ei ole tietoinen määrärahoista => määrärahojen ylitys	3	2	6	Tiedotus	Palvelujen päälliköt	
Hallintosäännössä on määritelty hankintavaltuudet. Talousarvion seuranta kuukausittain. Seurannassa tulee esille mahdollinen määrärahan ylitys.							
Pysyvien vastaavien kirjanpito	Virhekirjaukset vääristävät omaisuuden tasearvoja Omaisuuden pitoaika ja kirjanpito eivät ole yhteneväiset Liian pitkä poistoaika	2	1	2	Koulutus, poistoaikoja koskevan ohjeistuksen sisäistäminen	Kj:n jory	
Pysyvien vastaavien poistoajat/poistosuunnitelma on vahvistettu kaupunginvaltuustossa 29.10.2012 § 41. Uuden investoinnin/hankinnan poistoaika määritellään jo talousarvion investointiosassa.							
Kirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös)	Tilinpäätös antaa virheellisen kuvan tilikauden tuloksesta sekä taloudellisesta kehityksestä ja vastuista	3	1	3	Osaamisen ja riittävien resurssien varmistaminen Tietojärjestelmien luotettavuus Tilintarkastus	Sote-tilaajaohjaja	
Henkilöstöä koulutetaan tarpeen mukaan. Historiatietojen sekä kuukausiraporttien avulla seurataan tietojen oikeellisuutta. Sisäinen valvonta ja organisaation ulkopuolinen tilintarkastus.							
Maksuliikenne ja kassanhallinta	Suoritukset eivät kohdistu oikealle saajalle	4	1	4	Vaarallisten työyhdistelmien eliminointi, Kassantarkastukset säännöllisin väliajoin	Sote-tilaajaohjaja	
On laadittu dokumentti vaarallisten työyhdistelmien eliminoinnista taloushallinnossa. Mikäli henkilöstön vähäisyyden vuoksi eliminointia ei täysin pystytä tekemään, sitä varten on olemassa kontrollit, joiden avulla tarkistetaan taloushallinnon ja rahaliikenteen toimintoja.							

Palkanlaskenta ja palvelussuhdeasiat	Palkat jäävät maksamatta henkilöstövajauksen takia Palkat maksetaan virheellisin perustein	3	2	6	Toimistopalveluyksikkö tai muu nykyistä varmempi varahenkilöjärjestelmä Palkanlaskijoiden riittävä koulutus	Sivistysjohtaja	
Kaupungilla on enää yksi puolikas palkkasihteeri ja hänellä varahenkilönä kaupunkirakenteen toimistosihteeri. Juuan ja Polvijärven kanssa käydyt neuvottelut eivät ole edenneet eli käytännössä ainut vaihtoehto varmuuden lisäämiseksi on neuvotella "varajärjestelmästä" Meita Oy:n kanssa.							
Matkalaskut	Matkalasku on laadittu virheellisin perustein tahallaan tai vahingossa.	1	1	1	Esimiehet tarkkana	Esimiehet	
Esihenkilöt hyväksyvät alaisten matkalaskut. Lisäksi matkalaskujen seuranta on yksi sisäisen tarkastuksen kohteista eri vuosina.							
TIEDONKULKU		V	T	Y			
Organisaation sisäinen tiedonkulku (johdolle, henkilöstölle)	Ongelmat tiedonkulussa, toimintojen halvaantuminen, viivästykset, tilannetietoisuuden asymmetria	2	2	4	Säännölliset työpaikkakokoukset, palaverit ja tapaamiset (jory, yksikköpalaverit, palvelualuekokoukset), tiedotteet	Jory, palvelujen ja yksiköiden päälliköt, esimiehet	
Kaupungin johtoryhmä sekä erikseen konsernin johtoryhmä kokoontuvat kuukausittain. Palvelualueiden johtoryhmät/esihenkilöt kokoontuvat säännöllisesti. Tulosityksikköjen henkilöstö kokoontuu esihenkilön kokoon kutsumana säännöllisesti. Koko kaupungin esihenkilöille pidetään tarpeen mukaan palaveriteita/tiedotustilaisuuksia.							
Tiedottaminen (kuntalaisille, sidosryhmille)	Tiedottamisen on oltava lain- ja ohjeiden mukaista sekä vaikuttavaa; tiedon on tavoitettava kuntalaiset ja asianosaiset ajantasaisesti ja täsmällisesti (mm. tiedotteet, ilmoitukset, kuulutukset, ilmoitustaulunhoito). Kirjoittelu yhteisöllisessä mediassa aiheuttaa riskejä.	3	2	6	Tiedottamisen periaatteet tunnetaan ja niitä noudatetaan kaikessa toiminnassa Sosiaalisen median ohjeen päivittäminen	KH, kehitysjohtaja, kaupunginkanslia, palvelujen päälliköt (toimialoitain)	

	Normaaliolojen tiedottamista ja poikkeustilannetiedottamista riskeineen tulisi tarkastella erikseen.						
Tiedottamista toteutetaan käytettävissä olevin resurssein. Tiedottaminen mm. sosiaalisessa mediassa on luonteeltaan proaktiivista, riskien syntymistä ennalta estävää.							

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 016	7 016
Toimintakulut	-50 503	-48 509
Toimintakate	-43 486	-41 493
Verotulot	22 210	21 129
Valtionosuudet	23 110	20 717
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	29	37
Muut rahoitustuotot	30 313	759
Korkokulut	-86	-92
Muut rahoituskulut	-4	-3
Vuosikate	32 086	1 054
Poistot ja arvonalentumiset	-1 871	-2 223
Satunnaiset erät	49 791	-431
Tilikauden tulos	80 007	-1 600
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	-20 400	
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-50 048	0
Tilikauden yli / alijäämä	9 559	-1 600
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toimintatuotot/toimintakulut %	13,89 %	14,46 %
Vuosikate/poistot %	1715,1 %	47,4 %
Vuosikate €/asukas	4 895	157
Asukasluku 31.12.	6 555	6 695

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %: = $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.
Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/poistot, %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävän, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investoinneille tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate, €/asukas:

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tunnusluvun tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2020</u> 1 000 €	<u>2019</u> 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	32 086	1 054
Satunnaiset erät	49 791	-431
Tulorahoituksen korjauserät	-49 186	-101
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-21 252	-4 049
Rahoitusosuudet investointimenoihin	964	1 090
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 741	62
Toiminnan ja investointien rahavirta	64 145	-2 375
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-11	-75
Antolainasaamisten vähennykset	119	167
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 963	-2 123
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-559	2 361
Muut maksuvalmiuden muutokset	206	-693
Rahoituksen rahavirta	-2 208	3 021
Rahavarojen muutos	61 937	64,6
Rahavarat 31.12.	64 892	2 956
Rahavarat 1.1.	2 956	2 275
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	64 339	2 839
Investointien tulorahoitus %	158,2	35,6
Laskennallinen lainanhoitokate	18,3	0,6
Kassan riittävyys pv.	320,9	19,7
Asukasmäärä 31.12.	6 555	6 695

Rahoituslaskelman tunnusluvut

INVESTOINNIT:

TOIMINTA JA INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, euroa: = tilinpäätös-
vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen
toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %: = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien omahankintameno on käyttöomaisuusinvestoinnit vähennettynä investointien
rahoitusosuuksilla. Investointien tulorahoitustunnusluku kertoo kuinka paljon investointien
omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa
prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien
hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate: = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset}$
lainanlyhennykset).

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainan lyhennysten
sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia veloitteita. Laskennallinen lainanhoitokate
lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan
korkokulujen ja laskennallisten lainan lyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan
jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin lasketaan
korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1,
joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään
rahavaroja.

MAKSUVALMIUS

Rahavarat 31.12 milj. €: = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut milj. €: = toimintakulut – valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut +
investointimenot + antolainojen lisäys + pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys (pv): = $365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän
kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 896	39 512	OMA PÄÄOMA	86 210	26 603
Aineettomat hyödykkeet	79	37	Peruspääoma	21 680	21 680
Muut pitkävaikutteiset menot	79	37	Muut omat rahastot	51 683	1 635
Aineelliset hyödykkeet	27 225	26 298	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 289	4 889
Maa- ja vesialueet	2 919	2 923	Tilikauden yli-/alijäämä	9 559	-1 600
Rakennukset	14 113	12 935	POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUK	20 400	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 607	8 663	Vapaaehtoiset varaukset	20 400	0
Koneet ja kalusto	191	297	PAKOLLISET VARAUKSET	2 139	509
Muut aineelliset hyödykkeet	235	235	Muut pakolliset varaukset	2 139	509
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	161	1 246	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	462	458
Sijoitukset	29 592	13 177	Lahjoitusrahastojen pääomat	462	458
Osakkeet ja osuudet	26 802	10 279	VIERAS PÄÄOMA	17 442	19 272
Muut lainasaamiset	2 384	2 503	Pitkäaikainen	8 590	10 193
Muut saamiset	405	394	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	8 590	10 193
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	314	317	Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot	0	0	Lyhytaikainen	8 853	9 080
Lahjoitusrahastojen erityis- katteet	314	317	Joukkovelkakirjalainat	2 000	3 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	69 443	7 014	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	1 603	1 963
Saamiset	4 551	4 058	Lainat muilta luotonantajilta	1 160	718
Pitkäaikaisensaamiset	18	18	Saadut ennakot	2	5
Muut saamiset	18	18	Ostovelat	692	1 112
Lyhytaikaiset saamiset	4 533	4 041	Muut velat	241	239
Myyntisaamiset	604	633	Siirtovelat	3 155	2 041
Lainasaamiset	2 523	2 821		126 653	46 843
Muut saamiset	1 024	509	TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Siirtosaamiset	382	77	Omavaraisuus-%	84,2	56,8
Rahoitusarvopaperit	60 813	809	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	33,3	39,4
Sijoitukset rahanarkkna- instrumentteihin	60 000		Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 847	3 289
Muut arvopaperit	813	809	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1960	491
Rahat ja pankkisaamiset	4 079	2 147	Lainakanta 31.12., 1000 €	13 353	15 874
	126 653	46 843	Lainakanta 31.12., €/asukas	2 037	2 371
			Lainat ja vastuut, 31.12.	21 959	24 786
			Lainat ja vastuut, €/asukas	3 350	3 702
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	2 384	2 503
			Asukasluku	6 555	6 695

Taseen tunnusluvut kuvaavat kaupungin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Kertynyt poistoero} + \text{Vapaaehtoisen varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloissa on tilikauden toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12. = Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Velat ja vuokravastuut 31.12. = Vieraspääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	2020		2019		MENOT	2020		2019	
	1000 €	%	1000 €	%		1000 €	%	1000 €	%
Toiminta					Toiminta				
Toimintatuotot	7 016	5,2	7 016	12,2	Toimintakulut	50 503	68,6	48 509	86,7
Verotulot	22 210	16,4	21 129	36,9					
Valtionosuudet	23 110	17,1	20 717	36,2					
Korkotuotot	29	0,0	37	0,1	Korkokulut	86	0,1	92	0,2
Muut rahoitustuotot	30 313	22,4	759	1,3	Muut rahoituskulut	4	0,0	3	0,0
Satunnaiset tuotot	50 699			0,0	Satunnaiset kulut	908		431	
Tulorahoituksen korjaukset					Tulorahoituksen korjaukset				
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-50 816	-37,5	-57	-0,1	-Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	-1 630	-2,2	44	0,1
Investoinnit		0,0			-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	0	0,0	0	0,0
Rah.osuudet invest.menoihin	964	0,7	1 090	1,9	Investoinnit				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden l	51 741	38,2	62	0,1	Investointimenot	21 252	28,9	4 049	7,2
Rahoitustoiminta					Rahoitustoiminta				
Antolainasaamist. vähennykset	119	0,1	167	0,3	Antolainasaamisten lisäykset	11	0,0	75	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	4 000	7,0	Pitkäaik.lainojen vähennys	1 963	2,7	2 123	3,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0	2 361	4,1	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	559			
Oman pääoman lisäykset					Oman pääoman vähennykset	0		614	
Kokonaistulot yhteensä	135 386	100,0	57 280	100,0	Kokonaismenot yhteensä	73 655	100,0	55 940	100,0
Täsmäytys									
Kokonaistulot - kokonaismenot	61 731		1 340						
Rahavarojen muutos - muut maksuvalmiuden muutokset	61 731		1 340						

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit (100 %)	x	
Kiinteistö Oy Yritystalo (6,9 %)	x	
Muut yhtiöt		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy (93,8 %)	x	
Matkakumpu Oy (100 %)	x	
Outokummun Seurojentalo (98,9 %)	x	
Outokummun Monitoimihalli Oy (100 %)		x
Kuntayhtymät		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä (4,905673 %)	x	
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (3,8 %)	x	
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (4,8052 %)	x	
YHTEENSÄ	8	1

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Outokummun kaupungilla on määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä, tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä,
3. tosiasiallisesti määräysvalta yhtiön toimintaan

Kaupunginvaltuusto päättää mm. konserniohjeiden hyväksymisestä, kaupungin vakuuksien antamisesta konserniyhtiöiden puolesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei hallintosäännössä tai talousarvion täytäntöönpano-ohjeista muuta johdu.

Kaupunginhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta kaupunginvaltuustolle, vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta, antaa kaupunginvaltuustolle kolmannesvuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön mukaisesti elinvoima- ja omistajaohjausjaosto, joka päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Elinvoima- ja omistajaohjausjaosto arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä, antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa sekä esittää kaupunginhallitukselle yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Konserniohjeen mukaisesti kunkin konserniyhteisön on laadittava ja hyväksyttävä yhteisössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet, jotka vahvistetaan hallituksen työjärjestyksessä. Kunkin tytäryhteisön hallituksen omalla työjärjestyksellä huolehditaan, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisetun turvaten.

Hallituksen työjärjestys hyväksytään kunkin tytäryhteisön hallituksessa. Ennen hallituksen työjärjestyksen hyväksyntää tytäryhteisön hallituksen on pyydettävä ko. työjärjestykseen kannanotto kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaostolta.

Outokummun kaupunkikonsernia johtavat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen alainen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja, joka toimii konsernijohtajana. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto ohjaa ja koordinoi Outokummun kaupunkikonsernin toimintaa ja taloutta sekä vastaa konsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernijohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkikonserni-strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön on annettava seurantaan varten omistajalle kolmannesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2020 talousarvion painopistealueet

Painopistealue	Toteuma
Asiakaskeskeisyys ja asiakaspalvelun laadun jatkuva parantaminen	Vuonna 2020 asiakaspalvelussa painottui merkittävältä osin sähköinen palvelu. Kaupungin asiakaspalvelusta korona-aikana on toteutettu kysely, jonka tulokset ovat hyödynnettävissä palvelutoiminnan ja laadun parantamiseksi edelleen.
Kaupunkikonsernin aktiivinen edunvalvonta- ja imagotyö sekä synergialähtöinen yhteistoiminta	Edunvalvonnassa on käyty keskusteluja ELY:n kanssa erilaisissa työryhmissä ja tilaisuuksissa. Kauppakamarin valiokuntatyöskentely on ollut aktiivista kuten myös Maakuntaliiton eri työryhmissä. Business Joensuun kanssa on aktiivista ja tiivistä yhteistyötä koko vuoden ajan. Samoin yrittäjä järjestöjen kanssa.
Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	Osallisuutta on edistetty laaja-alaisesti ja monipuolisesti. Outokummun Osallisuusviikko järjestettiin toista kertaa. Lisäksi on tunnistettu ns. etäosallisuuden kehittämisen tarpeet.
Strategisten kumppanuuksien ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	Strategisia kumppanuuksia sekä sidosryhmäyhteistyötä on kehitetty määrätietoisesti; kaupungin yhteistyö yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa on aktiivista. Digiväylä-kokonaisuus on avannut uuden yhteistyömuodon, joka palvelee kaikkia kaupunkilaisia.
Toimenpiteet alijäämäisen taloussuunnitelman kattamiseksi	Konsernin vuoden 2020 tilinpäätöksen mukainen kumulatiivinen ylijäämä 29,7 milj. euroa.

Kaupunkikonserni ja omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet

Koko konsernin yhteiset tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma
<p>Konsernin yhteismarkkinointiin varataan 22 500 € siten, että kaupunki, Outokummun seudun teollisuuskylä, Kummun kodit ja Outokummun Energia varaa 5 000 €/yhteisö ja Matkakumpu Oy 2 500 €</p> <p>Konsernin markkinointisuunnitelma on käytössä.</p>	<p>On toteutunut.</p> <p>Konsernimarkkinoinnissa on toteutettu Rookie Communications Oy:n kanssa yhteismarkkinointiprojekti, jossa mukana on ollut myös sidosryhmiä (yritykset, yhdistykset).</p>
<p>Konsernissa haetaan hyötyjä tiiviillä yhteistyöllä.</p> <p>Selvitetään sähköurakoinnin yhteistyö konsernissa.</p>	<p>Konsernijohtoryhmä on kokoontunut kuukausittain pl. heinäkuu. Kehittämiskohteina ovat olleet kiinteistöhuolto ja konsernin yhteismarkkinointi.</p> <p>Asia ei ole enää ajankohtainen Outokummun Energia Oy:n osaomistuksen (66 %) myynnin ja sen vuoksi Outokummun Energia Oy:n poistuttua kaupungin konsernista.</p>

Tytäryhtiöt

Koy Kummun Kodit

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kiinteistöriskien aktiivinen ja reaktiivinen hallinta.
Korjausvelan hallittu vähentäminen.
Taloudellisen aseman parantaminen.

Toiminnalliset tavoitteet:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Asiaksnäkökulma			
Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt.	Asukaskyselyn viihtyisyyteen liittyvien vastausten keskiarvo.	Keskiarvo 4 tai parempi (asteikko 1–5).	Keskiarvo oli 3,7 huhtikuun asukaskyselyssä. Isoimmat erot tavoitteeseen nähden piha-alueiden varustelussa ja yhteisten tilojen siisteydessä (ka. 3,3).
Asiakkaiden laadukas palvelu.	Asukaskyselyn asiakaspalvelusta annettujen vastausten keskiarvo.	Keskiarvo 4 tai parempi (asteikko 1–5).	Keskiarvo oli 4,1 huhtikuun asukaskyselyssä.
Prosessit ja rakenteet			
Kiinteistöstrategia vuoteen 2025.	Strategian toimeenpano.	Strategian toimenpiteitä toteutetaan.	Toimenpiteet ovat toteutuksessa.
Kiinteistöhuollon lean-portaiden v. 2020 suunnitelman mukainen kehittäminen.	Jatketaan v. 2020 (alkujaan vuodelle 2019 suunniteltuja) huoltotehtävien tuotteistuksen ja vakioinnin toimenpiteitä.	Kiinteistöhuollon vuosikello ja vakioidut toimenpiteet ovat käytössä.	Vuosikello ja toimet ovat käytössä.
Talousnäkökulma			
Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvaavalle tasolle.	Käyttöaste.	> 83,5 %.	n. 80,1 %.
Valitaan budjettimäärärahojen puitteissa akuutit korjauskohteet ja toteutetaan ne	Kunnostettujen ja korjattujen kohteiden lkm.	Piha-alueiden hoitamista helpottavia korjauksia: kannokoiden ja ongelmapiiden poistamisia tehdään 1	toteuma o kpl.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
tilikauden aikana.		kohteeseen. Maalataan 1–2 kohdetta ylläpitomaalauksena: katto tai julkisivut. Pintaremontoidaan vähintään 20 asuntoa niiden laadun ylläpitämiseksi.	toteuma 2 kpl. toteuma 24 kpl.
Henkilöstönäkökulma			
Lean-prosessin jatkaminen yhteistyössä kaupungin työnjohdon kanssa.	Lean-askelman mukaisten toimenpiteiden jatkaminen.	Suunnitelman jokaista viittä osa-aluetta toteutetaan aktiivisesti kiinteistöhuollon toimesta.	Toteutuksessa.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto	2 693	2 822	2 668
Tilikauden tulos	-33	3	-69
Kertynyt yli-/alijäämä	-2 363	-2 357	-2 432
Investoinnit	162	50	13
Lainakanta	11 577	10 643	10 799
Henkilöstö	1	1	1
Käyttöaste	80,3 %	83,7 %	80,1 %

Olellaiset tapahtumat toimintavuotena

Heikinkatu 7 ja Puistokatu 11a rivitalojen purkaminen (ARA-avustus 90 % purkukustannuksiin) ja niiden jäljellä olleen tasearvon alaskirjaaminen. Tulosvaikutus em. toimesta n. - 150 000 €. Yhtiön kolme aravalainaa muutettiin kiinteäehtoisiksi. Kaikille aravalainoille myönnettiin kahden vuoden lyhennysvapaa alkaen syksyn 2020 eristä ja samalla em. lainojen lyhennysohjelmia muutettiin (laina-aikoja pidennettiin).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiön maksuvalmiutta parannetaan suunnitelmallisesti ja se on lähivuosien painopisteenä. Oman pääoman ja kaupungin väkimäärän laskiessa kiinteistökannan purkamista ja tehostamista ei voida toteuttaa ilman merkittävää pääomitusta- ja/tai avustuksia.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Ajan tasalla – vuosiraportti on käsitelty hallituksen tilinpäätöskokouksessa.

Outokummun seudun teollisuuskylä Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Liiketoiminnan uudistamiseen liittyvän strategian 2020-2024 toimenpiteet ovat aktiivisesti toteutuksessa
Aktiivinen kaupunkikonsernin elinvoiman kehittäminen
Varmistamme teollisuuskylän toiminnan kannattavuuden ja pystymme varautumaan tuleviin peruskorjaustarpeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteuma vuodelle 2020:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Asiakasnäkökulma			
Reagoimme nopeasti yhteydenottoihin.	Vasteaika yritysten yhteydenottoihin.	Vastaamme 12 tunnissa yritysten yhteydenottoihin.	Toteutunut.
Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnalla	Uusien yritysten kontaktointi oman b-to-b markkinoinnin kautta (= henkilökohtaiset yrityskohtaiset tapaamiset)	Vähintään 25 kpl vuodessa.	26 kpl.
Henkilöstönäkökulma			
Konserniyhteistyön laajentamisen selvittäminen kiinteistöhuollossa ja sähköurakoinnissa.	Selvitetään toimintapotentiaali v. 2020 kesään mennessä.	Potentiaali on selkeästi tiedossa mahd. päätöksentekoa varten.	Sähköurakoinnin selvitys ei edennyt teollisuuskylästä johtumattomista syistä. Kiinteistöhuollossa selvitystä ei ole edistetty EU-sääntelyn yhtiöittämisvelvoitteen tulkintaa pidemmälle (toiminta tulisi tod. näk. yhtiöittää).
Talousnäkökulma			
Talous on tasapainoinen	Tilikauden tulos	Vähintään +/- 0 €.	Tulos ylijäämäinen.
Yritystilojen käyttöaste	Vuokratilojen käyttöaste	+ 90 %	Tavoitteen mukainen (nyt n. 95 %).

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Prosessit ja rakenteet			
Strategian toteuttaminen	Uudet liiketoiminta-aihiot on pilotoitu.	Aihioista neuvottelut pidettynä asiakkaiden kanssa.	Neuvottelut on pidetty, yksi niistä on yhä aktiivinen.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto	808	777	778
Tilikauden tulos	58	14	109
Kertynyt yli-/alijäämä	291	272	401
Investoinnit	97	0	0
Lainakanta	2 929	2 271	2 271
Henkilöstö	2	1,5	1,2

Olellaiset tapahtumat toimintavuotena

Koronapandemian olosuhteissa riskien- ja kulujen hallinta onnistuivat hyvin ja asiakkaiden maksukyky säilyi riittävänä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Käyttötalous on vakautettu suunnitelmallisesti vuosien 2018–2020 aikana ja yhtiön omavaraisuusaste on tällä hetkellä hyvä. Tulevaisuusinvestointeja on suunnitteilla lähivuosille uusien vuokra- ja/tai osaketilojen rakentamisen myötä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Ajantasalla – vuosiraportti on käsitelty hallituksen tilinpäätöskokouksessa.

Outokummun Seurojentalo Oy
Ohjeelliset toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Toteuma
Asiakasnäkökulma			
Tilat ovat vuokralaisten toimintaan soveltuvassa kunnossa.	Vuokrausaste	Käyttöaste 100 %.	Kaikki tilat ovat olleet vuokrattuna.
Talousnäkökulma			
Toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Tilikauden tulos	Tulos vähintään talousarvion mukainen.	Tulostavoite on toteutunut arvioitua paremmin.
Prosessit ja rakenteet			
Kiinteistöjen kunto pidetään vähintään vuoden 2019 tasolla.	Onko toteutunut	Säilytetään kiinteistöjen kunto vähintään vuoden 2019 tasolla.	On toteutunut.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Liikevaihto	199	247	250
Tilikauden tulos	-130	0	173
Kertynyt yli-/alijäämä	-196	-66	-23
Investoinnit	27	0	0
Lainakanta	810	815	778
Henkilöstö	0	0	0

Olennaiset tapahtumat toimintavuotena
Yhtiö on ollut vastaajana yhtiön liiketoimintaa koskevassa riita-asiassa. Käräjäoikeus on asian käsitellyt vuonna 2018 ja tuomiosta valitettiin Itä-Suomen hovioikeuteen. Itä-Suomen hovioikeus ratkaisi riita-asian yhtiön kannalta suotuisaksi. Hovioikeuden päätöksestä valitettiin korkeimpaan oikeuteen vastapuolen toimesta. Korkein oikeus ei antanut valituslupaa ja näin ollen hovioikeuden päätös sain lainvoiman vuoden 2020 aikana. Kohteessa Asemakatu 1 aloitti uusi vuokralainen 1.1.2020. Yhtiön tekemä hyvä tulos palauttaa negatiivisen omapääoman positiiviseksi.
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
Toiminnan jatkuvuus on parantunut vuoteen 2019 nähden. Yhtiön maksukykyyn on vaikuttanut kohteessa Asemakatu 1 käyty riita-asia, joka omalta osaltaan on parantanut yhtiön maksuvalmiutta. Suuri velkamäärä rasittaa yhtiötä edelleen ja toiminnan jatkuvuuden kannalta on äärimmäisen tärkeää, että kaikki kohteet ovat vuokrattuina.
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta
Sisäisen valvonta ja riskienhallintasuunnitelma on tehty ja asiaa seurataan vuosittain yhtiön hallituksessa.

Matkakumpu Oy

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Yhtiön toiminnan jatkuva kehittäminen
Markkinoinnin tehostaminen
Hotelli- ja ravintolatoiminnan kehittäminen
Kaivospuodin kehittäminen, liikevaihdon kasvu, ympärivuotinen liiketoiminta, erikoisliike
Ryhmämyynnin kasvattaminen; yhteiset tuotepaketit yritysten kanssa, yhteismarkkinointi, oman myynnin kasvattaminen

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös
Asiakasnäkökulma			
Asiakastytyväisyys - kaivoksella	Asiakaspalautteista saatu arvio asteikolla 1-5	>4	4,65 google arvioinnit asteikolla 1-5 4,41 kaivoksella jätetyt
- hotellissa			4,4 google (1-5) 7,6 booking (1-10 asteikolla)

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös
Asiakkaiden määrän lisääminen Vanhalla Kaivoksella	Asiakkaiden määrä	Pääsylipun ostaneiden asiakkaiden määrä vähintään 12 000	10 572 kohde suljettuna 17.3–22.6
Ryhmämyynnin volyymin kasvattaminen - lipun ostaneet ja ravintolan ryhmät yhteensä	Ryhmien määrä	➤ 160 ryhmää	78 kohde suljettuna 17.3–22.6
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön osaamisesta huolehtiminen	Henkilöstön koulutus	2-3 koulutuspäivää/hlö vuosi	1 pv /palvelusihteeri, hotelli-ravintolapäällikkö; hotellinx varausjärjestelmän koulutus 1 pv hotellinx, hotelli-ravintolapäällikkö ½ pv digiväylä, palv.sihiteeri ½ pv Markkinointityöpaja VisitKarelia, palv.siht, tj
Kausityöntekijöiden rekrytointi	Rekrytointeihin varautuminen	Rekrytointi aloitettu tammikuussa ja valmiina maaliskuun loppuun	Hotelliravintola Kummun rekrytointit tehty, kaivoksen osalta keskeytettiin, kun kohde suljettiin maaliskuussa ja käynnistettiin uudelleen toukokuussa
Talousnäkökulma			
Toiminnan tulee olla kannattavaa	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 0 tulos	-37 343,60 €
Myynnin volyymin kasvattaminen	Lipputulot	Lipputulot vähintään 96 000 €	112 840 € kohde suljettuna 17.3–22.6
Ravintolaliiketoiminnan kehittämisen	Liikevaihto	Kasvu 10 % vrt. 2019 kaivoksella	- 54,06 % kohde suljettuna 17.3–22.6
	Tilikauden tulos	Keskustassa tilikauden tulos + merkinen	- 105 410 € kohde ollut suljettuna 1.-31.1 ja 4.4–2.6

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös
Hotellin käyttöaste	Käyttöaste %	Vähintään 33 %	20,44 % 1.6.-31.12.2020 huomioitu kuukaudet, joissa toiminta lähes normaalia, koronarajoituksia/suosi- tuksia voimassa kohde suljettuna 1.- 31.1 ja 4.4.-2.6.2020
Prosessit ja rakenteet			
Hyväksytyjen tarjousten määrä	Jätetyt tarjoukset /hyväksytyt	Hyväksymisprosentti 85 %	58,59 % 76,56 % peruista koronan johdosta (syy tullut esille)
Tiedottaminen yhtiön toiminnasta	Säännölliset tiedotteet	Tiedotteet > 12 kpl	14 kpl
Keskustan ja Vanha Kaivoksen toimipisteiden toimintojen yhteensovittaminen	Henkilöstön yhteiskäyttö yhtiön eri toimipisteissä	Henkilöstösuunnitelma	tehty ns. normaalitilanteeseen ja päivitetty rajoitusten mukaisesti aukioloaikoihin, hotelli-ravintolapäällikkö, kokki, siivooja työskennellyt molemmissa toimipisteissä, palvelusihteeri hoitaa molempien yksiköiden laskutuksen
	Koko palvelutuotannon paketointi myytäväksi tuotteiksi	Molempien toimipisteiden palveluja käyttäneiden ryhmien määrä vähintään 8 ryhmää	2

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto	430	850	557
Tilikauden tulos	27	0	-37
Kertynyt yli-/alijäämä	22	-3	-15
Investoinnit	0	0	0
Lainakanta	50	50	50
Henkilöstö	3	3	3

Olellaiset tapahtumat toimintavuotena

Yhtiö käynnisti helmikuussa palvelutuotannon Asemakatu 1 kiinteistössä.
Kohteita suljettuna viranomaispäätöksillä, henkilöstö lomautettuna 1.4.-31.5.2020.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Mahdollinen koronapandemian pitkittyminen ja siitä seuraavat toimintarajoitukset vaikuttavat suoraan yhtiön toimintaympäristöön.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Riskirekisteriä päivitetty 5.12.2019 (hotelli- ja ravintolatoiminta), 2.6.2020 koronapandemian viranomaisohjeiden mukaiset täydennykset, 10.12.2020 yleiset tarkennukset
sisäisen valvonnan suunnitelma

Outokummun Monitoimihalli Oy:tä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2017 koko konsernia koskevan strategian, Kumpukartan, joka on yhteinen suunnitelma siitä miten, mihin suuntaan ja millaisilla toimenpiteillä ja resursseilla kaupunkia kehitetään. Vuoden 2019 marraskuun 25. päivänä pidetyssä valtuustoseminaarissa käytiin läpi päivitykset konsernistrategiaan. Konsernistrategian päivitys hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 16.12.2019 §64. Samoin vuonna 2017 valtuusto hyväksyi konserniohjeen, jonka tavoitteena on tiivistää konsernin yhteistyötä. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Konsernivelka on korkealla tasolla (32,3 milj. €) ja kaupungin mahdollinen velkaantuminen peruskorjausten myötä kasvattanee konsernivelelän määrää myös tulevaisuudessa. Konsernistrategiassa on määritelty, ettei konsernin asukaskohtainen lainamäärä saa ylittää

6 000 €. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä konsernivelka on 4 928 €/as. Kun otetaan huomioon myös vuokravastuut yhteenlaskettuna vastuut kaikkiaan, on 6 726 €/as.

Konsernin tulos on konsernistrategian mukaisesti oltava ylijäämäinen. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä konserni on alijäämäinen 0,6 milj. €. Vuoden 2020 tilinpäätöstä on erittäin vaikea analysoida sekä toiminnan että talouden kannalta johtuen koronapandemian aiheuttamista ongelmista niin tulonmuodostukseen kuin myös toisaalta kulujen kasvuun. Tilinpäätös vuodelta 2020 osoittaa 24 milj. euron ylijäämää, mikä pitkälti johtuu Outokummun Energia Oy:n osaomistuksen myynnistä.

Outokummun Energian Oy:n osaomistuksen (66 %) omistuksen myynnin jälkeen Outokummun Energia Oy ei enää ole osa Outokummun kaupunkikonsernia.

Kummun Kodit Oy:n lainamäärä ei mahdollista kiinteistöjen laajoja peruskorjauksia. Ainoastaan vuosikorjaukset ja pakolliset kiinteistöjen kuntoa säilyttävät toimenpiteet ovat mahdollisia. Kiinteistöstrategian mukaisesti tyhjiä ja huonokuntoisia kiinteistöjä tullaan jatkossa purkamaan talouden asettamien ehtojen puitteissa. Heikosta talouden tilasta huolimatta vuonna 2020 purettiin kaksi tyhjillään jo pitkään ollut rivitaloa.

Outokummun Seudun Teollisuuskylä on uudistanut strategiaansa, jonka mukaisesti etsitään koko ajan erilaisia keinoja kannattavuuden turvaamiseksi. Vuoden 2019 lopulla toteutettiin henkilöstökulujen osalta insinöörin irtisanominen, koska uusia rakennushankkeita ei ole ollut ja henkilökulut ovat kuitenkin rasittaneet yhtiön taloutta.

Matkakumpu Oy:n osalta tärkeintä on myynnin kasvattaminen. Kävijöiden määrä Vanhalla Kaivoksella on saatava kasvuun nykyisestä tasostaan. Ravintolaliiketoiminnan on oltava kannattavaa toimintaa osana Matkakummun muuta toimintaa. Uutena liiketoimena Matkakumpu aloitti ravintola- ja hotellitoiminnan Asemakatu 1:ssä. Hotelli-ravintola Kumpu aloitti toimintansa vuoden 2020 alkupuolella. Koronaviruksen aiheuttamana hotellivaraukset on peruttu ja ravintolan lounasruokailut vähentyneet niin, että Hotelli-ravintola Kumpu on suljettu maaliskuun loppupuolella kuten myös kaivosalue. Vuoden 2020 tulos oli tappiollinen.

Seurojentalo Oy:n taloutta rasittaa raskas velkataakka. Kaupunki yhtiön omistajana joutuu yhdessä yhtiön hallituksen kanssa miettimään yhtiön taloudellista tervehdyttämistä. Yhtiölle myönnettiin kaupungin toimesta helpotusta lainojen takaisin maksuun. Kun hotelli- ja ravintolatoimintaa pyörittänyt yritys meni konkurssiin, pikaisesti Asemakatu 1:n kiinteistö vuokrattiin Matkakummulle. Seurojentalon tuleva kehitys riippuu täysin sen vuokralaisten kyvystä hoitaa vuokranmaksuveltoitteensa.

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista sekä tytäryhteisöissä toteutuvat terveet ja

tarkoituksenmukaiset liiketoimintaperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta, ja että yhteisön omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Konsernivalvonnan lähtökohtana on omistajapolitiikan turvaaminen yhtiöissä. Tytäryhtiöiden johdolla on kuitenkin aina velvollisuus toimia yhtiötä koskevien lakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti, mikä ei normaalitilanteessa ole ristiriidassa koko konsernin ja omistajan edun kanssa.

Kaupunkikonsernin konserniohje on hyväksytty 24.4.2017 ja tullut voimaan 1.6.2017. Ohjeessa on painotettu konserniohjausta uuden kuntalain mukaisesti. Yhtiöiden hallitukset ovat hyväksyneet ko. konserniohjeen.

Yhtiöiden hallinnon valvonta

Kaikkien tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on uusittu vuoden 2017 aikana vastaamaan uuden kuntalain mukaisen omistajaohjauksen vaatimuksia. Yhtiöt ovat konserniohjeen mukaisesti laatineet kunkin yhtiön hallituksen työjärjestyksen, riskienhallintasuunnitelman ja riskirekisterin.

Yhteisön hallituksen puheenjohtajan tai toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa elinvoima- ja omistajaohjausjaoston kirjallinen kanta konserniohjeessa mainittuihin asioihin.

Keskitetty konsernipalvelut

Konsernin kokonaisedun mukaisesti omistajaohjauksessa on edellytetty, että konserniyhtiöt hankkivat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä osin kiinteistönhoidon palvelut kaupungilta. Tiedonkulun tehostamisen lisäksi tämä järjestely tuottaa koko konsernille synergiaetuja kyseisten palvelujen tuottamisessa.

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Vuoden 2017 kesäkuun alusta voimaan tulleen hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen lisäksi elinvoima- ja omistajaohjausjaosto. Hallintosäännön mukaan konsernin sisäinen valvonta ja riskien hallinta on annettu kaupunginhallituksen alaiselle elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden hallitukset ovat päättäneet, että kaupunginjohtajalla ja elinvoima- ja omistajaohjausjaoston puheenjohtajalla on konserniohjeen mukainen läsnäolo- ja puheoikeus konserniyhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Kerran kuukaudessa (pois lukien heinäkuu) kokoontuu konsernijohtoryhmä, jossa käydään kaupunkikonsernin kehittämiseen liittyviä ajankohtaisia asioita. Johtoryhmään kuuluvat hallintosäännön mukaisesti tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginjohtaja, kehitysjohtaja sekä nykyisen Business Joensuu Oy:n yritysneuvoja. Kokouksiin on kutsuttu tarpeen mukaan asiantuntijoita. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja konsernijohtaja kokevat konsernijohtoryhmän kokoukset tarpeellisiksi jo tiedonvaihdon kannalta sekä näkevät sen hyvänä ja välittömänä yhteistyön muotona kaupungin kanssa.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaosto evästää keskusteluihin ja myös kirjallisesti kaupungin tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien edustajia. Tämän lisäksi kuntayhtymien pöytäkirjat saatetaan kaupunginhallitukselle säännöllisesti tiedoksi.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Vuoden 2020 talousarviossa on ollut asetettuna niin toiminnallisia kuin taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita on pitänyt asettaa asiakas-, henkilöstö- sekä talousnäkökulmasta ja prosessien ja rakenteiden kehittämisen näkökulmasta.

Taloutta seurataan eri tunnuslukujen kehittymisen perusteella.

Kaupungin konserniyhtiöt ovat antaneet kolmannesvuosittain toiminta- ja seurantaraportin kaupunginhallitukselle, konsernijohtajalle ja tarkastuslautakunnalle. Raportit viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle osana talousarvion seurantaan. Lisäksi tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet elinvoima- ja omistajaohjauksen kuultavina niin talousarvioiden kuin tilinpäätöstenkin osalta. Jaosto on sitten omalta osaltaan ehdottanut niin talousarviokirjaan kuin tilinpäätökseen tulevat tytäryhtiöiden osiot kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Konsernin hankintaohjeistus

Kaupunkikonsernin hankinnat on toteutettu soveltuvin osin kaupungin noudattaman Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti. Kaikilla yhtiöillä vakuutukset on kunnossa.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut
KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toimintatuotot	52 828	53 435
Toimintakulut	-93 370	-91 938
Toimintakate	-40 542	-38 502
Verotulot	22 210	21 129
Valtionosuudet	25 204	22 683
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	173	160
Muut rahoitustuotot	41	64
Korkokulut	-834	-227
Muut rahoituskulut	-16	-7
Vuosikate	6 236	5 299
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 125	-5 605
Tilikauden yli- ja pariarvot	0	-4
Satunnaiset erät	73 181	0
Tilikauden tulos	74 292	-309
Tilinpäätössiirrot	-50 268	-4
Tilikauden verot	-5	-345
Laskennalliset verot	-5	91
Vähemmistöosuudet	-10	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	24 003	-574

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	56,6	58,1
Vuosikate/Poistot, %	121,7	94,6
Vuosikate, €/asukas	951	792
Asukasluku 31.12.	6 555	6 695

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 236	5 299
Satunnaiset erät	73 181	0
Tilikauden verot	-5	-345
Tulorahoituksen korjaukset	-74 387	-495
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 589	-8 959
Rahoitusosuudet investointimenoihin	993	1 092
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	82 625	1 374
Toiminnan ja investointien rahavirta	64 054	-2 034
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	-75
Antolainasaamisten vähennykset	25	18
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 296	5 473
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 218	-5 148
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-292	3 734
Oman pääoman muutokset	180	-682
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	15
Vaihto-omaisuuden muutos	-152	-9
Saamisten muutokset	-2 898	-1 427
Korottomien velkojen muutokset	2 716	-410
Rahoituksen rahavirta	-2 347	1 489
Rahavarojen muutos	61 707	-545
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	68 077	6 370
Rahavarat 1.1.	6 370	6 916
	61 707	-545

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	65 547	4 781
Investointien tulorahoitus, %	26,4	67,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,4
Lainanhoitokate	1,4	1,0
Kassan riittävyys	202,0	21,8

OUTOKUMMUN KAUPUNGIN KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2020	2019	VASTATTAVAA 1 000 €	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	72 977	70 870	OMA PÄÄOMA	103 984	32 405
Aineettomat hyödykkeet	125	201	Peruspääoma	21 680	21 680
Aineettomat oikeudet	30	16	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2	2
Muut pitkävaikutteiset menot	95	185	Arvonkorotusrahasasto	144	144
Aineelliset hyödykkeet	54 198	68 653	Muut omat rahastot	52 454	5 076
Maa- ja vesialueet	4 182	3 593	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 700	6 076
Rakennukset	37 403	35 340	Tilikauden yli-/alijäämä	24 003	-574
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 766	23 853	VÄHEMMISTÖOSUUDET	464	453
Koneet ja kalusto	1 799	1 479	PAKOLLISET VARAUKSET	1 741	1 789
Muut aineelliset hyödykkeet	326	479	Eläkevaraukset	6	7
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	722	3 909	Muut pakolliset varaukset	1 735	1 782
Sijoitukset	18 653	2 016	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576	757
Osakkeet ja osuudet	17 978	1 832	VIERAS PÄÄOMA	43 035	52 070
Muut osakkeet ja osuudet	536	1 832	Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	25 425	26 867
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17 441	0	Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	9	4 877
Muut lainasaamiset	150	175	Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	6 878	7 760
Muut saamiset	526	9	Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	10 723	12 566
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	352	533	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	149 800	87 474
VAIHTUVAT VASTAAVAT	76 471	16 071	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	306	576	Omavaraisuusaste, %	69,7	37,6
Saamiset	8 087	9 125	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	42,9	53,5
Pitkäaikaiset saamiset	2 374	3 032	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	29 703	5 502
Lyhytaikaiset saamiset	5 713	6 093	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	4 531	822
Rahoitusarvopaperit	61 508	1 380	Konsernin lainat €/asukas	4 928	5 172
Rahat ja pankkisaamiset	6 570	4 991	Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	32 303	34 626
VASTAAVAA YHTEENSÄ	149 800	87 474	Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	44 088	45 453
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 726	6 789
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	150	175
			Kaupungin asukasmäärä 31.12.	6 555	6 695

Konsernitaseen tunnusluvut:

Konsernin omavaraisuusaste: = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä.

Lainasaamiset 31. 12.: = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Muut tunnusluvut lasketaan samoin kuin kaupungin taseen tunnusluvut.

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2020 tuloksen käsittelyä siten, että

- investointivaroja muodostetaan seuraavasti:

Rakennukset

○ terveyskeskuksen peruskorjaus tai laajennus	7 000 000,00
○ palveluasumisen yksikön rakentaminen	8 500 000,00
○ paloaseman peruskorjaus tai uudisrakennus	1 500 000,00
○ kaupungintalon peruskorjaus	1 400 000,00

Katuinfra, pinta

○ Teollisuuskylän kadut	500 000,00
○ Joensuun katu	500 000,00
○ Kalattoman kevyen liikenteen väylä	400 000,00

Katuinfra, rakenne ja pinnat

○ Outolamminkatu	300 000,00
○ Asemakatu	100 000,00
○ Kauppakatu	100 000,00
○ Sepänkatu	100 000,00

Investointivaraukset yhteensä 20 400 000,00.

- Siirrot rahastoihin

○ Kehittämisrahastoon	48 377,86
○ Muihin rahastoihin	50 000 000,00
- tilikauden 2020 ylijäämä 9 558 547,59 € siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuonna 2015 voimaan tulleen uuden kuntalain myötä kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Uudessa kuntalaissa arviointimenettelyn säännökset koskevat myös kuntakonsernia. Kuntakonsernin osalta arviointimenettelyn kriteerit ovat tulleet voimaan vuodesta 2017.

Outokummun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2020 alussa 3,3 milj. €. Tilikauden 2020 tulos on 9,6 milj. € ylijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä ja tilikauden ylijäämä yhteen laskien taseeseen on kertynyt vuoden 2020 tilinpäätöksessä yhteensä ylijäämää 12,8 milj. €.

Kaupunkikonsernin taseessa oli vuoden 2020 alussa aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää 5,7 milj. euroa. Tilikauden 2020 ylijäämää on 24 milj. euroa. Kumulatiivinen ylijäämä ja tilikauden ylijäämä yhteen laskien konsernitaseessa on vuoden 2020 tilinpäätöksessä yhteensä ylijäämää 29,7 milj. euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMINEN

2.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

Palvelualue: Hallintopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Asiakasnäkökulma			
Asiat valmistellaan laadukkaasti.	Päätösten kumoutuminen.	0 kpl	0 kpl
Kaupungin viestintä ja asiakaspalvelu on luonteeltaan aktiivista, monikanavaista, luotettavaa ja vaikuttavaa.	Kuntalaisten kysymyksiin ja palautteisiin vastataan viivytyksettä. Viestintäkyselyn tulokset	< 2 arkipäivää Yleisarvosanojen keskiarvo parempi kuin edellisessä mittauksessa (2019)	< 2 arkipäivää Toteutunut: keskiarvo 2020: 7,4 (asteikko 4-10) 2019: 3,3 (asteikko 1-6)
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn tulokset	Paremmat kuin aiemassa kyselyssä	Yleinen tyytyväisyys 2018: 3,74 2020: 3,89 (vastaajia 133)
Organisaation kehittäminen ruokapalveluissa Lean-projektin avulla	Projektista saatujen oppien hyödyntäminen päivittäisessä työssä.	Ruokahävikkien seuranta - lautashävikki - valmistus - tilaus 1. seurantavuosi 2020)	Lean-palavereja on pidetty ja ruokahävikkiä on seurattu kaikissa vaiheissa. Seuranta jatkuu. Lean-koulutusta jouduttiin pitämään keväällä ja syksyllä etänä, tämä hankaloitti projektin loppuun saamista. Projektin jatkuu vielä vuoden 2021 puolelle.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion	Toteutui. Talousarvio -31,92 m€

		mukainen tai parempi	Tilinpäätös -31,67 m€
Prosessit ja rakenteet			
Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointi ja sidosryhmäyhteistyö	Kaupungin sekä yrittäjien välisten tapaamisten lukumäärä	> 10	15
	Ensikontaktit uusien yritysten ja elinkeinonharjoittajien kanssa	Parempi kuin edellinen vuosi	12 (edellisenä vuonna 9)
	Muuttoliikkeen volyyymi	Muuttotappio on pienempi kuin edellisenä vuotena.	Ei toteutunut. Vuonna 2019; -49 hlöä Vuonna 2020; -62 hlöä
	Yhteismarkkinoinnin suunnitelman toimenpiteiden toteutusaste	100 %	100 % Suunnitelman mukaiset toimet on toteutettu.
Kaupungin ja kolmannen sektorin (kansalaisjärjestöt, vapaaehtoinen kansalaistoiminta) välisen yhteistoiminnan edistäminen.	Järjestö-kunta-tapaamisten lukumäärä	> 3 / vuosi	2, Järjestögaala Osallisuusviikon yhteydessä helmikuussa, virtuaalinen illanvietto/ideointitapaaminen joulukuussa
	Järjestöjen ja kaupungin yhdessä suunnittelemien ja toteuttamien avoimien kuntalaistapahtumien ja -tilaisuuksien määrä	> 3 / vuosi	8, Hyvinvointimessut 30.1.2020 (yhteistyössä mm. Karelia AMK:n kanssa), Osallisuusviikko 1. - 7.2., Siivoustalkoot 27.5., Okufest ja Outopia 31.8., Hyvinvointimessut 21.9. (yhteistyössä mm. Karelia AMK:n kanssa), Lapsiperheiden virkistyspäivä 10.10.
	Kyläkierrokset	Vähintään yksi vierailu per kylä	Vierailu Rikkarannassa 15.8.2020 (kyläyhdistyksen 15-vuotisjuhlat); Leader-yhdistyksen virtuaaliset kyläillat syksyllä (9 tilaisuutta)
Vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HVS-tavoite)	Liikunnan ja lukio-opetuksen TEAvisari-indikaattoriarvot (X/100)	Parempi kuin edellinen mittaustulos (70; 64), vähintään valtakunnallinen taso	Liikunta: ei toteutunut (50) Lukio-opetuksen osalta ei vielä tuloksia.

Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (HVS-tavoite)	Terveystiedon edistämisen aktiivisuuden TEAviisarin indikaattoriarvo (X/100)	Parempi kuin edellinen mittaustulos, vähintään valtakunnallinen taso	Arvo 64 (v. 2019: 64) Valtakunnallinen arvo 68
Työllisyyspalvelujen laadukas ja vaikuttava toiminta.	Asiakkaan sijoittuminen työhön, koulutukseen tai työkokeiluun Asiakkaan siirtyminen työvoiman ulkopuolelle (eläke, sairausloma, kuntoutus, jne.) Asiakkaan jääminen työnhakijaksi Kuntouttava työtoiminta keskeytyy luvattomiin poissaoloihin Asiakkaalla jokin muu tilanne (esim. paikkakunnalta muutto)	> 50 % asiakkaista > 10 % asiakkaista < 20 % asiakkaista < 15 % asiakkaista Noin 5 %	42,1 % 9,1 % 28,4 % 14,8 % 5,7 % n=88
Työllistämislisäjärjestelmän käyttöä jatketaan.	Outokumpulaisten työttömien palkkaaminen 1-8 kk pituisiin työsuhteisiin yrityksiin, kolmannen sektorin organisaatioihin sekä kaupungin omiin yksiköihin.	5,4 henkilöä / 8 kk työsuhde tai vastaava määrä lyhyempiä	16 myönnettyä työllistämisen kuntalisää, 2 kaupungin omaan yksikköön, 1 yhdistykselle, 12 yrityksille ja 1 seurakunnalle.
Osallistutaan Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaan Tarmo – hankkeeseen. Tavoitteena kehittää räätälöityjä palvelukokonaisuuksia työttömille työnhakijoille.	Työttömien henkilöiden työllistyminen tai siirtyminen ammatilliseen koulutukseen.	Vähintään 50 % hankkeen asiakkaista.	Toteutui. Hankkeessa 1-8/2020 päättäneistä asiakkaista n. 54% on siirtynyt työhön tai ammatilliseen koulutukseen. n=13
Kaivosmuseo toimii kehittämisstrategian-sa mukaisesti	Kehittämistyötä edistetään hankerahoituksella Näyttelyiden lukumäärä	1 hanke / vuosi 2 / vuosi	InterActive History/KA30 22 -hanke käynnissä . Hankkeelle myönnetty 2 jatkoaikaa v. 2020. Hanke päättyy 30.6.2021. Toteutui 3. Impilahti -näyttely päättyi 9.3. Louhinta- ja

	Tapahtumapäivä	1/ vuosi	rikastusnäyttely avautui Covid-19 viivästyttämänä 22.6.2020. OKMArt - taidenäyttely avautui 1.12.2020. Toteutui, vaikka Trüstedt -päivä peruuntui. Kairausreiän paljastamistilaisuus 29.9.2020 ja osallistuminen Joulukalenteri – tapahtumaan 19.12.-6.1.
Teemapäivät kouluruokailussa	Teemapäivien määrä	Vähintään 6 / vuosi	Teemapäiviä pidetty 6 kpl: 3 Vilkas-päivää, laskiainen, toiveruokapäivä ja lapsen oikeuksien päivä.

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Määrätavoitteet				
Tukityöllistettyjä keskim./v.	27	40	22	-18
Kuntouttavassa työtoiminnassa eri henkilöitä	122	120	101	-19
Kuntouttavan työtoiminnan päiviä	7 124	8 000	4 522	-3 478
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet				
Elinkeinoelämän kehittämismääräraha sisältäen matkailun milj. €/v.	0,38	0,37	0,36	-0,01
Aterian suoritehinta €/suorite	3,43	3,69	3,90	0,21
Maaseututoimen nettokulut €/maatila	371	534	313	-221
Laatutavoitteet				
Aloitteet käsitellään viivytyksettä	13 aloitetta, joista 1 käsitelty kk myöhässä	< 6 kk	< 6 kk	0

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Kaupunginvaltuuston kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	10/66	11/100	7/52	-4/-48
Kaupunginhallituksen kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	24/222	22/250	22/205	0/-45

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Tarkastuslautakunnan kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v	12/77	15/100	12/74	-3/-26
Työllinen työvoima 31.12.	2 261	2 300	2028	-272
Työtön työvoima 31.12	431	365	544	179
Maatilat kpl 31.12.	86	86	83	-3
Vakinainen henkilöstö (työpanos 31.12)				
Yleishallinto + konsernin tukipalvelut (talous ja asiakaspalvelu)	11,9	10,9	10,4	-0,5
Kaivosmuseo	2	2	2	0
Henkilöstöhallinto	2,3	2,3	2,3	0
Työllistäminen	2	2	2	0
Ruokapalvelut	12,9	13,3	12,1	-1,2
Muut resurssit (ulkop. kehitt.raha)				
Hankerahoitus sis. EU-tuet (+ maataloustuet), ministeriöiden ja maakuntaliiton tuet ym. milj. €/v	3,0	3,0	3,0	0

1 000 €	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA	TP 2020	ERO
Toimintatuotot	3 277	3 163	3 163	3 029	-134
Toimintakulut	-33 514	- 34 733	-35 083	-34 700	383
Toimintakate	-30 237	- 31 569	-31 919	-31 671	249

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	10 577
Lisäykset	17 493
Vähennykset	- 969
Poistot	- 39
Arvo 31.12.	27 061

Palvelualue: Hyvinvointipalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2020	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Asiakasnäkökulma			
Perusopetuksen oppilaat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti	Seuraava kysely 2021
Lukion opiskelijat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti	Seuraava kysely 2021
Nuorten syrjäytyminen	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet)	Pienempi kuin edellisessä mittauksessa	2017 7,3 % 2018 8,2 %
	Nuorisotyöttömyysaste	Pohjois-Karjalan keskitasoa matalampi	2019 Outokumpu 26,6 % Pohjois-Karjala 17,7% Uudempia tietoja ei käytössä
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely parillisina vuosina	>3,8	4,1
Talousnäkökulma			
Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toimintakate ei ylity	Toteutui
Ulkopuolisen rahoituksen aktiivinen hakeminen toiminnan kehittämiseksi	Myönteisten päätösten lukumäärä vuoden aikana	Vähintään 3	5
Prosessit ja rakenteet			
Valmistellaan strategia hyvinvointipalveluiden palvelutuotannosta 2020-luvulla väestöennusteiden ja muiden muuttujien pohjalta. Kohteena palveluiden sisällöt, toteutustavat ja laajuus, infra jne.	Strateginen linjaus 2020 -luvulle valmis	Strategia valmis ja käytettävissä vuoden 2021 talousarvion valmistelussa.	Hyväksytty lautakunnassa 8.12.2020

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Toimintakate / vuosi / lapsi € (ei lastenhoidon tuet)	13 111	12 402	14 434	+2 032
Laatutavoitteet				
<i>Asiakastyytyväisyys</i>				
Vanhempien tyytyväisyys eskarit (1-5)	4,2	4,0	ei mitattu	
Eskareiden tyytyväisyys (1-3 jossa 1 paras)	1,3	1,3	ei mitattu	
Vanhempien tyytyväisyys muut (1-5)	4,1	4,0	ei mitattu	
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	3,5	3,5	3,8	+0,3
PERUSOPETUS				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	9 578	9 614	9 305	-309
Laatutavoitteet				
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	3,6	4,3	+0,7
LUKIO				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
Kustannukset, €/oppilas	11 278	12 112	11 829	-283
Määrätavoitteet				
Jatko-opintoihin sijoittuneet, % päättäneistä	68	>75	70	-5
Laatutavoitteet				
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>				
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>				
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	3,9	4,5	+0,6
KULTUURI				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	18,35	19,86	20,53	+0,67
LIIKUNTA				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/asukas	138,78	150,02	161,01	+10,99
Määrätavoitteet				
Uimahallin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	58	57	33	-24
Kuntosalin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	25	25	15	-10
Laatutavoitteet				
Uimataitoisten 6 lk määrä, %	76	>95	83	-12
NUORISO				
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet				
€/0-29 v (2017, 31.12.2017)	75,68	65,42	55,29	-10,13
Määrätavoitteet				
Nuorisotapahtumat	23	15	8	-7
Osallistujien lukumäärä	1 783	1 000	629	-371

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
<i>Asiakkaat/kysyntä 20.9</i>				
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS				
Lapset varhaiskasvatuksessa	194	195	171	-24
Lapset esiopetuksessa (suurin osa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa)	59	70	62	-8
Lastenhoidon tuet saajat (kotihoito ja yksityisen hoidon tuki)	64	70	66	-4
Yhteensä	317	335	299	-36
PERUSOPETUS				
Oppilaat	644	650	643	-7
TOISEN ASTEEN KOULUTUS				
Opiskelijat lukiossa (ei aikuisopiskelijat)	82	75	75	0
HYVINVOINTIPALVELUT				
<i>Vakinainen henkilöstö (henkilötyövuosi)</i>				
Hallinto	1,7	1,7	1,7	0,0
Perusopetus	56,7	54,2	53,4	-0,8
Lukio	6,2	7,8	6,8	-1,0
Kulttuuri	0,6	0,6	0,6	0,0
Nuoriso	2,2	1,2	2,2	+1,0
Liikunta	5,7	5,7	4,9	-0,8
Varhaiskasvatus	46,3	45,7	43,6	-2,1
Hyvinvointipalvelut yhteensä	119,4	116,9	113,2	-3,7

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	ERO
Toimintatuotot	859	762	765	+3
Toimintakulut	-13 236	-13 133	-12 867	+266
Toimintakate	-12 377	-12 371	-12 102	+269

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	175
Lisäykset	0
Vähennykset	0
Poistot	-80
Arvo 31.12.	95

Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut
Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta

Vastuuhenkilö: Kaupunkirakennejohtaja

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
Asiakasnäkökulma			
Liukkauden torjunnalla ennalta-ehkäistään liukastumistapauksia.	Kaupungin tietoon tulleet liukastumistapaukset.	Tapauksia alle 3 kpl.	1 kpl.
Taataan vedenjakelun häiriötön toimitus asiakkaille.	Tapahtuneiden ennakoimattomien vesikatkojen määrä.	0 kpl.	6 vuotoa, joiden korjauskustannukset olivat noin 13 000 €.
Henkilöstönäkökulma			
Henkilöstö hallitsee perustehtävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita.	Kehityskeskustelut	Vähintään kerran vuodessa.	Keskustelut on pidetty.
Talousnäkökulma			
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate.	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi.	Tavoite ei toteutunut.
Prosessit ja rakenteet			
Kaupungin maanhankinnalla ja kaavoituksella turvataan monipuoliset tonttinvaihtoehdot rakentajille ja niitä markkinoidaan aktiivisesti.	Tonttien luovuttaminen.	≥ 3 omakotitonttia.	Ei luovutettuja uudisrakennustontteja.
Tyhjäksi jääneitä rakennuskiinteistöjä markkinoidaan aktiivisesti ja tarvittaessa kiinteistöjen purkaminen.	Kiinteistökannan vähentyminen.	Vähintään yksi kiinteistö.	Ei purettuja rakennuksia, myytiin purkukuntoinen rakennus ja tontti osoitteessa Hiltusenahontie 4.
Kaavoitetaan keskusta-alue neljässä osassa. Vuonna 2020 saatetaan keskustan kaavoituksen III-vaihe valmiiksi.	Toteutuuko.	III-vaihe on kaavoitettu.	III-vaiheen kaavoitus on käynnistynyt. Tämä vaihe sisältää loput keskustan alueen konsernistrategian mukaisista

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)	Tilinpäätös 2020
			kaavoitustöistä. Kaavan hyväksyntä siirtyy vuoden 2021 puolelle. Konsernistrategian mukaan keskusta-alue on kaavoitettava kokonaisuudessaan vuoden 2021 loppuun mennessä ja tämän III-vaiheen jälkeen keskusta-alueet on kokonaisuudessaan kaavoitettu.
Jatketaan pitkántähtäimen korjaussuunnitelmien laadintaa.	Suunnitelmien määrä.	Laadinta kolmelle kiinteistölle.	Kattojen PTS-suunnitelma on laadittu kaupungintalolle, jäähallille ja jäteveden puhdistamolle.
Toimitilapalvelut voi tehdä tarjouksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.	Tehtyjen työtehtävien määrä.	> 10 työtehtävää.	Tytäryhtiöille tehtyjä työtehtäviä yhteensä 13.
Turvataan jäteveden häiriötön toimitus jätevedenpuhdistamolle sekä puhdistetaan jätevesi lupaehtojen mukaisesti.	Poikkeamien määrä	o kpl.	Ei poikkeamia.

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Määrätavoitteet				
Yhdyskuntasuunnittelu				
Kaavojen käsittelyaika vireille tulosta valtuuston käsittelyyn/kk	16	10	16	6
Kartoitukset pohjakartalle/kk	2	2	2	0
Maa- ja metsätilat				
Myytävä puumäärä m ³ /v	7 072	7 666	9 140	1 474
Taimikonhoitotyöt ha/v	43,1	30	22	-8
Toimitilapalvelut				
Toimitilapalvelun kiinteistöt	43	43	43	0
Ympäristöhoito				
Hoidetut viheralueet, ha/vuosi	16	15	15	0
Latujen kunnossapito (km/v)	-	-	-	-

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Asfaltti- ja sirotepintaisten katujen pintakorjaukset m ² /v	11 000	1 650	10 188	8 538
Maa- ja metsätilat				
Puunmyyntitulot 1 000 €/v	106	230	100	-130
Siivouspalvelut				
Siivousmenot €/hm ² /kk	2,54	2,41	2,40	-0,01
Toimitilapalvelut				
Ylläpitomenot €/hm ² /kk	3,0	3,0	2,9	-0,10
Kunnossapitomenot €/hm ² /kk	1,24	1,24	1,2	-0,04
Ympäristöhoito				
Katujen talvikunnossapito €/km	1 760	2 000	1 926	-74
Liikenneväylien kunnossapito €/km	2 650	2 720	2 600	-120
Turvallisuuspalvelut kust./asukas (31.7.2019: 6 713 asukasta, budjetti 527 t€, toteuma 525 609 €)	78,50	78,50	78,30	-0,20
Laatutavoitteet				
Veden laatuvaatimusten täyttyminen, tutkituista näytteistä hyväksytyjä tuloksia %	100 %	100 %	100 %	0
Jäteveden puhdistustulokset lupaehtoja paremmat, vaatimus 90 - 93 %	>95 %	>95 %	>95 %	0
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	<2	<2	<2	0

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TP2020	ERO
Asiakkaat/kysyntä				
Jätehuolto				
Käsittelyyn tulevat öljyiset maat t	5 335	1 000	4 739	3 739
Erityismaiden käsittely t	39 100	300	11	-289
Ympäristöhoito				
Auratut keskustan kadut km/v	65	65	65	0
Auratut jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät km/v	16,7	17,6	17,6	0
Vesihuoltopalvelut				
Laskutettava vesimäärä 1 000 m ³	396	400	368	-32
Puhdistettava jv-määrä 1 000 m ³	702	700	818	118
Laskutettava jv-määrä 1 000 m ³	281	310	281	-29
Henkilöstö, htv.				
Tekniset palvelut	52,2	57,0	45,6	-11,4
Vesihuoltopalvelut	7,7	7,25	7,45	0,2
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	1,7	1,9	1,7	-0,2

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	ERO
Toimintatuotot	8 933	8 291	8 390	98
Toimintakulut	-7 812	-7 225	-8 103	-878
Toimintakate	1 121	1 067	287	-780

Kaupunkirakennelautakunnan toimintakatteen alitus 0,78 milj. euroa johtui entisen Kummun koulun purkamisen varautumiseen tehdystä pakollisen varauksen kirjauksesta 0,73 milj. euroa sekä P-K:n pelastuslaitoksen varallaolon korvausvaadetta varten tehdystä pakollisen varauksen kirjauksesta 0,2 milj. euroa.

Käyttöomaisuus	1 000 €
Arvo 1.1.	25 863
Lisäykset	3 808
Rahoitusosuudet	- 964
Vähennykset	-79
Poistot	- 1 677
Arvo 31.12.	26 950

2.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan sitovat erät on seuraavassa esitetty korostettuina

TULOSLASKEMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	12 217	0	12 217	12 184	-33
Myyntitulot	6 153	0	6 153	5 963	-190
Maksutulot	332	0	332	374	43
Tuet ja avustukset	587	0	587	590	3
Muut toimintatuotot	5 146	0	5 146	5 257	111
Toimintamenot	-55 091	-350	-55 441	-55 670	-230
Henkilöstömenot	-12 332	0	-12 332	-11 933	398
Palvelujen ostot	-35 803	-350	-36 153	-36 786	-633
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 558	0	-2 558	-2 409	149
Avustukset muille	-800	0	-800	-1 021	-221
Muut toimintakulut	-3 599	0	-3 599	-3 521	78
Toimintakate	-42 874	-350	-43 224	-43 486	-262
<i>Verotulot</i>	22 140	-200	21 940	22 210	270
<i>Valtionosuudet</i>	21 349	1 805	23 154	23 110	-45
Rahoitustulot ja -menot					
<i>Korkotuotot muilta</i>	72	0	72	73	1
<i>Muut rahoitustuotot muilta</i>	1 206	0	1 206	30 417	29 211
<i>Korkokulut</i>	-184	65	-119	-130	-11
<i>Muut rahoituskulut</i>	-106	0	-106	-108	-2
Vuosikate	1 604	1 320	2 924	32 086	29 162
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 865	0	-1 865	-1 871	-6
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot		80 678	80 678	50 699	-29 979
Satunnaiset kulut		-970	-970	-908	62
Tilikauden tulos	-261	81 028	80 767	80 007	-760
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				-20 400	-20 400
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				-50 048	-50 048
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-261	81 028	80 767	9 559	-71 208

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	18 953 000		18 953 000	19 233 882	280 882
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 427 000	0	1 427 000	1 432 868	5 868
Kiinteistövero	1 760 000	-200 000	1 560 000	1 543 574	-16 426

Verotettavat tulot

Vuosi	Tulovero-%	Verotettava tulo	Muutos-%
2015	22,25	95 153 009	-1,3
2016	22,25	95 461 374	0,3
2017	22,25	93 713 406	-1,8
2018	21,75	94 507 509	0,8 %
2019	21,75	95 509 312	1,06%
2020	21,75	tietoja ei vielä saatavilla	

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet ml. tasaukset	18 512 003	1 650 327	20 162 330	20 162 677	347
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-650 000	40 024	-609 976	-654 886	-44 910
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Verotulomenetyksen kompensatio	3 487 213	114 649	3 601 862	3 601 797	-65

2.1.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT 1 000 €	KUST. ARVIO	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutunut 2020	ERO
----------------------	----------------	---------	---------------------	--------------------	-----

5000 Arvopaperit ja osakkeet

Tuotot		0	922	922	0
Kulut		-1	-20 502	-17 445	3 057
Netto		-1	-19 580	-16 523	3 057

Monitoimihalli Oy:n vähemmistöosakkeiden lunastaminen.

Määräraha on käytetty Sakupe Oy:n yhden osakkeen merkitsemiseen ja Outokummun Energia Oy:n yritysjärjestelyn uuden yhtiön osakkeiden hankintaan. Tuottoihin on kirjattu taseessa oleva Outokummun Energia Oy:n osakkeiden arvo.

6411 Maa alueiden hankinta

Tuotot		20		4	-16
Kulut		-20		0	20
Netto		0		4	4

Varaudutaan asemakaavoitettavien maa-alueiden hankintoihin. **Tuotot koostuvat maa-alueiden myynnistä. Kaiken kaikkiaan maa-alueita myytiin noin 132 000 eurolla, taulukon tulot muodostuvat myytyjen maa-alueiden kaupungin kirjanpitoarvosta.**

6432 Rakennusten hankinta

Tuotot		0		0	0
Kulut		-30		0	30
Netto		-30		0	30

Varaudutaan rakennusten hankintaan. **Ei hankittuja rakennuksia.**

6477 Urheilutalon peruskorjaaminen

Tuotot	750	750		750	0
Kulut	-3150	-3 070		-2 602	468
Netto		-2 320		-1 852	468

Peruskorjauksen suunnittelu käynnistyi vuonna 2019 ja suunnitelmat ovat pääosin valmiit loppuvuodesta 2019. Toteutumisen ehtona peruskorjaukselle on 25 % avustus, kuitenkin maksimissaan 750 000 eur. Avustuspäätös saadaan keväällä 2020. Peruskorjaus on tarkoitus aloittaa avustuksen varmistuttua. Kokonaiskustannusarvio sekä hankkeen aikataulu tarkentuvat suunnitelmien tarkentuessa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Tieto avustuksen saamisesta tuli 24.4.2020 ja työt käynnistyivät 4.5.2020. Kaikki suunnitellut työvaiheet ja materiaalit on hankittu, kohde on valmis.

**6481 Vanhankaivoksen alueen
ulkov.,kulk**

Tuotot		0		0	0
Kulut		-30		-27	3
Netto		-30		-27	3

Kohteelle uusitaan vuonna 2020 ulkoalueen valaistusta sekä kunnostetaan rakenteita. Suunnitelma vuosilla varaudutaan kunnostamaan alueen rakenteita ja rakennuksia. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.

Kohteelle uusittiin ulkovalaistus ja tuettiin sekä korjattiin rakenteita.

INVESTOINNIT 1 000 €	KUST. ARVIO	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutunut 2020	ERO
----------------------	----------------	---------	---------------------	--------------------	-----

6482 Terveyskeskuksen huonetilojen kunnostus

Tuotot		0		0	0
Kulut		-50		-48	2
Netto		-50		-48	2

Määrärahalla kunnostetaan huonetiloja ja talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.

Määrärahan puitteissa kunnostettiin potilas- ja vastaanottohuoneiden pintarakenteita sekä parannettiin talotekniikan toimintavarmuutta.

6489 Aarrekaupunki /Digiväylä

Tuotot	807	175	201	214	13
Kulut	-1175	-255	-476	-481	-5
Netto	-368	-80	-275	-267	8

Hanke koostuu kahdesta eri osiosta: digiväylästä sekä maanpäällisten osien nykyaikaistamisesta. Digiväylälle luotavan mobiilialustan avulla parannetaan kaupunkilaisten sekä matkailijoiden ostovoimaa Kummunkadulle. Maanpäälliset rakenteet uusitaan ja katualueen yleisilmeestä luodaan viihtyisämpi ja turvallisempi. Suurin osa työstä on toteutettu vuonna 2019. Töiden valmistuminen on vuonna 2020. Digiväylän mobiilialustan poistoaika on 5 vuotta. Hankkeen maanpäällisten rakenteiden poistoaika on 15 vuotta.

Työt on tehty suunnitelmien mukaan ja kokonaisuus on valmis.

6492 Kummunkadun infra

Tuotot		0	0	0	0
Kulut	-850	-270	-185	-185	0
Netto		-270	-185	-185	0

Kummunkadun maanpäällisen ja maanalaisen infran kunnostaminen. Suurin osa työstä on toteutettu vuonna 2019. Töiden valmistuminen on vuonna 2020. Hankkeen maanpäällisten rakenteiden poistoaika on 15 vuotta. Hankkeen maanalaisen infran poistoaika on 30 vuotta.

Työt on tehty suunnitelmien mukaan ja kokonaisuus on valmis.

6505 Jokipohjan asumisyksikkö

Tuotot		0		0	0
Kulut		-60		0	60
Netto		-60		0	60

Määrärahalla kunnostetaan huonetiloja ja rakennus/talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 25 vuotta.

Töitä ei tehty, sillä kohteella liikkuminen vältettiin kokonaan koronatilanteen vuoksi.

6506 Kaunisniemen jätevesijärjestelmä

Tuotot		0		0	0
Kulut	-15	-15		-15	0
Netto		-15		-15	0

Uusitaan jätevesijärjestelmä vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Poistoaika on 10 vuotta.

Järjestelmä on uusittu.

6599 Kiinteistöpalvelujen kuljetuskalusto

Tuotot		0		0	0
Kulut		-20		-18	2
Netto		-20		-18	2

Vanhentunutta autokantaa uusitaan. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta.

INVESTOINNIT 1 000 €	KUST. ARVIO	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutunut 2020	ERO
----------------------	----------------	---------	---------------------	--------------------	-----

Hankittiin pakettiauto.
**6622 Jäteas. PIMA altaiden
yhdistäminen**

Tuotot		0		0	0
Kulut	-350	-350		0	350
Netto		-350		0	350

Määrärahalla yhdistetään kaksi loppusijoitusallasta, jolloin vastaanottokapasiteetti kasvaa noin 40 000 m³. Poistot määräytyvät täyttöasteen mukaan.

Toteutusaikataulu riippuu ympäristöluvan myöntämisestä. Lupa altaiden yhdistämiselle on haettu tammikuussa 2020. Lupahakemus on edelleen käsittelyssä AVI:ssa, joten työt siirtyvät vähintäänkin vuodelle 2021. Tämä on huomioitu vuoden 2021 talousarviossa.

6714 Katualueet

Tuotot		0		0	0
Kulut		-150		-142	8
Netto		-150		-142	8

Määrärahalla korjataan vuosittain huonokuntoisimpia katuja ja katualueita. Hankkeen poisto aika on 15 vuotta.

Määrärahalla on hankittu kaksi linja-autokatosta Kuusjärventie-Polvijärventie varrelle, sekä pinnoitettu Palosuonkatu, Räsälänkatu ja Opinpolku sekä on tehty Kummunkatuun liittyvien urakkaan kuuluvien katujen päällystekorjauksia sekä valuasfalttipaikkauksia.

6720 Sadevesiverkosto

Tuotot		0		0	0
Kulut		-20		-9	11
Netto		-20		-9	11

Määrärahalla kunnostetaan sadevesiverkostoa. Hankkeen poisto aika on 30 vuotta.

Määrärahalla on tehty huonokuntoisimpien sadevesiviemärien kuntokartoituksia ja korjaussuunnitelmia.

6721 Kummunkadunkunn.sadevesiviem.

Tuotot		0		0	0
Kulut	-155	-45		0	45
Netto		-45		0	45

Määräraha on varaus Kummunkadun sadevesiviemärien rakentamiseen tarvittaessa muun kunnallistekniikan uusimisen yhteydessä. Hankkeen poisto aika on 30 vuotta.

Työt on toteutettu kokonaisuudessaan vuonna 2019.

6741 Katuvalojen kunnostaminen

Tuotot		0		0	0
Kulut		-100		-57	43
Netto		-100		-57	43

Määrärahalla kunnostetaan katuvaloja EU-määräysten mukaisiksi ja uusitaan huonokuntoisimpia valopylväitä. Hankkeen poisto aika on 15 vuotta.

Valaisimia vaihdettiin kaduille 217 kpl (joista 100 kpl hankittu vuonna 2019). Vaihdeettavia valaisimien kokonaismäärä on 1 365 kpl, valaisimia on vaihdettu 1128 kpl /83 % kaikista valaisimista. Kaikkia määrärahoja ei käytetty, koska valaisimien varastosaldo oli suuri ja hinnat kilpailukykyiset.

INVESTOINNIT 1 000 €	KUST. ARVIO	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutunut 2020	ERO
----------------------	----------------	---------	---------------------	--------------------	-----

6914 Vesi ja viemäriolosuusk. avust

Tuotot		0		0	0
Kulut		-10		0	10
Netto		-10		0	10

Määrärahaan sisältyy toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teko. Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta.

Ei tapahtumia.

6916 Kummunkadun kunnallistekniikka

Tuotot		0		0	0
Kulut	-270	-30		0	30
Netto		-30		0	30

Määräraha on varaus Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen. Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Työt on tehty kokonaisuudessaan vuonna 2019.

6931 Vesijohtoverkosto

Tuotot		0		0	0
Kulut		-150		-123	27
Netto		-150		-123	27

Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Määrärahalla rakennettiin uusi syöttövesijohto välille Saari-Oskamo- Kalattomantie, sekä uusittiin alueen paikallista jakeluverkkoa. Lisäksi uusittiin Kaitalammen ja Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitosten ikkunat, sekä hankittiin tarvikkeita verkostopumppujen saneeraamiseen.

6971 Viemäriverkosto

Tuotot		0		0	0
Kulut		-100		-101	-1
Netto		-100		-101	-1

Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta.

Savonkadun JV-pumppaamo on saneerattu ja JV-puhdistamon varavoimakoneelle on rakennettu suojakatos. Uusittiin jätevedenpuhdistamon pintarakenteita. Huonokuntoisimpia kaivoja saneerattiin ja betoniviemäreitä saneerattiin sujuttamalla noin 500 metriä.

YHTEENSÄ	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutunut 2020	ERO
Tuotot	945	1 893	1 889	-3
Kulut	-4 776	-25 413	-21 252	4 160
Netto	-3 831	-23 520	-19 363	4 157

2.1.4 Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1 000 €

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Toiminnan rahavirta	1 604	350	1 954	32 692	30 738
Vuosikate	1 604	1 320	2 924	32 086	29 162
Satunnaiset erät	0	79 708	79 708	49 791	-29 917
Tulorahoituksen korjauserät	0	-80 678	-80 678	-49 186	31 492
Investointien rahavira	-3 831	60 989	57 158	31 453	-25 705
Investointimenot	-4 776	-20 637	-25 413	-21 252	4 160
Rahoitusosuudet investointimenoihin	925	26	951	964	13
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	20	81 600	81 620	51 741	-29 878
TOIMINTA JA INVESTOINNIT, NETTO	-2 227	61 339	59 112	64 145	5 033
RAHOITUSTOIMINTA					
Antolainauksen muutokset	29	135	164	244	79
<i>Antolainasaamisten lisäys muille</i>	0	0	0	-11	-11
<i>Antolainasaamisten vähennys muilta</i>	29	135	164	255	90
Lainakannan muutokset	1 901	-4 000	-2 099	-2 624	-525
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>	4 000	-4 000	0	0	0
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	-2 099	0	-2 099	-2 099	0
<i>Lyhytaikaisten lainojen muutos</i>	0	0	0	-525	-525
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	135	-135	0	172	172
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-162	57 339	57 177	61 937	4 759

2.1.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot					
		N B	Alkup.	TA:n	TA	Toteu-	Poik-	Alkup.	TA:n	TA muut:n	Toteu-	Poik-
			talous- arvio	muutok- set	muut:n jälkeen	tuma	keama	talous- arvio	muutok- set	jälkeen	tuma	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA												
Kaupunginhallitus	N	34 733	350	35 083	34 700	383	3 163	0	3 163	3 029	-134	
Hyvinvointilautakunta	N	13 133		13 133	12 867	266	762		762	765	3	
Kaupunkirakennelautakunta	N	7 225		7 225	8 103	-878	8 291		8 291	8 390	98	
./.. Pakollisten varausten muutos					-1 630	1 630						
YHTEENSÄ		55 091	350	55 441	54 040	-230	12 217	0	12 217	12 184	-33	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						22 140	-200	21 940	22 210	270	
Valtionosuudet	B						21 349	1 805	23 154	23 110	-45	
Korkotulot	B						72		72	73	1	
Muut rahoitustulot	B						1 206		1 206	30 417	29 211	
Korkomenot	B	184	-65	119	130	-11						
Muut rahoitusmenot	B	106		106	108	-2						
Tulorahoituksen korjaukset					0	0						
Pys.vastikkeiden hyöd. luovutustulot												
Satunnaiset erät	B	0	970	970	908	62	0	80 678	80 678	50 699	-29 979	
YHTEENSÄ		290	905	1 195	1 145	50	44 768	82 283	127 051	126 509	-542	
INVESTOINTIOSA												
Kaupunginhallitus												
Arvopaperit ja osakkeet	B	1	20 501	20 502	17 445	3 057	0	922	922	922	0	
Kaupunkirakennelautakunta												
Maa-alueiden hankinta	B	20		20	0	20	20		20	4	-16	
Rakennusten hankinta	B	30		30	0	30						
Urheilutalon peruskorjaaminen	B	3 070		3 070	2 602	468	750		750	750	0	
Vanhankaivoksen alueen ulkov.	B	30		30	27	3						
Terveyskeskuksen huonetil.	B	50		50	48	2						
Aarrekaupunki/Digiväylä	B	255	221	476	481	-5	175	26	201	214	13	
Kummunkadun infra	B	270	-85	185	185	0						
Jokipohjan asumisyksikkö	B	60		60	0	60						
Kaunisniemen jätevesijärj.	B	15		15	15	0						
Kiinteistöpuolen kulj.kalusto	B	20		20	18	2						
Jäteas. PIMA alt. yhdistäminen	B	350		350	0	350						
Katualueet	B	150		150	142	8						
Sadevesiverkosto	B	20		20	9	11						
Kummunkadun kunn.sadevesivoem.	B	45		45	0	45						
Katuvalojen kunnostaminen	B	100		100	57	43						
Vesi ja viemäriolosuusk. avust.	B	10		10	0	10						
Kummunkadun kunnallistekniikka	B	30		30	0	30						
Vesijohtoverkosto	B	150		150	123	27						
Viemäriverkosto	B	100		100	101	-1						
YHTEENSÄ		4 776	20 637	25 413	21 253	4 160	945	948	1 893	1 890	-3	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäykset	B	0		0	11	-11						
Antolainasaamisten vähennykset	B	0		0	0	0	29	135	164	255	90	
YHTEENSÄ		0	0	0	11	-11	29		164	255	90	
Lainakannan muutokset												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						4 000	-4 000	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2 099		2 099	2 099	0						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N				525	-525						
YHTEENSÄ		2 099		2 099	2 624	-525	4 000	-4 000	0	0	0	
Oman pääoman muutokset					0	0						
Muut maksuvalmiuden muutokset							135	-135		172	172	
Vaikutus maksuvalmiuteen				0			162	-57 339	-57 177	-61 937	-4 759	
YHTEENSÄ		62 255	21 892	84 147	79 073	5 074	62 255	21 892	84 147	79 073	-5 074	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

	<u>1.1. - 31.12.2020</u>	<u>1.1. - 31.12.2019</u>
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 709 471,48	3 748 242,56
Maksutuotot	355 081,06	289 062,14
Tuet ja avustukset	587 797,55	593 666,78
Muut toimintatuotot	2 364 089,62	2 384 784,59
Toimintatuotot yhteensä	7 016 439,71	7 015 756,07
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-9 349 803,47	-9 712 832,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 238 265,19	-2 346 264,85
Muut henkilösivukulut	-345 375,92	-329 357,32
Palvelujen ostot	-34 562 314,46	-32 096 900,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 359 737,20	-2 544 653,20
Avustukset	-1 018 860,20	-839 914,05
Muut toimintakulut	-628 465,60	-639 319,35
Toimintakulut yhteensä	-50 502 822,04	-48 509 241,95
Toimintakate	-43 486 382,33	-41 493 485,88
Verotulot	22 210 323,78	21 128 853,63
Valtionosuudet	23 109 588,00	20 717 384,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	28 954,05	36 937,19
Muut rahoitustuotot	30 313 260,01	759 090,05
Korkokulut	-85 823,88	-91 833,76
Muut rahoituskulut	-3 635,27	-3 035,82
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	30 252 754,91	701 157,66
Vuosikate	32 086 284,36	1 053 909,41
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 870 769,82	-2 222 890,22
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 870 769,82	-2 222 890,22
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	50 699 005,58	
Satunnaiset kulut	-907 594,67	-431 071,96
Satunnaiset erät yhteensä	49 791 410,91	-431 071,96
Tilikauden tulos	80 006 925,45	-1 600 052,77
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-20 400 000,00	
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys (+)	-50 048 377,86	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 558 547,59	-1 600 052,77

3.2 RAHOITUSLASKELMA

	<u>1.1.-31.12.2020</u>	<u>1.1. - 31.12.2019</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	32 086 284,36	1 053 909,41
Satunnaiset erät	49 791 410,91	-431 071,96
Tulorahoituksen korjaukset	-49 185 916,16	-100 794,08
	<u>32 691 779,11</u>	<u>522 043,37</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-21 252 448,73	-4 048 889,83
Rahoitusosuudet investointimenoihin	964 116,82	1 089 808,43
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 741 221,02	61 901,37
	<u>31 452 889,11</u>	<u>-2 897 180,03</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	64 144 668,22	-2 375 136,66
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-11 000,00	-75 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	119 100,00	166 649,32
	<u>108 100,00</u>	<u>91 649,32</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 963 132,00	-2 123 132,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-558 620,58	2 360 572,00
	<u>-2 521 752,58</u>	<u>4 237 440,00</u>
Oman pääoman muutokset	0,00	-614 319,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 857,09	34 280,63
Saamisten muutos	-492 901,10	-626 931,24
Korottomien velkojen muutos	691 617,18	-66 449,58
	<u>205 573,17</u>	<u>-659 100,19</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 208 079,41	3 055 670,13
Rahavarojen muutos	61 936 588,81	680 533,47
Rahavarat 31.12.	64 892 214,83	2 955 626,02
Rahavarat 1.1.	2 955 626,02	2 275 092,55
	<u>61 936 588,81</u>	<u>680 533,47</u>

3.3 TASE

	2020	2019		2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			VASTATTAVAA		
Aineettomat hyödykkeet			OMA PÄÄOMA		
Muut pitkävaikutteiset menot	78 943,48	37 091,95	Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
	78 943,48	37 091,95	Muut omat rahastot	51 682 942,88	1 634 565,02
Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 288 771,51	4 888 824,28
Maa- ja vesialueet	2 919 150,89	2 922 785,91	Tilikauden yli-/alijäämä	9 558 547,59	-1 600 052,77
Rakennukset	14 112 736,73	12 934 551,27		86 210 191,71	26 603 266,26
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 606 580,20	8 662 864,96	POISTOERO JA VAPAAEHTOISVARAUKSET		
Koneet ja kalusto	191 160,08	297 359,57	Vapaaehtoiset varaukset	20 400 000,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	234 966,74	234 966,74		20 400 000,00	0,00
Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	160 822,05	1 245 614,74	PAKOLLISET VARAUKSET		
	27 225 416,69	26 298 143,19	Muut pakolliset varaukset	2 139 000,00	509 000,00
Sijoitukset				2 139 000,00	509 000,00
Osakkeet ja osuudet	26 802 410,40	10 279 278,20	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	2 383 781,98	2 502 881,98	Lahjoitusrahastojen pääomat	461 850,12	457 967,28
Muut saamiset	405 381,74	394 381,74		461 850,12	457 967,28
	29 591 574,12	13 176 541,92	VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Pitkäaikainen		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	314 139,67	317 113,92	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 589 570,00	10 192 712,00
	314 139,67	317 113,92		8 589 570,00	10 192 712,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen		
Saamiset			Joukkovelkakirjalainat	2 000 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 603 142,00	1 963 132,00
Muut saamiset	17 613,00	17 613,00	Lainat muilta luotonantajilta	1 159 871,63	718 492,21
	17 613,00	17 613,00	Saadut ennakot	1 962,65	5 171,64
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	692 010,02	1 112 303,85
Myyntisaamiset	604 116,54	633 253,39	Muut velat	240 927,94	239 227,28
Lainasaamiset	2 522 580,47	2 821 451,50	Siirtovelat	3 154 871,02	2 041 451,68
Muut saamiset	1 024 337,00	509 370,50		8 852 785,26	9 079 778,66
Siirtosaamiset	382 461,29	76 518,81	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	126 653 397,09	46 333 724,20
	4 533 495,30	4 040 594,20			
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkina-instrumentteihin	60 000 000,00	0,00			
Muut arvopaperit	813 277,17	808 692,95			
	60 813 277,17	808 692,95			
Rahat ja pankkisaamiset	4 078 937,66	2 146 933,07			
	4 078 937,66	2 146 933,07			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	126 653 397,09	46 842 724,20			

3.4 KONSERNILASKELMAT

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toimintatuotot	52 827 969,30	53 435 350,12
Toimintakulut	-93 370 026,00	-91 937 685,35
Toimintakate	-40 542 056,70	-38 502 335,23
Verotulot	22 210 323,78	21 128 853,63
Valtionosuudet	25 204 349,63	22 683 395,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	173 474,15	159 698,41
Muut rahoitustuotot	40 683,00	63 794,67
Korkokulut	-834 072,04	-227 199,47
Muut rahoituskulut	-16 220,58	-7 027,44
Vuosikate	6 236 481,24	5 299 179,99
Poistot ja arvон alentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 125 017,00	-5 604 603,90
Omistuksen eliminointierot	0,00	-3 975,30
Satunnaiset erät	73 180 668,44	0,00
Tilikauden tulos	74 292 132,67	-309 399,21
Tilinpäätössierrot	-50 268 260,75	-3 559,43
Tilikauden verot	-5 308,34	-345 205,24
Laskennalliset verot	-4 787,62	91 478,75
Vähemmistöosuudet	-10 334,87	-7 641,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	24 003 441,09	-574 326,96

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 236	5 299
Satunnaiset erät	73 181	0
Tilikauden verot	-5	-345
Tulorahoituksen korjauserät	-74 387	-495
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 589	-8 959
Rahoitusosuudet investointimenoihin	993	1 092
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	82 625	1 374
Toiminnan ja investointien rahavirta	64 054	-2 034
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	-75
Antolainasaamisten vähennykset	25	18
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 296	5 473
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 218	-5 148
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-292	3 734
Oman pääoman muutokset	180	-682
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	15
Vaihto-omaisuuden muutos	-152	-9
Saamisten muutokset	-2 898	-1 427
Korottomien velkojen muutokset	2 716	-410
Rahoituksen rahavirta	-2 347	1 489
Rahavarojen muutos	61 707	-545
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	68 077	6 370
Rahavarat 1.1.	6 370	6 916
	61 707	-545

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	21 679 929,73	21 679 929,73
Aineettomat oikeudet	30 215,01	16 368,12	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma	2 452,84	2 452,84
Muut pitkävaikutteiset menot	95 197,27	184 527,63			
	125 412,29	200 895,75	Arvonkorotusrahasto	143 872,51	144 293,48
Aineelliset hyödykkeet			Muut omat rahastot	52 454 321,24	5 075 859,49
Maa- ja vesialueet	4 182 398,81	3 593 247,89	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 699 957,20	6 076 305,34
Rakennukset	37 403 228,22	35 339 817,43	Tilikauden yli-/alijäämä	24 003 441,09	-574 326,96
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 766 205,08	23 853 220,49		103 983 974,61	32 404 513,92
Koneet ja kalusto	1 798 693,95	1 478 501,32	VÄHEMMISTÖOSUUDET	463 803,24	453 468,37
Muut aineelliset hyödykkeet	325 786,98	478 849,93			
Ennakkom. ja keskeneneräiset hank.	721 894,54	3 908 961,65			
	54 198 207,58	68 652 598,71	PAKOLLISET VARAUKSET		
Sijoitukset			Eläkevastuuvaraus	6 391,87	7 072,56
Osakkeet ja osuudet	17 977 786,90	1 832 317,26	Muut pakolliset varaukset	1 735 098,69	1 781 713,17
Muut osakkeet ja osuudet	536 403,86	1 832 317,26		1 741 490,56	1 788 785,73
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17 441 383,04		TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut lainasaamiset	149 973,96	174 973,96	Valtion toimeksiannot	103 915,67	289 876,41
Muut saamiset	525 636,65	9 113,81	Lahjoitusrahastojen pääomat	469 703,58	465 151,90
	18 653 397,50	2 016 405,03	Muut toimeksiantojen pääomat	2 033,53	2 033,53
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				575 652,78	757 061,84
Valtion toimeksiannot	36 004,73	214 195,81	VIERAS PÄÄOMA		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	314 149,45	317 123,70	Pitkäaikainen		
Muut toimeksiantojen varat	2 033,47	2 056,60	Lainat rah- ja vak.laitoksilta	25 424 931,59	26 865 892,05
	352 187,65	533 376,11	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 049,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaksut ja muut velat	0,00	3 604 653,29
Vaihto-omaisuus			Laskennalliset verovelat	9 097,54	1 272 555,18
Aineet ja tarvikkeet	306 332,07	575 579,11		25 434 029,13	31 744 150,34
	306 332,07	575 579,11	Lyhytaikainen		
Saamiset			Joukkovelkakirjalainat	2 981 134,60	3 735 850,95
Pitkäaikaiset saamiset			Lainat rahoitus- ja vakuutus-	3 431 164,97	4 023 691,46
Myyntisaamiset	4 340,21	5 301,20	laitoksilta		
Lainasaamiset	2 321 681,18	2 769 251,35	Lainat muilta luotonantajilta	465 450,32	
Muut saamiset	47 660,09	257 276,47	Saadut ennakot	22 979,07	29 958,10
			Ostovelat	2 531 406,26	3 811 267,90
Lyhytaikaiset saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	1 250 966,96	1 495 171,12
Myyntisaamiset	1 362 831,24	3 778 624,28	Siirtovelat	6 888 155,74	7 201 212,83
Lainasaamiset	522 023,95	546 494,83	Laskennalliset verovelat	29 581,37	28 721,46
Muut saamiset	1 896 799,95	893 489,03		17 600 839,29	20 325 873,82
Siirtosaamiset	1 931 506,85	874 294,53	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	149 799 789,60	87 473 854,01
	8 086 843,48	9 124 731,68			
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	60 685 489,35	518 519,59			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 365,53	44 756,78			
Muut arvopaperit	820 877,17	816 292,95			
	61 507 732,05	1 379 569,32			
Rahat ja pankkisaamiset					
	6 569 676,98	4 990 698,30			
	6 569 676,98	4 990 698,30			
VASTAAVAA YHTEENSÄ					
	149 799 789,60	87 473 854,01			

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1) Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja menot on kirjattu suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§41) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuutta ei tällä hetkellä ole taseessa.

4. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5. Konsernitili

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryhteisöjen konsernitilille talletetut rahavarat 1 159 871,63 (ed. v.) esitetään taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot 2 522 580,47 € (ed.v) esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä

6. Muut erät

Vuonna 2019 satunnaisiin kuluihin on kirjattu 431 071,96 € Kiinteistö Oy Vaskikummun lopettamisesta aiheutuneet kulut.

Vuoden 2020 satunnaiset erät sisältävät satunnaisia kuluja 907 594,67 € ja satunnaisia tuottoja 50 699 005,58 €. Satunnaiset erät muodostuivat tytäryhtiö Outokummun Energia Oy:n osakekaupan kirjauksista. Osana kauppahintaa maksettu osinko sisältyy muihin rahoitustuottoihin.

7. Oikeusprosessit

Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on käsittelyssä tuomioistuimessa. Asiaan liittyy taloudellista riskiä, mutta käsittely on kesken. Asiasta on tehty pakollinen varaus 200 000 € kaupungin tilinpäätökseen.

Hallinto-oikeudessa on vireillä oikeuskäsittely koskien Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän vuoden 2018 maksuosuuksia. Valituksen maksuosuuksista teki Outokummun kaupunki sekä Ilomantsin kunta. Kaupunki on maksanut kiistanalaisen osuuden Siun soten kuntayhtymälle. Hallinto-oikeus ei ole vielä ratkaissut asiaa.

4.2 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskeva liitetieto

1. Päättäneen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä poikkeuksellisia eriä ovat seuraavat:

Pakolliset varaukset:

- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattaminen 600 000 €
- Pelastuslaitoksen varallaolon korvausvaade 200 000 €
- Entisen Kummun koulun purkaminen 730 000 €

Valtion myöntämät koronatuot:

- Valtionosuuden lisäys 1,8 miljoonaa euroa.
- Kuntien yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotus

Kiinteistöverotuksen joustavasta valmistumisesta johtuen vuoden 2020 kiinteistöveroja siirtyy maksettavaksi vasta vuonna 2021.

4.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 3) Konsernitilinpäätöksen laatimista koskeva liitetieto

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Outokummun Monitoimihalli Oy:tä, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Vastuissa, liitetiedossa 34 on esitetty myös Outokummun Monitoimihalli Oy:n velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset.

Vuonna 2020 tytäryhteisöistä Outokummun Energia Oy:n ja sen omistama Okun Energia Oy:n tuloslaskelmat on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, mutta 31.12.2020 tapahtuneen osakekaupan vuoksi näiden yhtiöiden taseet eivät sisälly konsernitilinpäätöksen lukuihin. Siten konsernitase ei ole vertailukelpoinen edelliseen vuoteen.

Tilinpäätöshetkellä Outokummun kaupungilla on kolme osakkuusyhteisöä: Soapstone Bidco Oy, Outokummun Energia Oy ja Okun Energia Oy. Outokummun kaupunki myi 31.12.2020 Outokummun Energia Oy:n koko osakekannan ja kaupan yhteydessä sai vastaavasti Soapstone Bidco Oy:n osakkeista 34 % osuuden. Soapstone Bidco Oy omistaa Outokummun Energia Oy:n 100 %. Okun Energia Oy on perustettu vuonna 2020 ja sen omistaa Outokummun Energia Oy 100 %. Outokummun Energia Oy luovutti 8.12.2020 liiketoimintasiirrolla liiketoimintansa Okun Energia Oy:lle.

Vuonna 2020 satunnaisiin eriin kirjattiin tytäryhteisö Outokummun Energia Oy:n osakekaupan myynnin luovutustulot ja -kulut. Konsernissa koko kauppahinta sisältyy satunnaisiin eriin.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

2. Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien, joiden jäsenenä kaupunki on, keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

3. Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

4. Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalon ja Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n sisäinen omistus on eliminoitu tytäryhteisön osakkeet ja osuudet, edellisten tilikausien yli/alijäämä ja muita omia rahastoja vasten.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

5. Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

6. Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kummun Kodit on tehnyt suunnitelmapoistot vuodesta 2005 alkaen. Aiemmilta vuosilta kirjataan poisto-oikaisu konsernitilinpäätökseen. Muiden tytäryhtiöiden osalta ei tehdä konsernissa vastaavia poisto-oikaisukirjauksia.

4.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä)

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Hallintopalvelut	1 752 662,02	1 790 281,79	1 517 668,57	1 552 387,55
Sosiaali- ja terveyspalvelut	35 064 652,79	34 516 909,59	16 045,20	20 282,65
Hyvinvointipalvelut	1 127 113,09	1 355 521,19	761 905,94	850 659,48
Yhdyskuntapalvelut	13 749 716,17	14 685 050,65	3 436 311,54	3 351 723,86
Vesihuoltopalvelut	1 133 825,23	1 087 586,90	1 284 508,46	1 240 702,53
Yhteensä	52 827 969,30	53 435 350,12	7 016 439,71	7 015 756,07

Liitetieto 7) Verotulot eriteltynä

	2020	2019
Kunnan tulovero	19 233 881,90	18 126 694,79
Kiinteistövero	1 543 573,63	1 659 798,96
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 432 868,25	1 342 359,88
Verotulot yhteensä	22 210 323,78	21 128 853,63

Liitetieto 8) Valtionosuudet eriteltynä

	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	20 162 677,00	21 394 987,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	6 605 047,00	6 236 459,00
<i>Siitä:</i> Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	3 601 797,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-654 886,00	-677 603,00
Valtionosuudet yhteensä	23 109 588,00	20 717 384,00

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	29 464 277,20	28 236 048,42
Muiden palvelujen ostot	5 098 037,26	3 860 852,30
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	34 562 314,46	32 096 900,72

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia vuonna 2020 eikä vuonna 2019.

Liitetieto 11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupunginvaltuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa. Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poisto aika	Poistome- netelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitusrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Taloussrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto

<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8 500 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Liitetieto 12) Selvitys tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maisemointivaraukset				
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 1.1.	9 000,00	13 000,00	9 000,00	13 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-4 000,00	0,00	-4 000,00
Maisemointivaraus maa-ainesten ottolupaan 31.12.	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle 1.1.	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00
Maisemointivaraus yhdyskuntajätteen kaatopaikalle 1.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusijoitusallas 1.1.	500 000,00	240 000,00	500 000,00	240 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	260 000,00	0,00	260 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Maisemointivaraus erityismaiden loppusijoitusallas 1.12.	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Muut varaukset				
Varaus Jyrin käsittelyaseman jälkihoitoon 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus Jyrin käsittelyaseman jälkihoitoon 31.12.	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	600 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen	0,00	0,00	600 000,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen varallaoloa koskeviin korvauksiin	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	200 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen varallaoloa koskeviin korvauksiin	0,00	0,00	200 000,00	0,00
Varaus entisen Kummun koulun purkamiseen	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	730 000,00	0,00	730 000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus entisen Kummun koulun purkamiseen	730 000,00	0,00	730 000,00	0,00
Outokummun Energia Oy				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	842 009,21	842 009,21		
Lisäykset tilikaudella	-	0,00		
Vähennykset tilikaudella (ei yhdistelty konserniin 31.12.)	-842 009,21	0,00		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0,00	842 009,21		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Eläkevaraukset 1.1.	7 072,56	7 745,17		
Muutos tilikaudella	-680,69	-672,61		
Eläkevaraukset 31.12.	6 391,87	7 072,56		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	430 703,96	580 968,89		
Muutos tilikaudella	-36 505,27	-150 264,93		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	394 198,69	430 703,96		
Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä				
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0,00	1 900,00		
Lisäykset tilikaudella	1 900,00	-		
Vähennykset tilikaudella	-	-1 900,00		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 900,00	0,00		
Pakolliset varaukset yhteensä	1 741 490,56	1 788 785,73	2 139 000,00	509 000,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden luovutusvoitot				
- Pohjois-Karjalan Tietotekniikkakeskus Oy	0,00	728,49	0,00	728,49
Maa-alueiden luovutusvoitot				
- Rummukkalanmäki 1511-3	0,00	11 065,24	0,00	11 065,24
- Jokipohja 1211-3	0,00	3 940,98	0,00	3 940,98
- Kalaton 1005-6	0,00	35 073,95	0,00	35 073,95
- Räsälänmäki 505-2	0,00	5 985,42	0,00	5 985,42
- Rummukkalanmäki 1506-1	2 946,70	0,00	2 946,70	0,00
- Jokipohja 1212-1	3 354,59	0,00	3 354,59	0,00
- Hovila 9	2 444,64	0,00	2 444,64	0,00
- Rikkaranta 9-6	26 647,04	0,00	26 647,04	0,00
- Maljasalmi 9-64	37 924,01	0,00	37 924,01	0,00
- Sysmä 51-61	8 100,00	0,00	8 100,00	0,00
- Sysmä 177-0	35 493,60	0,00	35 493,60	0,00
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	23 228,19	200 762,74		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	15 931,17	46 229,58		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	0,00	15,23		
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä	95 364,61			
Luovutusvoitot yhteensä	251 434,55	303 801,63	116 910,58	56 794,08
Kiinteistö Oy Vaskikumpu		3 844,86		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	0,00	2 095,41		
Luovutustappiot yhteensä	0,00	5 940,27	0,00	0,00

Liitetieto 14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot				
Outokummun Energia Oy:n osuomistuksen myynnistä johtunut voitto	74 088 263,11		50 699 005,58	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	74 088 263,11	0,00	50 699 005,58	0,00
Satunnaiset kulut				
Outokummun Energia Oy:n osuomistuksen myynnistä aiheutuneet kulut	907 594,67	0	907 594,67	0,00
KOY Vaskikummun toiminnan lopettamisesta johtunut tappio	0,00	0,00	0,00	431 071,96
Satunnaiset kulut yhteensä	907 594,67	0,00	907 594,67	431 071,96

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	30 300 000,00	750 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	7 659,68	4 883,11
Yhteensä	30 307 659,68	754 883,11

Liitetieto 16) Poistoerojen muutokset

Poistoeroa ei kaupungilla ole, liitetietoa ei tarvitse antaa.

4.5 TASEEN VASTAAVAA KOSKEVAT LIITETIEDOT
Liitetieto 17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluiksi kirjaamattomat menot

Liitetiedon tarkoittamaa toimintaa ei ole.

Liitetieto 18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	48 810,51	48 852,34		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	- 63,33	- 41,83		
Arvo 31.12.	48 747,18	48 810,51		
Rakennukset				
Arvo 1.1.	95 482,97	98 628,42		
Arvonkorotus				
Arvonkorotuksen purku	- 357,64	- 3 145,45		
Arvo 31.12.	95 125,33	95 482,97		
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	143 872,51	144 293,48		

Valtiolta lahjoituksena saadut maa- ja vesialueet sekä rakennukset on merkitty taseeseen vastaavaa puolelle arvonkorotuksiin ja vastattavaa puolelle arvonkorotusrahastoon. Arvonmäärittämenetelmänä on käytetty vuoden 1996 verotusarvoja.

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja Kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	37 092	37 092	2 922 786	12 934 551	8 662 865	297 360	234 967	1 245 615	26 298 143
Lisäykset tilikauden aikana	0	232 296	232 296	0	2 625 898	746 413	42 217	0	160 822	3 575 350
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-185 915	-185 915	0	-750 000	-28 202	0	0	0	-778 202
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	-3 635	0,00	0,00	0	0	0	-3 635
Siirrot erien välillä	0	21 933	21 933	0	118 115	1 105 567	0	0	-1 245 615	-21 933
Liittymismaksujen kirjaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	-26 463	-26 463	0	-815 827,26	-880 062,53	-148 417	0	0	-1 844 307
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	78 943	78 943	2 919 151	14 112 737	9 606 580	191 160	234 967	160 822	27 225 417

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät ei-palautettavat liittymismaksut

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	761 877,26	129 917,09	221 173,97	221 173,97
Muut maa- ja vesialueet	3 424 021,55	3 463 330,80	2 697 976,92	2 701 611,94
Maa- ja vesialueet yhteensä	4 185 898,81	3 593 247,89	2 919 150,89	2 922 785,91

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet Osakkuus- ja muut omist.yht.	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 097 004	0	1 916 776	265 498	10 279 278	2 863 290	33 974	2 897 264
Lisäykset	143	17 441 383	0	3 276	17 444 802	11 000	0	11 000
Vähennykset	-921 670	0	0	0	-921 670	-119 100	0	-119 100
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	-405 382	405 382	0
Hankintameno 31.12.	7 175 477	17 441 383	1 916 776	268 774	26 802 410	2 349 808	439 356	2 789 164
Arvonlennukset ja niiden palautukset								
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 175 477	17 441 383	1 916 776	268 774	26 802 410	2 349 808	439 356	2 789 164

4.6 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	0346332-6	93,80 %	93,80 %	4 241	2 281	103
Outokummun Seurojentalo Oy	0169159-5	98,90 %	98,90 %	25	1 255	172
Matkakumpu Oy	0416004-4	100,00 %	100,00 %	-8	110	-37
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	0901892-8	100,00 %	100,00 %	662	13 213	-69
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo	1994965-4	6,90 %	72,90 %	357	41	13
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Outokummun Monitoimihalli Oy	1627834-9	100,00 %	100,00 %			
			Yhteensä	5 277	16 900	182
Osakkuusyhteisöt (tulos yhdistelty tytäryhteisönä)						
Outokummun Energia Oy	1571445-2	0,00 %	34,00 %	-	-	-482
Okun Energia Oy	3171115-5	0,00 %	34,00 %	-	-	108
			Yhteensä	0	0	-374
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Soapstone Bidco Oy	3175216-8	34,00 %	34,00 %	-	-	-
Kuntayhtymät						
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveys- palvelujen kuntayhtymä	2732095-2	4,905673 %	4,905673 %	1 041	13 664	-209
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0927140-5	4,8052 %	4,8052 %	76	43	6
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	0212371-7	3,8000 %	3,8000 %	3 179	415	133
			Yhteensä	4 296	14 122	-70

Liitetieto 23) Saamiset

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		9 422,69		3 397,41
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		57 465,09		46 444,85
Outokummun Energia Oy		-		15 803,47
Outokummun Seurojentalo Oy		5 049,16		12 176,54
Matkakumpu Oy		4 269,11		3 150,16
Kiinteistö Oy Yritystalo		399,16		749,90
Myyntisaamiset yhteensä		76 605,21		81 722,33
Lainasaamiset				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		2 061 007,47		2 141 130,61
Outokummun Seurojentalo Oy		461 573,00		674 497,51
Lainasaamiset yhteensä		2 522 580,47		2 815 628,12
Muut saamiset				
Matkakumpu Oy		135,00		1 890,75
Muut saamiset yhteensä		135,00		1 890,75
Muut siirtosaamiset				
Matkakumpu Oy		0,00		2 010,95
Muut siirtosaamiset yhteensä		0,00		2 010,95
Yhteensä		2 599 320,68		2 901 252,15
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		10 373,48		13 229,68
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen ky		149 978,41		91 269,25
Myyntisaamiset yhteensä		160 351,89		104 498,93
Yhteensä		160 351,89		104 498,93
Saamiset yhteensä		2 759 672,57		3 005 751,08

Liitetieto 24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	0,00	0,00		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	0,00	0,00		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	1 072,61	936,82		
Outokummun Seurojentalo Oy	3 504,43	10 994,66		
Matkakumpu Oy	400,00	3 405,20		2 010,95
Outokummun Energia		104 655,89		
	4 977,04	119 992,57	0,00	2 010,95
Muut tulojäämät	254 595,35	38 990,25	254 595,35	38 990,25
Muut siirtosaamiset valtiolta	87 479,29	35 517,61	87 479,29	35 517,61
EU-tuet ja avustukset	40 386,65	0,00	40 386,65	0,00
Kaupungin osuus siirtosaamisista	382 461,29	74 507,86	382 461,29	74 507,86
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	38 833,94	36 876,01		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	1 469 997,24	611 561,05		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	35 237,33	31 357,05		
Muut lyhytaikaiset siirtosaamiset	1 926 529,81	754 301,97	382 461,29	74 507,86
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 931 506,85	874 294,54	382 461,29	76 518,81

4.7 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 25) Oma pääoma, Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73	21 679 929,73
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	2 452,84	2 452,84		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	0,00	0,00		
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	2 452,84	2 452,84		
Arvonkorotusrahasito 1.1.	144 293,47	147 480,75		
Lisäykset	0,00	0,00		
Vähennykset	-420,96	-3 187,28		
Arvonkorotusrahasito 31.12.	143 872,51	144 293,47		
Muut omat rahastot				
Ympäristöhoid. kehittämisasiirasto 1.1.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Ympäristöhoid. kehittämisasiirasto 31.12.	273 813,34	273 813,34	273 813,34	273 813,34
Kehittämisasiirasto 1.1.	1 360 751,68	1 360 751,68	1 360 751,68	1 360 751,68
Siirrot rahastoon	48 377,86	0,00	48 377,86	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Kehittämisasiirasto 31.12.	1 409 129,54	1 360 751,68	1 409 129,54	1 360 751,68
Muut omat rahastot 1.1.	3 441 294,47	3 419 385,54	0,00	
Siirrot rahastoon	50 000 000,00	22 485,30	50 000 000,00	
Siirrot rahastosta	-21 707,84	-576,37	0,00	
Muu vähennys (Outokummun Energia)	-2 648 208,28			
Muut omat rahastot 31.12.	50 771 378,36	3 441 294,47	50 000 000,00	
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	52 454 321,24	5 075 859,49	51 682 942,88	1 634 565,02
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 076 305,34	6 790 081,62	4 888 824,28	4 990 049,60
Edellisen tilikauden yli/alijäämä	-574 326,96	-469,45	-1 600 052,77	513 093,68
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	5 501 978,39	6 789 612,17	3 288 771,51	5 503 143,28
Muutos tilikaudella	197 978,81	-713 306,83	0,00	-614 319,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 699 957,20	6 076 305,34	3 288 771,51	4 888 824,28
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	24 003 441,09	-574 326,96	9 558 547,59	-1 600 052,77
Oma pääoma yhteensä	103 983 974,60	32 404 513,92	86 210 191,71	26 603 266,26

Edellisten tilikausien yli-/alijäämän muutos
tilikaudella sisältää kuntayhtymien muutokset:

Konserni 2020	
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	
Vuoden 2019 tilinpäätöksen muutos	152 886,37
Vuonna 2020 edellisen tilikauden virheen korjaus	142 583,99
Siirto tilikauden yli-/alijäämä tililtä	-113 726,50
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	181 743,86
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveystalvelujen kuntayhtymä	18 483,78
Maakuntaliitto	-2 248,82
Yhteensä	197 978,81

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.
Tilikauden ylijäämä/alijäämä
Muut rahastot 31.12.
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.
Kunnan kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä

Kunta	
2020	2019
3 288 771,51	4 888 824,28
9 558 547,59	-1 600 052,77
50 048 377,86	0,00
20 400 000,00	0,00
83 295 696,96	3 288 771,51

Liitetieto 26) Erittely poistoeroista

Poistoeroa ei kaupungilla ole, joten liitetietoa ei vaadita.

Liitetieto 27) Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 (1.1.2025) tai myöhemmin

Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta
Lainat julkisyhteisöiltä
Pitkäaikaiset velat yhteensä

2020	2019
4 969 806,00	5 551 672,00
0,00	0,00
4 969 806,00	5 551 672,00

Liitetieto 28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Kuntatodistusohjelma
käytössä
- korko -0,41%
- erääntyy 4.1.2021

2020	2019
12 000 000,00	12 000 000,00
2 000 000,00	3 000 000,00

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Outokummun kaupunki				
Loppusijoitusaltaan maisemointi	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00
Jälkihoitotoimenpiteiden maisemointi	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00
Jyrin käsittelyaseman jälkihoito	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	0,00	600 000,00	0,00
Osuus Pelastuslaitoksen varallaolokorvauksista	0,00	0,00	200 000,00	0,00
Entisen Kummun koulun purkaminen	730 000,00	0,00	730 000,00	0,00
Outokummun Energia Oy	-	842 009,21		
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen Kuntayhtymän eläkevarauksesta	6 391,87	7 072,56		
potilasvakuutusvarauksesta	394 198,69	430 703,96		
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	1900,00	1 900,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 741 490,56	1 790 685,73	2 139 000,00	509 000,00

Liitetieto 30) Velkojen erittely

	2020		2019	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun Energia Oy				306 420,15
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		532,16		1,70
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		21 591,03		0,00
Matkakumpu Oy		2 199,40		7 111,33
Outokummun Seurojentalo Oy		2 521,59		
Ostovelat yhteensä		26 844,18		313 533,18
Siirtovelat				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		0,00		9 798,00
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		95,50		5 619,72
		95,50		15 417,72
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		2 309,93		67 064,42
Ostovelat yhteensä		2 309,93		67 064,42
Siirtovelat				
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		0,00		1 488,00
Pohjois-Karjalan sosiaali ja terveyspalvelujen kuntayhtymä		21 175,71		14 480,60
Siirtovelat yhteensä		21 175,71		15 968,60
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat				
Okun Energia Oy		169 165,13		
Vieras pääoma yhteensä		219 590,45		411 983,92

Liitetieto 31) Shekkililimiitti

Kaupungilla ei ole shekkililimiittiä, liitetietoa ei ole.

Liitetieto 32) Erittely muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut Outokummun Energia Oy	-	3 594 702,71		
Muut velat	1 250 966,96	1 505 121,70	240 927,94	239 227,28
Muut velat yhteensä	1 250 966,96	5 099 824,41	240 927,94	239 227,28

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Outokummun kaupunki	145 914,14	205 876,00	145 914,14	205 876,00
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	69 163,58	46 464,70		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	94 097,32	114 316,59	94 097,32	114 316,59
Outokummun Energia Oy		38 947,69		
Matkakumpu Oy	6 695,13	4 748,63		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	2 061,83	3 208,50		
Kiinteistö Oy Kummun kodit	1 070,00	1 115,58		
Outokummun Seurojentalo Oy	28,38	99,72		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	458 438,94	359 404,66		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	22 421,31	69 077,50		
Lomapalkkavelka				
Outokummun kaupunki	1 254 362,77	1 306 565,55	1 254 362,77	1 306 565,55
Outokummun Energia Oy		174 338,71		
Matkakumpu Oy	32 421,52	28 222,59		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	7 334,87	5 709,79		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	129 250,26	264 582,38		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	11 696,26	17 770,56		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	2 573 391,40	2 481 838,56		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	20 421,31	21 812,11		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Outokummun kaupunki	316 199,38	317 931,99	316 199,38	317 931,99
Korkeajaksotukset				
Outokummun kaupunki	3 681,51	4 968,79	3 681,51	4 968,79
Outokummun Energia Oy		114,00		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	5 802,40	7 130,86		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	11 043,42	11 661,21		
Outokummun Seurojentalo Oy	77,17	101,37		
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	13 085,19	24 161,41		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	5 455,14	4 598,71		
Muut menojäämät				
Outokummun kaupunki	1 339 481,59	75 622,85	1 340 615,90	91 792,76
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	12 789,21	10 442,42		
Outokummun Energia Oy		1 332 174,24		
Matkakumpu Oy	2 252,82	9 329,30		
Outokummun Seurojentalo Oy	5 119,16	544,79		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalot	663,41	832,11		
Kiinteistö Oy Kummun Kodit	51 858,12	6 648,07		
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	24 532,80	25 566,02		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä	267 345,42	225 284,87		
Siirtovelat yhteensä	6 888 155,76	7 201 212,83	3 154 871,02	2 041 451,68

4.8 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja maa-alueisiin

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin				
Lainat julkisyhteisöiltä	1 052 560,84	1 184 187,05		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	7 145 772,45	7 145 772,45		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä				
Lainat julkisyhteisöiltä	11 533,60	23 411,19		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	25 808,49	320 997,16		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	96 250,00	134 145,95		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	420 000,00	1 008 645,00		
Outokummun Seurojentalo Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	87 441,00	110 071,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	800 000,00	800 000,00		
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0,00	139 083,93		
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tytäryhteisöltä, jota ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen				
Outokummun Monitoimihalli Oy				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	58 754,90		
Vakuudeksi annetut pantit	170 000,00	170 000,00		
Lainat saman konsernin yrityksiltä	32 000,00	57 000,00		
Vakuudeksi annetut pantit	340 000,00	340 000,00		

Liitetieto 35) Vakuudet, jotka kaupunki on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Jättekukko Oy:n puolesta sopimuksen perusteella annetut vastuusitoumukset

Maitoa Markkinoille-Säätiölle

Sitoumus takaustappioiden vastaamisesta (406 000 € 7 %)

Konserni		Kunta	
2020	2019	2020	2019
71 329,00	86 730,00	71 329,00	79 038,00
28 420,00	28 420,00	28 420,00	28 420,00

Liitetieto 36) Vakuudet (kiinnitykset ja pantatut arvopaperit), jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, näitä ei ole.

Liite tietoa ei ole.

Liitetieto 37) Kaupungin antamat muut kuin edellä tarkoitetut vakuudet, näitä ei ole.

Liitetietoa ei ole.

Liitetieto 38) Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut				
Outokummun kaupunki				
Kummun koulu, vuokravastuut yhteensä	8 570 441,10	8 862 593,75	8 570 441,10	8 862 593,75
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	292 152,65	292 152,65	292 152,65	292 152,65
- siitä jäännöarvovastuut	8 278 288,46	8 278 288,46	8 278 288,46	8 278 288,46
Heikinhelmi, vuokrasvastuut yhteensä	20 534,17	26 544,17	20 534,17	26 544,17
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 010,00	6 010,00	6 010,00	6 010,00
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä vuokravastuut yhteensä	146 971,13	55 015,88		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 986,00	11 173,17		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä vuokravastuut yhteensä	2 750 271,68	1 783 103,57		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	981 671,08	1 106 371,85		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	6 166,61	6 156,02		
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 166,61	6 156,02		
Vuokravastuut yhteensä	11 494 384,68	10 733 413,39	8 590 975,27	8 889 137,92
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				
Outokummun kaupunki	7 301,05	7 301,05	7 301,05	7 301,05
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	94 062,44	3 603,48		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	560,93	198,91		
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä	28 220,37	28 120,80		
Myöhemmin maksettavat				
Outokummun kaupunki	7 731,91	15 032,96	7 731,91	15 032,96
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	120 235,14	1 836,09		
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	494,15	0,00		
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä	31 932,13	36 885,02		
Leasingvastuut yhteensä	290 538,12	92 978,30	15 032,96	22 334,01
Yhteensä	11 784 922,80	10 826 391,69	8 606 008,23	8 911 471,93

Liitetieto 39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
Alkuperäinen pääoma			18 379 084,05	19 035 016,96
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			8 253 255,95	8 816 503,95
Outokummun Energia Oy				
Alkuperäinen pääoma				956 500,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.				325 000,00
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
Alkuperäinen pääoma			7 383 850,00	7 383 850,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12.			2 344 934,50	2 795 347,70
Takaukset muiden puolesta				
Outokummun Energia Oy				
Alkuperäinen pääoma	256 500,00		256 500,00	
Jäljellä oleva pääoma 31.12.	85 000,00		85 000,00	

Liitetieto 40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	44 613 098,00	40 956 064,00	44 613 098,00	40 956 064,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	27 798,00	26 946,00	27 798,00	26 946,00

Liitetieto 41) Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt, joita ei ole merkitty taseeseen

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Outokummun kaupunki				
2010 valmistuneet, vastuu 2019 saakka				
Kyykerin innovaatiokylätalo		1 795,40		1 795,40
Vanhainkodin ilmastointi		12 884,70		12 884,70
Kaivosmuseon kehittäminen peruskorjaus		5 990,25		5 990,25
Kaunisniemen kahvila		427,11		427,11
	0,00	21 097,46	0,00	21 097,46
2011 valmistuneet, vastuu 2020 saakka				
Pohjoisahon päiväkodin vesikatkon kunnostus	3 612,86	7 225,74	3 612,86	7 225,74
Mustolan päiväkodin vesikatkon kunnostus	1 093,10	2 186,15	1 093,10	2 186,15
Vanhainkodin peltikatkon kunnostus	175,40	350,77	175,40	350,77
Kirjaston ilmastointi	631,43	1 262,83	631,43	1 262,83
Uimahallin lämmönvaihdin	1 419,36	2 838,68	1 419,36	2 838,68
Kaivosmuseon kehittämishanke pysyvä näyttely	2 766,99	5 534,02	2 766,99	5 534,02
	9 699,14	19 398,19	9 699,14	19 398,19
2012 valmistuneet, vastuu 2021 saakka				
Keskusvaraston katon uusinta	10 630,82	15 946,23	10 630,82	15 946,23
Vanhan kaivoksen alueen kehittäm., Vanha paja	28 599,58	42 899,39	28 599,58	42 899,39
	39 230,40	58 845,62	39 230,40	58 845,62
2013 valmistuneet, vastuu 2022 saakka				
Mustolan päiväkodin korjaukset	11 426,55	15 235,40	11 426,55	15 235,40
Kalattoman päiväkodin korjaukset	1 693,66	2 258,21	1 693,66	2 258,21
Vanhainkodin kulunvalvonta	11 139,15	14 852,21	11 139,15	14 852,21
Vanhainkoidin keittiötilan korjaus	2 900,09	3 866,79	2 900,09	3 866,79
Keskustan Kummun koulun 1-4 lattiapint.korjaus	2 689,59	3 586,19	2 689,59	3 586,19
Urheilutalon keittiön peruskorjaus	720,05	960,05	720,05	960,05
Keskusvaraston ulko-ovet	1 082,89	1 443,86	1 082,89	1 443,86
	31 651,98	42 202,71	31 651,98	42 202,71
2014 valmistuneet, vastuu 2023 saakka				
Terveyskeskuksen kulunvalvonta	10 880,52	14 507,36	10 880,52	14 507,36
Kaupungintalon talotekniikan korjaus	5 425,92	7 234,55	5 425,92	7 234,55
Vanhainkodin korjaus	1 821,41	2 428,53	1 821,41	2 428,53
Kirjasto, lämmönvaihdin IV-laitteet	1 886,99	2 515,98	1 886,99	2 515,98
Vanhan kaivoksen alue, Aarrekaupunki	70 167,08	93 556,09	70 167,08	93 556,09
Uusien tunnelien ja lastenkaivoksen valaistus	4 348,40	5 797,86	4 348,40	5 797,86
	94 530,32	126 040,37	94 530,32	126 040,37
2015 valmistuneet, vastuu 2024 saakka				
Pohjoisahon lämmönjakorakennuksen korjaus	850,73	1 020,87	850,73	1 020,87
Voima-aseman katon ja julkisivun korjaus	1 272,04	1 526,44	1 272,04	1 526,44
Syrjäkatu 12 talotekn.korjaus	4 424,41	5 309,30	4 424,41	5 309,30
Terveyskeskus talotekniikan korj	102 395,52	122 874,65	102 395,52	122 874,65
Keskuskeittiön koneet ja laitteet	1 540,50	1 848,60	1 540,50	1 848,60
	110 483,20	132 579,86	110 483,20	132 579,86
2016 valmistuneet, vastuu 2025 saakka				
Keskusvaraston ulko-ovet	2 872,80	3 351,60	2 872,80	3 351,60
Pohjoisahon päiväkodin ikkunat	1 116,68	1 302,80	1 116,68	1 302,80
Vanhainkodin talotekniikan uusinta	7 763,02	9 056,85	7 763,02	9 056,85
Terveyskeskus huonetilamuutokset	5 346,94	6 238,10	5 346,94	6 238,10
Kummun koulun keittiö (c-osa)	351 442,37	410 016,10	351 442,37	410 016,10
Palvelutalon katto	2 002,60	2 336,37	2 002,60	2 336,37
Lukion ja lukionruokalan talotekniikan korjaus	17 921,96	20 908,95	17 921,96	20 908,95
	388 466,37	453 210,77	388 466,37	453 210,77

2017 valmistuneet, vastuu 2026 saakka				
Terveyskeskuksen vesikaton korjaus	32 526,76	37 173,44	32 526,76	37 173,44
Kummun koulun vanhanosan korjaus	366 145,44	418 451,93	366 145,44	418 451,93
Kalattoman päiväkodin talotekniikka ja pihak.	5 550,69	6 343,65	5 550,69	6 343,65
Lukion huonetilamuutokset	2 077,92	2 374,77	2 077,92	2 374,77
	406 300,81	464 343,79	406 300,81	464 343,79
2018 valmistuneet, vastuu 2027 saakka				
Kyykerin kylätalon talotekniikka	3 718,03	4 182,79	3 718,03	4 182,79
Kirjaston katon korjaus	7 070,82	7 954,67	7 070,82	7 954,67
Terveyskeskuksen huonetila muutokset	11 961,72	13 456,93	11 961,72	13 456,93
Kirjasto	4 030,34	4 534,13	4 030,34	4 534,13
Keskukvaraston autokatos	2 334,11	2 625,87	2 334,11	2 625,87
Vanhainkodin jätekatos	1 513,91	1 703,15	1 513,91	1 703,15
Vanhankaivoksen jätekatos	1 394,08	1 568,34	1 394,08	1 568,34
	32 023,01	36 025,88	32 023,01	36 025,88
2019 valmistuneet, vastuu 2028 saakka				
Kummun koulun keittiö	6 277,01	6 974,46	6 277,01	6 974,46
Kulttuuritalo Marita	35 660,86	39 623,18	35 660,86	39 623,18
Vanhan Kaivoksen alue	4 787,21	5 319,12	4 787,21	5 319,12
Terveyskeskuksen huonetilat	10 487,21	11 652,46	10 487,21	11 652,46
Mustolan pvk talotekniikka	10 935,47	12 150,52	10 935,47	12 150,52
Mustolan pvk aita	3 684,10	4 093,44	3 684,10	4 093,44
Omatoimikirjaston muutostyöt	5 679,54	6 310,60	5 679,54	6 310,60
Jokipohjan asumisyksikön hissi	4 945,32	5 494,80	4 945,32	5 494,80
	82 456,72	91 618,58	82 456,72	91 618,58
2020 valmistuneet, vastuu 2029 saakka				
Urheilutalon peruskorjaaminen	648 570,75		648 570,75	
Terveyskeskuksen huonetilat	8 471,02		8 471,02	
	657 041,77		657 041,77	
Kiinteistö Oy Kummun Kodit				
vuoden 2011 investoinneista	0,00	2 573,10		
vuoden 2012 investoinneista	190,70	381,40		
vuoden 2013 investoinneista	806,58	1 209,86		
vuoden 2014 investoinneista	134 001,03	178 668,04		
vuoden 2015 investoinneista	1 630,77	2 038,46		
vuoden 2016 investoinneista	1 932,23	2 318,68		
vuoden 2017 investoinneista	3 277,30	3 823,51		
vuoden 2018 investoinneista	10 406,75	11 893,42		
vuoden 2019 investoinneista	12 040,96	13 546,08		
vuoden 2020 investoinneista	2 928,42			
	167 214,74	216 452,55		
Kiinteistö Oy Outokummun Yritystalo				
vuoden 2016 investoinnit	6 516,12	7 819,34		
	6 516,12	7 819,34		
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy				
vuoden 2011 investoinnit	0,00	676,50		
vuoden 2012 investoinnit	387,36	774,72		
vuoden 2013 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2014 investoinnit	114 368,75	152 491,67		
vuoden 2015 investoinnit	1525,52	1906,9		
vuoden 2016 investoinnit	634,8	761,76		
vuoden 2017 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2018 investoinnit	11 071,10	12 652,68		
vuoden 2019 investoinnit	18 284,50	20 570,07		
vuoden 2019 investoinnit	0,00			
	146 272,03	189 834,30		

Outokummun Seurojentalo Oy				
vuoden 2011 investoinnit	0,00	1 900,71		
vuoden 2012 investoinnit	337,56	675,12		
vuoden 2013 investoinnit	217,58	326,38		
vuoden 2014 investoinnit	287,60	383,46		
vuoden 2015 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2016 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2017 investoinnit	0,00	0,00		
vuoden 2018 investoinnit	6 131,12	7 006,99		
vuoden 2019 investoinnit	1 675,54	2 094,42		
vuoden 2020 investoinnit	0,00			
	8 649,40	12 387,08		
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	166 106,25	239 354,49		
Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymä	218 370,91	163 368,19		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä	2 565 013,17	2 274 579,18	1 851 883,72	1 445 363,23

Uusi erityismaiden loppusijoitusaltaan maisemointivaraus ja poistot on sovittu tehtäväksi täyttöasteen mukaan. Alkuperäinen kustannusarvio loppusijoitusaltaan maisemoinnista oli n. 400 000,00 € ja vuonna 2019 kustannusarvio nousi 300 000 €. Pakollinen varaus vuoden 2018 lopussa oli 240 000,00 € ja vuonna 2019 tehtiin varausta lisää 260 000,00 €. Pakollinen varaus vuoden 2020 lopussa oli yhteensä 500 000 €. Maisemointi suoritetaan AVI:n ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

Jyrin käsittelyaseman viimeisin ympäristölupa on vuodelta 2018. AVI on antanut 20.12.2018 päätöksen nro 46/2018/1, jossa lupamääräysten noudattamiseksi on edellytetty kaupungilta vakuutta.

Kaupunki asetti 623 000 euron vakuuden vuonna 2019 alueella vastuullaan olevien Jyrin käsittelyaseman toimintojen asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus on asetettava ympäristöluvan valvontaviranomaisen eduksi. Vakuussummat sisältävät arvonlisäveron.

Vakuus on voimassa 31.12.2022 saakka.

Nykyiseen ympäristölupaan on haettu muutosta vuonna 2020, koskien loppusijoitusaltaiden yhdistämistä ja laajentamista. Tämän hakemuksen käsittely on kesken AVI:ssa.

Jyrin käsittelyaseman jälkihoidon kohoaviin kustannuksiin on varauduttu vuonna 2020 ja tehty pakollinen varaus 100 000 €.

Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Muut Vakuudet

Taseen muissa veloissa vuokravakuustilin saldo tilinpäätöshetkellä on 231 526,32 €.

Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä on saanut opetus- ja kulttuuritoimen lain mukaisia perustamishankkeisiin tarkoitettuja valtionosuuksia, joista voi seurata valtionosuuksien palautusvastuita. Mahdollisen palautusvastuun rahamäärää ei pystytä määrittämään.

Koronvaihtosopimukset	4,905673 %			
	Siun sote Konserni	Outokumpu Konserni	Siun sote Konserni	Outokumpu Konserni
	2020		2019	
Koronvaihtosopimus 5, 1858069/2994604 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 750 000,00 -196 864,00	134 906,01 -9 657,50	3 250 000,00 -231 729,00	159 434,37 -11 367,87
Koronvaihtosopimus 26, 12660031 Järjestelyn tarkoitus: kumoa 1858069/2294604 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 750 000,00 197 241,00	134 906,01 9 676,00	3 250 000,00 234 230,62	159 434,37 11 490,59
Koronvaihtosopimus 6, 1824614/2904893 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 000 007,00 -154 707,00	98 113,80 -7 589,42	2 166 674,00 -151 071,00	106 289,94 -7 411,05

Koronvaihtosopimus 24, 12660023 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824614/2904893 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 000 007,31 155 048,46	98 113,82 7 606,17	2 166 673,98 153 107,58	106 289,94 7 510,96
Koronvaihtosopimus 7, 1858036/2994564 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	1 750 000,00 -193 729,00	85 849,28 -9 503,71	1 925 000,00 -197 018,00	94 434,21 -9 665,06
Koronvaihtosopimus 27, 12660041 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1858036/2994564 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	1 750 000,00 194 353,88	85 849,28 9 534,37	1 925 000,00 199 983,65	94 434,21 9 810,54
Koronvaihtosopimus 8, 1824615/2904894 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	1 400 000,00 -124 044,00	68 679,42 -6 085,19	1 500 000,00 -118 192,00	73 585,10 -5 798,11
Koronvaihtosopimus 23, 12660021 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824615/2904894 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	1 400 000,00 124 371,38	68 679,42 6 101,25	1 500 000,00 119 866,80	73 585,10 5 880,27
Koronvaihtosopimus 9, 1824621/2904900 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 550 005,00 -485 120,00	223 208,37 -23 798,40	5 016 671,00 -500 951,00	246 101,47 -24 575,02
Koronvaihtosopimus 17, 12659910 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824621/2904900 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	4 550 004,62 488 727,87	223 208,35 23 975,39	5 016 671,30 509 558,78	246 101,49 24 997,29
Koronvaihtosopimus 10, 1824617/2904896 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 100 000,00 -292 230,00	152 075,86 -14 335,85	3 500 000,00 -317 614,00	171 698,56 -15 581,10
Koronvaihtosopimus 21, 12659934 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824617/2904896 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 100 000,00 293 685,54	152 075,86 14 407,25	3 500 000,00 321 925,82	171 698,56 15 792,63
Koronvaihtosopimus 11, 18246818/2904897 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 666 671,00 -260 815,00	130 818,16 -12 794,73	3 000 005,00 -273 725,00	147 170,44 -13 428,05
Koronvaihtosopimus 20, 12659933 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824618/2904897 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 666 671,31 261 596,72	130 818,17 12 833,08	3 000 004,65 277 681,28	147 170,42 13 622,14
Koronvaihtosopimus 12, 1824620/2904899 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 610 000,00 -273 909,00	128 038,07 -13 437,08	2 900 000,00 -280 448,00	142 264,52 -13 757,86
Koronvaihtosopimus 18, 12659927 Järjestelyn tarkoitus: kumooa 1824620/2904899 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 610 000,00 274 785,87	128 038,07 13 480,10	2 900 000,00 284 747,12	142 264,52 13 968,76

Koronvaihtosopimus 13, 1824619/2904898 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 400 004,00 -243 925,00	117 736,35 -11 966,16	2 666 670,00 -254 790,00	130 818,11 -12 499,16
Koronvaihtosopimus 19, 12659929 Järjestelyn tarkoitus: kumoo 1824619/2904898 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 400 004,00 245 163,21	117 736,35 12 026,91	2 666 670,00 258 656,24	130 818,11 12 688,83
Koronvaihtosopimus 14, 1824622/2904901 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 333 335,00 -368 703,00	163 522,52 -18 087,36	3 666 669,00 -367 237,00	179 874,79 -18 015,45
Koronvaihtosopimus 16, 12659893 Järjestelyn tarkoitus: kumoo 1824622/2904901 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 333 335,31 369 921,73	163 522,53 18 147,15	3 666 668,65 373 307,92	179 874,77 18 313,27
Koronvaihtosopimus 15, 1864789/3010842 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 326 532,00 -220 091,00	114 132,05 -10 796,94	2 481 634,00 -207 618,00	121 740,85 -10 185,06
Koronvaihtosopimus 25, 12660025 Järjestelyn tarkoitus: kumoo 1824789/3010842 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	2 326 532,00 221 115,19	114 132,05 10 847,19	2 481 634,00 211 033,17	121 740,85 10 352,60
Koronvaihtosopimus 28, 12660731 Järjestelyn tarkoitus: lainasalkun suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	20 000 000,00 -4 592 074,82	981 134,60 -225 272,17	20 000 000,00 -2 799 577,99	981 134,60 -137 338,14
Koronvaihtosopimus 29, 10784671 Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosopimuksen SIUNSOLE2 korkolattia Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 500 000,00 102 280,37	171 698,56 5 017,54	3 500 000,00 59 885,61	171 698,56 2 937,79
Koronvaihtosopimus 30, 12660732 Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosop. 12667031 korkolattia Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	20 000 000,00 314 126,44	981 134,60 15 410,02	20 000 000,00 167 434,39	981 134,60 8 213,78
Koronvaihtosopimus 31, SIUNSOLE2 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	3 500 000,00 -12 161 511,58	171 698,56 -596 603,99	3 500 000,00 -7 647 234,63	171 698,56 -375 148,32
Koronvaihtosopimus 32, SIUNSOLE3 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	20 000 000,00 -49 269,04	981 134,60 -2 416,98		
Tikkamäen Palvelut Oy				
Koronvaihtosopimus 1, 1420495/193021 Järjestelyn tarkoitus: lainasalkun suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	10 000 000,00 -759 806,00	490 567,30 -37 273,60	10 000 000,00 -766 729,00	490 567,30 -37 613,22
Koronvaihtosopimus 2, 11965928 Järjestelyn tarkoitus: kumoo 1420495/193021 kassavaikutuksen ja Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	10 000 000,00 761 506,09	490 567,30 37 357,00	10 000 000,00 780 070,77	490 567,30 38 267,72
Koronvaihtosopimus 3, 11965937 Järjestelyn tarkoitus: yksittäisen lainan suojaus Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	11 938 775,12 -1 412 761,64	585 677,27 -69 305,47	12 551 020,00 -989 655,06	615 712,00 -48 549,24

Koronvaihtosopimus 1, 11965933				
Järjestelyn tarkoitus: koronvaihtosop. 11965937 korkolattia				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	11 785 713,90	578 168,58	12 551 020,00	615 712,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	7 648,96	375,23	6 173,06	
Koronvaihtosopimus 4, 139496880				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 900 000,00	240 377,98		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan yrityksen näkökulmasta)	-56 984,44	-2 795,47		

4.9 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä

Palkatun henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Hallintopalvelut	45	59
Hyvinvointipalvelut	162	177
Kaupunkirakennepalvelut	52	59
Yhteensä	259	295

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstösivukulut

	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 933 444,58	12 388 454,63
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	46 584,60	164 559,77
Henkilöstökulut yhteensä	11 980 029,18	12 553 014,40

Liitetieto 44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Suomen Keskustapuolue r.p.	3 275,50	5 882,00
Kansallinen Kokoomus r.p.	744,00	1 834,00
Suomen Kristillisdemokraatit	138,00	273,00
Perussuomalaiset r.p.	201,00	471,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	2 610,75	3 738,00
Vasemmistoliitto r.p.	1 795,50	3 496,50
Sininen Tulevaisuus r.p.	236,00	350,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	9 000,75	16 044,50

Liitetieto 45) Tilintarkastajien palkkiot

Tarkastusyhtiö	2020	2019
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	0,00	7 264,71
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	1 810,40
Muut palkkiot	0,00	0,00
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 538,16	5 390,65
Tarkastuslautakunnan kokoukset	961,61	0,00
Muut palkkiot	3 441,52	1 113,45
Yhteensä	16 941,29	15 579,21

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (kh 27.12.2016 § 210), jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen purkautuessa, jonka syy ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Matkakumpu Oy:ltä (100 % omistusosuus) matkailutoimintaan liittyviä ja muita palveluja 240 715,24 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä, Outokummun Energia Oy:ltä (100 % omistusosuus 31.12.2020 saakka) tavaroita ja palveluja 1 109 992,41 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä, Okun Energia Oy:ltä (100 % omistusosuus ajalla 9.12.-31.12.2020) tavaroita ja palveluja 136 423,48 eurolla.

Kaupunki on ostanut omistamaltaan tytäryhtiöltä Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:ltä (93,80 % omistusosuus) kaupungin kehittämiseen liittyviä palveluja 67 784,84 eurolla.

Kaupunki on antanut omistamilleen Kiinteistö Oy Kummun Kodeille, Outokummun Seurojentalo Oy:lle (98,9 % omistusosuus), Matkakumpu Oy:lle (100 % omistusosuus) sekä Outokummun Monitoimihalli Oy:lle (100 % omistusosuus) pääoma- ja kolmassijalainoja.

Kaupunki on tehnyt vuokrasopimuksen Outokummun Monitoimihalli Oy:n kanssa. Kaupunki on maksanut yhtiölle vuokraa 30 900,00 euroa vuonna 2020.

Kaupunki on ostanut Joensuun Puukeidas Oy:ltä/Outokumpu (yrittäjänä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Hanna Huttunen) rakentamiseen liittyviä tavaroita 16 772,83 eurolla (sis. alv).

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

OUTOKUMMUN VESIHUOLTOLAITOS – kirjanpidollinen taseyksikkö

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä noin 1500 kulutuspisteelle, joista viemäriverkoston piiriin kuuluu n. 1180 kulutuspistettä. Suuri ulkopuolinen toimija on Itä-Outokummun vesiosuuskunta, jonka verkostoon toimitetaan vettä.

Vettä otetaan Karsikkolammen, Saari-Oskamon, Ruokosen ja Lietukan pohjavesialueilta. Raakavesi käsitellään kahdella vedenkäsittelylaitoksella Saari-Oskamolla sekä Kaitalammella. Verkostoon pumpattavan veden pH:ta korotetaan kalkkimaito alkaloinnilla ja lähtevä vesi UV-sterilisoidaan. Vuorokautinen kulutus oli vuonna 2020 n. 1296 m³/vuorokausi.

Vesilaitoksen tavoitteena on korkealaatuisen ja asiakkaille turvallisen veden toimittaminen (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 1352/2015). Veden laadun tarkkailussa ei vuonna 2020 havaittu poikkeamia asetuksen mukaisiin laatukriteereihin.

Vuotoja vesijohtoverkostossa on ollut vuonna 2020 yht.6 kpl, joista aiheutui lisäkustannuksia n. 13 000€

Jokipohjan jätevedenpuhdistamon sisäpuolista pintaremonttia jatkettiin sekä uusi varavoimakone otettiin käyttöön kevät talvella 2020.

Lupaehtojen täyttäminen toteutui jokaisena vuosineljänneksenä kirkkaasti, samalla todettiin että saneerattu prosessi ja tehdyt prosessimuutokset takaavat lupaehtojen mukaisen puhdistustuloksen myös vuotovesien aikaan. Vuotovesien määrä vuonna 2020 oli huomattavan suuri, poikkeuksellisesti painottuen koko vuodelle, tällä ei kuitenkaan ollut vaikutusta puhdistusprosessiin.

Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa kohennetaan saneeraamalla nykyisiä verkostoja. Saneerauksen avulla ennalta ehkäistään vesijohtovuotojen syntyä ja viemäreiden tukkeentumisia. Viemäriverkoston saneeraaminen pätkäsjutusmenetelmällä kilpailutettiin syksyllä 2020, ko. menetelmää käyttäen saneerattiin n. 500 m huonokuntoisimpia betoniviemäreitä.

Vuonna 2020 vesijohtoverkostoon rakennettiin uutta syöttövesijohtoa Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitokselta Kalattomantien alkupäähän asti (n 800 m). Samalla uusittiin jakeluverkkoa kyseiselle alueelle Mustanjoentien varrella. Kaitalammen sekä Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitoksille uusittiin ikkunat energiatehokkuutta silmälläpitäen. Vuoden lopulla hankittiin tarvikkeita verkostopumppujen saneeraamiseksi vuonna 2021.

VESILAITOS - TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
LIIKEVAIHTO	1 382 307,00	1 371 632,79	-10 674,21
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	6 427,31	6 427,31
Materiaalit ja palvelut	-489 221,00	-522 251,20	-33 030,20
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-232 751,00	-252 986,54	-20 235,54
Ostot tilikauden aikana	-232 751,00	-252 986,54	-20 235,54
Palvelujen ostot	-256 470,00	-269 264,66	-12 794,66
Henkilöstökulut	-326 317,00	-353 187,31	-26 870,31
Palkat ja palkkiot	-249 952,00	-273 643,03	-23 691,03
Henkilösivukulut	-76 365,00	-79 544,28	-3 179,28
Eläkekulut	-64 467,00	-70 035,40	-5 568,40
Muut henkilösivukulut	-11 898,00	-9 508,88	2 389,12
Poistot ja arvonalentumiset	-254 818,00	-252 439,40	2 378,60
Suunnitelman mukaiset poistot	-254 818,00	-252 439,40	2 378,60
Liiketoiminnan muut kulut	-70 257,00	-16 612,26	53 644,74
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	241 694,00	233 569,93	-8 124,07
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 562,00	-146 518,38	1 043,62
Muut rahoitustuotot	400,00	1 458,65	1 058,65
Kunnalle maksetut korkokulut	-43 928,00	-43 927,77	0,23
Korvaus peruspääomasta	-104 034,00	-104 033,90	0,10
Muut rahoituskulut		-15,36	-15,36
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	94 132,00	87 051,55	-7 080,45
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	94 132,00	87 051,55	-7 080,45

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2020	TP 2020	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	241 694,00	233 569,93	-8 124,07
Poistot ja arvonalentumiset	254 818,00	252 439,40	-2 378,60
Rahoitustuotot ja -kulut	-147 562,00	-146 518,38	1 043,62
	348 950,00	339 490,95	-9 459,05
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-290 000,00	-223 948,94	66 051,06
Investointimenot	-290 000,00	-223 948,94	66 051,06
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	58 950,00	115 542,01	56 592,01
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle	-135 401,00	-135 400,96	0,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		33 120,88	33 120,88
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos muilta		7 726,24	7 726,24
Korottomien velkojen muutos muilta		-20 988,17	-20 988,17
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-135 401,00	-115 542,01	19 858,99
RAHAVAROJEN MUUTOS	-76 451,00	0,00	76 451,00
Rahavarojen muutos	-76 451,00	0,00	76 451,00
Rahavarat 31.12.	0,00		
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	

VESILAITOS - INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2020	TA -muutos	Muutettu TA 2020	TP 2020	Poikkeama	Ed. vuosi vast. ajank.
6916 Kummunkadun kunnallistekniikka	-30 000	0	-30 000	0	30 000	-287 244
Määräraha on varaus Kummunkadun runkovesijohtojen ja jätevesiviemärien saneeraukseen. Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta. Työt on tehty kokonaisuudessaan 2019.						
6931 Vesijohtoverkosto	-150 000	0	-150 000	-122 559	27 441	-100 927
Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Määrärahalla rakennettiin uusi syöttövesijohto välille Saari-Oskamo-Kalattomantie, sekä uusittiin alueen paikallista jakeluverkkoa. Lisäksi uusittiin Kaitalammen ja Saari-Oskamon vedenkäsittelylaitosten ikkunat sekä hankittiin tarvikkeita verkostopumppujen saneeraamiseen.						
6971 Viemäriverkosto	-100 000	0	-100 000	-101 390	-1 390	-92 163
Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto-aika on 30 vuotta. Savonkadun JV-pumppaamo on saneerattu ja JV-puhdistamon varavoimakoneelle on rakennettu suojakatos. Uusittiin jätevedenpuhdistamon pintarakenteita. Huonokuntoisimpia kaivoja saneerattiin ja betoniviemäreitä saneerattiin sujuttamalla noin 500 metriä.						
6914 Vesi- ja viemäriosuusk. avustus	-10 000	0	-10 000	0	10 000	0
Määrärahavaraus toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teon avustamista varten. Hankkeen poisto-aika on 15 vuotta. Ei tapahtumia.						
YHTEENSÄ, kulut	-290 000	0	-290 000	-223 949	66 051	-480 334
NETTO	-290 000		-290 000	-223 949	66 051	-480 334

VESILAITOS - TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
LIIKEVAIHTO	1 371 632,79		1 353 972,02	
Liiketoiminnan muut tuotot	6 427,31		195,00	
Muut tuet ja avustukset	0,00		68,93	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-252 986,54		-263 241,28	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-269 264,66	-522 251,20	-283 626,07	-546 867,35
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-273 643,03		-254 426,32	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-70 035,40		-70 781,23	
Muut henkilösivukulut	-9 508,88	-353 187,31	-8 609,33	-333 816,88
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-252 439,40		-241 484,27	
		-252 439,40		-241 484,27
Liiketoiminnan muut kulut	-16 612,26		-16 896,86	
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	233 569,93		215 170,59	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 458,65		1 062,87	
Kunnalle maksetut korkokulut	-43 927,77		-50 697,83	
Korvaus peruspääomasta	-104 033,90		-104 033,90	
Muut rahoituskulut	-15,36	-146 518,38	0,00	-153 668,86
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	87 051,55		61 501,73	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	87 051,55		61 501,73	
TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,61		6,06	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,61		6,06	
Voitto, %	6,35		4,54	

Liikelaitoksen tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{muille maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1-5 (Joukkovelkakirjalainat, lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, lainat kunnalta/kuntayhtymältä, lainat julkisyhteisöiltä, lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{kunnalle maksetut korkokulut} + \text{korvaus peruspääomasta}) / (\text{oma pääoma} + \text{lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnanliikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämämäärät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, % = $100 * (\text{yli-/alijäämä ennen varauksia/liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

VESILAITOS - RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020		1.1.-31.12.2019	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyijäämä (-alijäämä)		233 569,93		215 170,59
Poistot ja arvonalentumiset		252 439,40		241 484,27
Rahoitustuotot ja -kulut		-146 518,38		-153 668,86
		<u>339 490,95</u>		<u>302 986,00</u>
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot		-223 948,94		-480 334,08
		<u>115 542,01</u>		<u>-177 348,08</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalle		-135 400,96		-135 400,96
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		33 120,88		131 185,27
		<u>-102 280,08</u>		<u>-4 215,69</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta		7 726,24		-65 823,98
Korottomien velkojen muutos kunnalta		0,00		-35,95
Korottomien velkojen muutos muilta		-20 988,17		49 565,32
		<u>-13 261,93</u>		<u>-16 294,61</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-115 542,01		-20 510,30
Rahavarojen muutos		0,00		-197 858,38
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	197 858,38	-197 858,38
TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €		-35 076		-150 618
Vuosi 2019 4 vuodelta				
Investointien tulorahoitus, %		217,02		95,07
Laskennallinen lainanhoitokate		1,95		1,54
Kassan riittävyys, pv		0,00		0,00
Quick ratio		0,57		0,21
Current ratio		0,57		0,60

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investoinnit
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito**Laskennallinen lainanhoitokate**

= $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia veloitteita. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius**Kassan riittävyys (pv)**

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieraspääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

VESILAITOS - TASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineelliset hyödykkeet			Peruspääoma	1 733 898,27	1 733 898,27
Rakennukset	46 641,96	54 525,11	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	791 521,83	730 020,10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 148 956,10	3 033 161,31	Tilikauden yli-/alijäämä	87 051,55	61 501,73
Koneet ja kalusto	8 575,41	12 542,47			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	160 822,05	293 257,09			
	3 364 995,52	3 393 485,98		2 612 471,65	2 525 420,10
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA		
Muut saamiset	113 821,28	113 821,28	Pitkäaikainen		
	113 821,28	113 821,28	Lainat kunnalta	641 603,83	777 004,79
Saamiset				641 603,83	777 004,79
Lyhytaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	299 795,82	307 522,06	Lainat kunnalta	299 707,11	266 586,23
	299 795,82	307 522,06	Ostovelat	86 550,23	106 727,68
			Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	47 806,86	43 281,09
			Siirtovelat	90 472,94	95 809,43
				524 537,14	512 404,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 778 612,62	3 814 829,32	VASTATTAVAA	3 778 612,62	3 814 829,32

TASEYKSIKÖN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	69,14	66,20
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	38,06	37,84
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	879	792
Lainakanta 31.12., 1000 €	941	1 044
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	941	1 044
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Liikelaitoksen taseen tunnusluvut
Omavaraisuusaste, %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %

100* (Vieras pääoma-Saadut ennakot+ Vuokravastuut)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
1. Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja meno on kirjattu suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden tuloksi.

2. Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (kvalt 29.10.12/§4.1) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintahintaan.

3. Vaihtuvien vastaavien saamiset ja rahoitusarvopaperit

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

9. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	269 264,66	283 626,07
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	269 264,66	283 626,07

11. Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät kunnan tilinpäätöksessä

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty kaupungin-
valtuuston 29.10.2012 41 § hyväksymää poistosuunnitelmaa.
Taseeseen ennen vuotta 2013 aktivoidut erät poistetaan aiemman poisto-
suunnitelman mukaisesti loppuun saakka. Suunnitelman mukaiset poistot
on laskettu käyttöomaisuuden rahoitusosuuksilla vähennetystä hankintamenosta.

	Poistoaika	Poistome- netelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	5 vuotta	Tasapoisto
Konserniliikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	5 vuotta	Tasapoisto
Muut	5 vuotta	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset</i>		
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Päiväkodit, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Sairaalarakennukset, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto
Uimahallit	20–35 vuotta	Tasapoisto
Liikuntahallit	20–40 vuotta	Tasapoisto
<i>Tehdas- ja tuotantorakennukset</i>		
Keskuskeittiö	25–35 vuotta	Tasapoisto
Pesula	20–30 vuotta	Tasapoisto
<i>Talousrakennukset</i>		
Varastot, kiviset	30–40 vuotta	Tasapoisto
Varastot, puiset	25–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Vapaa-ajanrakennukset</i>		
Urheilukenttien huoltorakennukset	25–35 vuotta	Tasapoisto
Virkistysalueen mökit/saunamökit	20–35 vuotta	Tasapoisto
<i>Asuinrakennukset</i>		
Kerrostalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, kiviset	25–40 vuotta	Tasapoisto
Rivi- ja pientalot, puiset	20–35 vuotta	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit, puistot, ulkoval. laitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Tasapoisto
Viemäriverkko	30 vuotta	Tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 vuotta	Tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat	15 %	Menojäännösp.
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitt.	15 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta	Tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta	Tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta	Tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	Tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
--------------	------------------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 8 500 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

PYSYVÄT VASTAAVAT	Ainettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennuk- set	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja Kalusto	Muut ai- neelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	54 525,11	3 033 161,31	12 542,47	0,00	293 257,09	3 393 485,98
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	356 383,98	0,00	0,00	160 822,05	517 206,03
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-293 257,09	-293 257,09
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	-7 883,15	-240 589,19	-3 967,06	0,00	0,00	-252 439,40
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	46 641,96	3 148 956,10	8 575,41	0,00	160 822,05	3 364 995,52

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirja, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet ja muut omist.yht.	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuu- det	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	0,00	113 821,28
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Liittymismaksujen kirjaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-113 821,28	113 821,28	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	113 821,28	113 821,28
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

23. Saamiset

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Kiinteistö Oy Kummun Kodit		39 049,80		38 750,43
Outokummun Energia Oy		0,00		792,43
Outokummun Seurojentalo Oy		5 049,16		776,55
Outokummun seudun teollisuuskylä Oy		1 383,84		1 741,84
Kiinteistö Oy Yritystalo		399,16		749,90
Yhteensä		45 881,96		42 811,15
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymä		1 373,68		1 725,28
Saamiset yhteensä		47 255,64		1 725,28

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0,00	0,00

25. Oman pääoman erittely

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	1 733 898,27	1 733 898,27
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	1 733 898,27	1 733 898,27
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	791 521,83	730 020,10
Muutos tilikaudella	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	791 521,83	730 020,10
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	87 051,55	61 501,73
Oma pääoma yhteensä	2 612 471,65	2 525 420,10

27. Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 (1.1.2025) tai myöhemmin

	2020	2019
Lainat julkisyhteisöiltä	50 000,00	187 425,95
Pitkäaikaiset velat yhteensä	50 000,00	187 425,95

30. Velkojen erittely

	2019		2020	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat				
Outokummun Energia Oy		0,00		11 958,96
Velat osakkuus- ja omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat				
Okun Energia Oy		12 856,61		0,00
Vieras pääoma yhteensä		12 856,61		11 958,96

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	73 184,81	75 807,58
Henkilösivukulujen jaksotukset	7 433,18	8 706,93
Muut palkkavelat	6 166,52	9 340,48
Muut menojäämät	3 688,43	1 954,44
Siirtovelat yhteensä	90 472,94	95 809,43

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	353 187,31	333 816,88
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	29 711,81	46 502,14
Henkilöstökulut yhteensä	382 899,12	380 319,02

5.2 KIRJANPIDON ERIYTTÄMINEN 1.1.2020 JA MARKKINAPERUSTEINEN HINNOITTELU

Julkisyhteisöllä on velvollisuus pitää erillistä kirjanpitoa eri toiminnoistaan silloin, kun toimija harjoittaa sekä kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa että muuta toimintaa. Markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tulkinnassa on ratkaisevaa harjoitettavan toiminnan luonne, joka on arvioitava tapauskohtaisesti.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus ei koske tilanteita, joissa

- toiminta ei ole markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa (julkisen vallan käyttö ja viranomaistoiminta)
- toimija harjoittaa ei-markkinatoiminnan lisäksi vain sellaista taloudellista toimintaa, joka kuuluu kuntalain 126 §:n 2 momentin soveltamisalaan
- yksikön markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40.000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttämisvaatimus koskee tilanteita, joissa

- julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö esim. yhtiö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla olevaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa
- kysymys on hankintalain 15 §:n sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille
- kunta tai kuntayhtymä kuntaorganisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Mikäli eriytettävän liiketoiminnan (yksikkö, kustannuspaikka) liikevaihto jää alle 40 000 euron, tulee muut mahdolliset vastaavat yksiköt yhdistää yhdeksi yksiköksi ja esittää yhdellä tuloslaskelmalla. Jokaisen yli 40 000 euron ylittävän yksikön liikevaihdon osalta on tehtävä tuloslaskelma erikseen.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, TOIMITILAVUOKRAUS

	2020		2019
Liiketoiminta			
Liikevaihto	307 437,06		369 181,78
Liiketoiminnan muut tuotot			
Muut tuet ja avustukset			
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-107 676,83	-117 669,38	
Palvelujen ostot	-65 347,43	-81 962,86	-199 632,24
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-134 622,46	-128 380,20	
Henkilösivukulut	-35 191,82	-33 542,71	-161 922,91
Poistot ja arvonalentumiset	-102 684,33		-100 015,52
Liiketoiminnan muut kulut	-12 105,52		-11 835,74
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-150 191,33		-104 224,63
Rahoitustuotot ja -kulut	15,22		-2,14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-150 176,11		-104 226,77

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, TALOUSHALLINTOPALVELUT

	2020		2019
Liiketoiminta			
Liikevaihto	146 129,76		170 722,63
Liiketoiminnan muut tuotot	3 375,00		
Muut tuet ja avustukset			
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-92,56	-429,66	
Palvelujen ostot	-23 306,15	-38 816,51	-39 246,17
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-88 875,05	-84 504,33	
Henkilösivukulut	-25 512,47	-24 269,23	-108 773,56
Poistot ja arvonalentumiset	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-4 134,03		-5 789,57
Liikelylijäämä (-alijäämä)	7 584,50		16 913,33
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,29		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 583,21		16 913,33

Liiketoiminta sisältää taloushallintopalvelujen myynnin tytäryhteisöille. Eriyttäminen on tehty käytetyn työajan perusteella, jonka mukaisesti myös yleiskustannukset on jaettu. ICT-kustannusten osalta kustannuksia ei ole kohdistettu yhtiöille, joilla ei ole ollut käytössä yhteiset ict-ohjelmat.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA, ASIAKASPALVELU

	2020		2019
Liiketoiminta			
Liikevaihto	42 333,12		44 226,96
Liiketoiminnan muut tuotot			
Muut tuet ja avustukset			
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-143,46	-1 333,24	
Palvelujen ostot	-5 291,09	-4 075,40	-5 408,64
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-23 184,22	-24 877,83	
Henkilösivukulut	-4 695,61	-5 051,81	-29 929,64
Poistot ja arvonalentumiset	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-2 052,67		-2 978,27
Liikelylijäämä (-alijäämä)	6 966,07		5 910,41
Rahoitustuotot ja -kulut	-12,24		-0,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 953,83		5 910,34

Liiketoiminta sisältää asiakaspalvelujen myynnin Kummun Kodeille. Eriyttäminen on tehty käytetyn työajan suhteessa, jonka mukaan myös yleiskustannukset on jaettu.

LIIKETOIMINNAN ERIYTETTY TULOSLASKELMA

Liiketoiminnat, joiden liikevaihto yhteensä on alle 40 000 €.

	2020		2019
Liiketoiminta			
Liikevaihto	20 109,09		20 777,60
Liiketoiminnan muut tuotot			
Muut tuet ja avustukset			
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-4 549,54	-4 649,96	
Palvelujen ostot	-850,50	-891,59	-5 541,55
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-10 372,43	-10 239,05	
Henkilösivukulut	-2 197,23	-2 354,98	-12 594,03
Poistot ja arvonalentumiset	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-5 910,72		-5 614,47
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-3 771,33		-2 972,45
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 771,33		-2 972,45

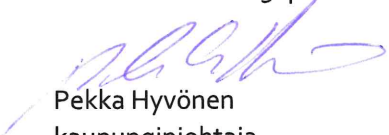
Liiketoiminta sisältää siivouspalvelujen ja pesulapalvelujen myyntiä.

Kustannusten kohdentamisessa on noudatettu aiheuttamisperiaatetta ja kulujen kohdentamisessa on käytetty kustannuslaskennallisia menetelmiä, esimerkiksi toimitilavuokrissa neliömääriä.

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätös vuodelta 2020 hyväksytty kaupunginhallituksessa

Outokummussa 29. päivänä maaliskuuta 2021

Pekka Hyvönen
kaupunginjohtaja

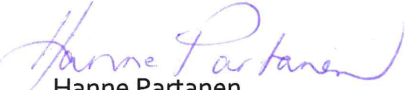
Sanna Antikainen
kaupunginhallituksen jäsen

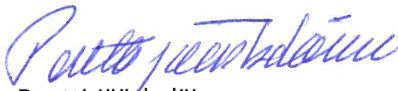
Tuomo Kuokkanen
kaupunginhallituksen jäsen

Erkki Mononen
kaupunginhallituksen jäsen

Hanne Partanen
kaupunginhallituksen jäsen

Pentti Jääskeläinen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

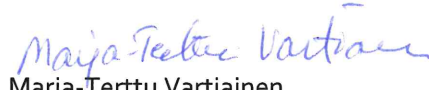
Ilkka Hiltunen
kaupunginhallituksen jäsen

Ilkka Mertanen
kaupunginhallituksen jäsen

Pirkko Palander
kaupunginhallituksen jäsen

Marja-Terttu Vartiainen
kaupunginhallituksen jäsen

Tilintarkastusmerkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Outokummussa 19/5 2021

BDO Audiator Oy

Taina Törrönen
tilintarkastaja, JHT, HT

7 KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITTEIDEN LAJIT

7.1 KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT V. 2020

TASEKIRJA	Pysyvästi sidottuna
PÄIVÄ- JA PÄÄKIRJAT	10 vuotta sähköisenä
TASE-ERITTELYT	Mapitettuna 10 vuotta
TILIKARTAT	Pysyvästi atk-tulosteena
KUSTANNUSPAIKKALUETTELO	Pysyvästi atk-tulosteena
TILITOSITTEET	10 vuotta irtolehdet mapitettuna tai sähköisinä

7.2 KÄYTETYT TOSITELAJIT JA TOSITTEET

Id	Nimitys		
ALKUSA	Alkusaldot	1001	1007
BUD	Talousarvio	2001	2004
BUDL	Lisätalousarvio	3001	3010
IRTAIN	Irtaimisto	33001	33010
KASSA2	Kassa2	112001	112225
KLALKU	Konsernin alkusaldot	99910001	99910035
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	99930001	99930017
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.	99920001	99920013
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot	39001	39019
KOMTOS	Käyttöomaisuus	34001	34056
LASKUT	L7 kp-aineisto	45001	45301
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo ulkoinen	15001	15056
MUIRS2	Muistiotos Sis2Rondo	25001	25142
MUISIS	Muistio sisäinen	20001	20023
MUIST1	Muistiotositteet 1	10001	10357
MUISTP	Muistio ulkoinen, tilinpäätös	32001	32030
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001	8990277
OSTOT	Ostolaskut	8000001	8009965
PALKAT	Palkkatositteet	100001	100055
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001	101421
SISROP	Sislaskut2 Rondo	40001	40251
MRP17	MR Laskulaji 17	17000001	17000110
MRP18	MR Laskulaji 18	18000001	18000208
MRP19	MR Laskulaji 19	19000001	19000122
MRP20	MR Laskulaji 20	20000001	20000608
MRP23	MR Laskulaji 23	23000001	23000038
MRP26	MR Laskulaji 26	26000001	26000175
MRP32	MR Laskulaji 32	32000001	32000008
MRP33	MR Laskulaji 33	33000001	33000506

MRP36	MR Laskulaji 36	36000001	36000220
MRP44	MR Laskulaji 44	44000001	44005282
MRP47	MR Laskulaji 47	47000001	47000134
MRP48	MR Laskulaji 48	48000001	48000075
MRP54	MR Laskulaji 54	54000001	54001439
MRP98	MR Laskulaji 98	98000001	98000073
MRP99	MR Laskulaji 99	99000001	99002098
MRPMAN	MRP Manuaalisuoritukset	5110001	5110226
MRPVII	MRP Viitesuoritukset	5210001	5210685
MRPHYV	MR hyvityslaskut kuittaukset	5310001	5310061
MRPK	MR Tileistä poisto	5410001	5410052
ZBF	Budjetointitositteet	96000	96016

Outokummun kaupunki

PL 47 (Hovilankatu 2) 83501 Outokumpu

puh. 013 5591 (vaihde)

etunimi.sukunimi@outokummunkaupunki.fi

www.outokummunkaupunki.fi